

ALIAĞA KUŞ CENNETİ VE GÜZELHİSAR DELTASI

BERAT AKKAŞ

Aliğa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası

BERAT AKKAŞ

www.aliagakuscenneti.com
adresinden kitabımızın web sitesini
ziyaret edebilirsiniz.

Aliğa Kent Kitaplığı

Aliağa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası

Berat AKKAŞ

ALIAğA KENT KİTAPLIğI **17**

Genel Yayın Yönetmeni
Şenol GÖK

Yayın Koordinasyon
Ali Osman KARATEKİN

Danışman
Uzm. Biyolog Nigar Albağ MUTLU

Grafik Tasarım ve Uygulama

Redcon.
CONCEPT DESIGN

Yönetim Yeri

Aliağa Belediyesi
Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Kültür Mah. Lozan Cad. No: 47 Aliağa-İZMİR
Tel: (0232) 399 00 00 Fax: (0232) 616 37 19
kentarsivi@aliaga.bel.tr www.aliaga.bel.tr www.aliaga.com.tr
Sertifika No: 48116

Basım Yeri

Dinç Ofset Matbaa
1145/4 Sokak No:11/C Yenişehir-İZMİR
Tel & Fax: 0232 459 49 61-63
Sertifika No: 45147

Birinci Baskı **Aralık 2021** Baskı Adedi **1500** ISBN **978-975-8160-06-8**

Bu kitap, Aliağa Kent Kitaplığı tarafından yayına hazırlanmış olup, Aliağa Belediyesi'nin ücretsiz kültür hizmetidir. Bütün hakları saklıdır. Kaynak gösterilmeden tanıtım için yayımlanacak yazılar dışında Aliağa Belediyesi'nin yazılı izni alınmadan çoğaltılamaz. Satılamaz.

© **Aliağa Belediyesi**

İÇİNDEKİLER

10

Sunuş

17

Önsöz

18

I. BÖLÜM

Aliağa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası

Geçmişten Geleceğe Miras:
Aliağa Kuş Cenneti

19

Coğrafi Özellikler

22

İnsanlık Tarihinde Tuz ve Tuzlalar

27

34

II. BÖLÜM

Kuş Göçü ve Kuş Gözlemciliği

Kuş Göçü Nedir?

35

Kuş Gözlemciliği ve Kuş Fotoğrafçılığı Nedir?

36

IUCN Kırmızı Listesi

37

38

III. BÖLÜM

Aliağa Kuş Cenneti'nde
Gözlemlenen Kuş Türleri

Kuş Anatomisi

40

Anseriformes - Kazsılar

Ötücü Kuğu

42

Sakarca

43

Suna

44

Çıkrıkçın

45

Kaşıkgaga

46

Boz Ördek

47

Fiyu	48
Yeşilbaş	49
Kılkuyruk	50
Çamurcun	51
Elmabaş Patka	52
Tepeli Patka	53
Tarakdiş	54
Angıt	55

Caprimulgiformes - Çobanaldatanlar

Ebabel	56
--------	----

Columbiformes - Güvercinler

Kaya Güvercini	57
Üveyik	58
Kumru	59

Gruiformes - Yelveler Ve Turnalar

Sutavuğu	60
Sakarmeke	61

Podicipediformes - Batağanlar

Küçük Batağan	62
Karaboyunlu Batağan	63
Bahri	64

Charadriiformes - Yağmurkuşları

Uzunbacak	65
Mahmuzlu Kızkuşu	66
Poyrazkuşu	67
Gümüş Yağmurcun	68
Halkalı Cılıbit	69
Halkalı Küçük Cılıbit	70
Akça Cılıbit	71
Suçulluğu	72
Çamurçulluğu	73
Kervançulluğu	74
Dövüşkenkuş	75
Karakarınlı Kumkuşu	76
Küçük Kumkuşu	77
Kızıl Kumkuşu	78
Dere Düdükçünü	79

Orman Ddkn	80
Bataklık Ddkn	81
Yeşil Ddkn	82
Yeşilbacak	83
Kızılbacak	84
Kılıçgaga	85
Bataklıkırlangıcı	86
Akdeniz Martısı	87
Gümüş Martı	88
Hazar Martısı	89
İncegagalı Martı	90
Karabaş Martı	91
Sumru	92
Küçük Sumru	93
Akkanatlı Sumru	94
Bıyıklı Sumru	95
Gülen Sumru	96
Karagagalı Sumru	97

Ciconiiformes - Leyleksiler

Leylek	98
Kara Leylek	99

Suliformes - Smskkuşları

Küçük Karabatak	100
Tepeli Karabatak	101
Karabatak	102

Pelecaniformes - Pelikansılar

Ak Pelikan	103
Tepeli Pelikan	104
Küçük Balaban	105
eltiki	106
Küçük Ak Balıkçıl	107
Büyük Ak Balıkçıl	108
Gri Balıkçıl	109
Erguvani Balıkçıl	110
Gece Balıkçılı	111
Alaca Balıkçıl	112

Accipitriformes - Gündüz Yırtıcıları

Atmaca	113
Şahin	114
Gökçe Delice	115
Saz Delicesi	116

Strigiformes - Baykuşlar

Kukumav	117
---------	-----

Bucerotiformes - Boynuzgagalar

İbibik	118
--------	-----

Coraciiformes - Gökkuşgunlar

Arıkuşu	119
Yalıçapkını	120

Piciformes - Ağaçkakansılar

Alaca Ağaçkakan	121
-----------------	-----

Falconiformes - Doğanlar

Kerkenez	122
Küçük Kerkenez	123
Delice Doğan	124
Gök Doğan	125

Passeriformes - Ötücü Kuşlar

Serçe	126
Ağaç Serçesi	127
Söğüt Serçesi	128
Ak Kuyruksallayan	129
Dağ Kuyruksallayanı	130
Sarı Kuyruksallayan	131
Boğmaklı Toygar	132
Bozkır Toygarı	133
Tepeli Toygar	134
Orman Toygarı	135
Benekli Sinekkapan	136
Bülbül	137
Büyük Baştankara	138
Çitkuşu	139
Çıvgın	140
Çayır İncirkuşu	141

Ketenkuşu	142
Karabaşlı Ötleğen	143
Küçük Akgerdanlı Ötleğen	144
Maskeli Ötleğen	145
Çizgili Ötleğen	146
İspinoz	147
Dağ İspinozu	148
Çayır Taşkuşu	149
Taşkuşu	150
Büyük Kamışçın	151
Saz Kamışçını	152
Kamışbülbulü	153
Söğütbülbulü	154
Florya	155
Kızılgerdan	156
Kara Kızılkuyruk	157
Kızılkuyruk	158
Bataklık Kirazkuşu	159
Karabaşlı Kirazkuşu	160
Tarla Kirazkuşu	161
Tarlakuşu	162
Kuyrukkakan	163
Karatavuk	164
Siğircik	165
Saka	166
Yelpazekuyruk	167
Küçük İskete	168
Kızılbaşlı Örümcekkuşu	169
Kızılsırtlı Örümcekkuşu	170
Maskeli Örümcekkuşu	171
Saksağan	172
Alakarga	173
Küçük Karga	174
Leş Kargası	175
Kuzgun	176
Ev Kırlangıcı	177
Kır Kırlangıcı	178
Kızıl Kırlangıç	179
Kum Kırlangıcı	180

Phoenicopteriformes - Flamingolar

Flamingo	181
----------	-----

182

**Aliağa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nda
2015-2020 Yılları Arasında Yapılan Gözlemlerde
Belirlenen Kuşlar**

184

Alandaki Rastlantısal Türler

186

Kuşların Sınıflandırılması

193

Fotoğrafçı İsim Listesi

197

Kaynakça ve Dizin

Sunuş

Aliağamız 1960'ların başından itibaren Türkiye için ağır sanayi bölgelerinden biri olarak belirlenmiş ve bugünlere bir "Sanayi Kenti" kimliğiyle gelmiştir. Bugün Türkiye'nin en önemli sanayi ve ticaret bölgelerinden biri olarak kabul edilen Aliağa, aslında sanayinin dışında çok zengin doğal güzelliklere ve zenginliklere de sahiptir. Bu zenginliklerimizden biri de hiç kuşkusuz ki *Güzelhisar Deltası ve Aliağa Kuş Cenneti*'dir.

Aliağa ve çevresi, yerleşik yaşamın başladığı M.Ö. 6.500 yıllarından bu yana insanlığa ev sahipliği yapan, elverişli iklim ve doğaya sahip bir bölgedir. Binlerce yıldır alüvyonlarıyla yaşadığımız çevreye bereket getirmiş, suyuyla hayat vermiş Güzelhisar Çayımız, bu akarsuyun oluşturduğu Güzelhisar Deltası ve Aliağa Kuş Cenneti zengin biyoçeşitliliğe sahip bir sulak alan ve doğal güzelliğimizdir. Kuş Gözlem Topluluklarının gözlem verilerine göre Türkiye'de bugüne kadar dört yüz doksan dört kuş türü gözlemlenirken, bu türlerin yüz kırkının Aliağa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nda gözlemlendiğini biliyoruz. Kuşlar biyolojik çeşitlilik için gösterge canlılar olarak kabul edildiğinden, bir yerde bulunan kuş varlığı, o yerde sağlıklı bir biyoçeşitliliğin olduğuna işarettir. Bu kuş türü sayısı deltanın ve kuş cennetimizin zengin bir biyoçeşitliliğe sahip olduğunu gösteriyor.

Günlük yaşamın yoğunluğu nedeniyle çoğu zaman mevsimlerin değiştiğini, doğanın zenginliğini, çevremizdeki güzellikleri göremiyoruz. Çevremizdeki bu güzellikleri koruyup geleceğe taşımak için öncelikle çocuklarımıza, gençlerimize bu zenginlikleri gösterip çevre ve doğa farkındalığını oluşturmalıyız. Elinizdeki bu kitap, Aliağa'nın doğal varlıklarını, kuşların yaşam alanlarını, kuş türlerini fark edip, onları korumamızı ve yarınlara ulaştırmamızı hedefliyor.

Kuş Gözlemcisi ve Doğa Belgeselcisi Berat AKKAş tarafından hazırlanan bu kıymetli eser, Aliağamıza değer katan doğal zenginliklerimizi gözler önüne serip, çevre duyarlılığımızın, tüm canlıları ve ekosistemi koruma irademizin bir ürünü olarak sizlere ulaşıyor.

Aliağa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası yayınıımızın Aliağamıza, öğrencilerimize ve tüm okurlarımıza yararlı olmasını dilerim.

Serkan ACAR

Aliağa Belediye Başkanı

Aralık / 2021

Fotoğraf: Musa Pehlivan

Ö Z G E Ç M İ Ő L E R

Berat AKKAŞ / Kuş - Yaban Hayatı Fotoğrafçısı

1987 İstanbul Beykoz doğumludur. Beykent Üniversitesi Hazır Yemek-Aőçılık Bölümü ve Anadolu Üniversitesi İşletme Bölümü mezunudur. Bir süre turizm otelcilik sektöründe çalıştıktan sonra eğitimliğe yönelerek üç yıl özel bir üniversitede öğretim görevlisi olarak gıda üzerine dersler verdi.

Eğitmenliğin ardından fotoğrafçılığa yönelerek 8 yıldır yaban hayat fotoğrafçılığı yapmaktadır. Çeşitli belgesel kanallarında yayınlanan kuşlar üzerine "İstanbul'un Kış Konukları" ve "Tuz Gölünün Kuşları - Erikli" adlı iki belgeselin çekimlerini yapmış, *Beykoz'un Kuşları ve Tabiat Alanları* kitabının yazar kadrosunda yer almıştır.

Fotoğrafçılığa, yaban hayatı belgesel çekimi projelerine ve kuş gözlem eğitimlerine devam etmektedir.

Kuş ve doğa dergilerinde yazı ve fotoğrafları yayınlanan Berat Akkaş, Kuş - yaban hayatı üzerine gözlem ve incelemelerini vloglarda yayınlamaktadır.

Nigar Albağ Mutlu / Araőtırmacı, Uzman Biyolog

1992 Aksaray doğumludur. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü mezunudur. Ayrıca Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü ve Biruni Üniversitesi İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü yüksek lisans programlarını başarı ile tamamlamıştır. Bilimsel kitap yazarlığı ve bilimsel proje yürütücülükleri yaptı. 6 yıldır özel bir firmada kuş bilimci ve uzman biyolog olarak çalışmaktadır.

Önsöz

Doğanın estetik canlıları kuşlar... Gökyüzünde dans edercesine uçuşları, melodik sesleri ve göz alıcı renkleri ile insanoğlunda her zaman merak uyandırmıştır. Öyle ki, dünyanın birçok yerinde bulunan farklı medeniyet ve kültürlerin tarihinde, hayvanlardan en çok kuşlara yer verilmiştir. Onlar; haberleşme aracı, çiftçinin dostu, güçlerin simgesi olan, fotoğrafçının kadrajını ve ressamın tuvalini süsleyen yaban hayat çeşitliliğinin önemli canlılarıdır.

İnsan nüfusunun fazla olması, doğal kaynakların bilinçsizce kullanılması, ormanların yok edilmesi, çayırların yapılaşması, sulak alanların kirlenmesi ve küresel ısınmanın etkisi bu canlılara oldukça büyük zarar vermektedir. Aliağa'da olduğu gibi ülkemizin birçok yerinde önemli sulak alanlar vardır. Bu alanlar bulunduğu bölgede önemli biyoçeşitlilik işlevi görmektedir.

Kadim ve kültürel tarihinin yanı sıra biyoçeşitlilik bakımından ülkemizde önemli değere sahip olan Aliağa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası, içinde barındırdığı kuş çeşitliliği bakımından da önemli sulak alanlarımızdandır. Antik adıyla Pytikos, günümüzde bilinen ismiyle Güzelhisar Çayı'nın milyonlarca yıldır oluşturduğu uygun yaşam ortamı, bol su, Ege'nin ılıman iklimi ve korunaklı coğrafi uygunluğu sadece kuşlara değil, tüm canlılara yaşam alanı oluşturmuştur.

Aliağa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası kitabını hazırlayarak bölgenin bu iki önemli sulak alanının önemini vurgulamayı, görülen kuş türlerinin özellikleri ve fotoğraflarıyla bir kaynak oluşturmayı, bölgeyi ziyaret eden kuş gözlemcisi ve fotoğrafçıları için de bir rehber kitap sunmayı amaçladık.

Kitabın hazırlanma sürecinde gözlem ve arazi bilgilerini paylaşan Soner Bekir'e, bilimsel ve teknik bilgilerini paylaşan Nigar Albağ Mutlu'ya, çektikleri kuş fotoğrafları ile destek veren Arda Dönerkayalı, Kenan Ulukaya, Zafer Kurnuç, Emrah Kayhan ve Ahmet Bahadır Çıragöz'e, gözlem-veri kayıtlarından yararlanan kuş fotoğrafçıları ve kuş gözlemcilerine, böyle bir projenin önemini bilen, projeye destek veren, kültürel, doğal mirasın geleceğe aktarılmasında öncü bir görev üstlenen Aliağa Belediye Başkanı Sayın Serkan Acar'a teşekkür ediyorum. Cennet coğrafyamızın bu tür biyoçeşitlilik alanlarının, kitap ve belgesel çalışmaları ile desteklenmesini temenni eder, bu alanların doğallığının korunmasını dilerim.

Aliağa Kent Kitaplığı yayınlarının 17. eseri olan kitabımızın başta öğrenciler, gençler ve herkes için yararlı olmasını dilerim.

Berat AKKAŞ

Kuş - Yaban Hayatı Fotoğrafçısı

I. BÖLÜM

Aliğa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası

Geçmişten Geleceğe Miras: Aliğa Kuş Cenneti

Güzelhisar Deltası, tarihi tuzlası ve kuş cennetiyle, doğal, tarihi, arkeolojik ve kültürel miras olarak büyük zenginliğe sahip bir alandır. Arkeolojik varlıkların yanında Aliğa çevresi için sulak alanlar da doğal çevre farkındalığının oluşturulması için önemli ve bir o kadar da fırsat sunan yerlerdir. Sulak alanlar ekolojik sistemlerin önemli parçalarıdır ve bu açıdan hassas yerlerdir. Myrina'nın hemen güneyinde yer alan Güzelhisar Çayı Deltası Ramsar Sözleşmesi'nde (Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öne Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşme)¹ vurgulanan sulak alanların korunması için belirtilen gerekliliklerin büyük bölümüne sahiptir.

Dünyanın birçok bölgesinden Türkiye'ye gelen göçmen kuşlara ev sahipliği yapan Aliğa Kuş Cenneti büyüleyici güzelliğiyle ilgi görüyor. Kuşlara yuva ve dinlenme noktası olan kuş cennetinde hem kuşlar güvenli bir şekilde korunuyor, hem de onları doğal ortamlarından izlemek ve haklarında bilgi sahibi olmak isteyen doğaseverler, kuş ve yaban hayatı gözlemcileri için bulunmaz bir fırsat sunuluyor.

Aliğa Belediyesi tarafından yedi yıldan bu yana Güzelhisar Deltası'nın ve Aliğa Kuş Cenneti'nin korunması amacıyla sıkı koruma tedbirleri uygulanmaktadır. On beş hektarı doğal tuz gölü olmak üzere toplam yirmi yedi hektarlık alandan oluşan Aliğa Kuş Cenneti'ne su desteği sağlanarak ekosistemin çeşitliliği korunmakta ve geliştirilmektedir.

“Geçmişten Miras, Geleceğe Emanet” diyerek Türkiye'de gözlemi yapılan dört yüz doksan dört kuş türünden yüz kırkının görüldüğü Aliğa Kuş Cenneti'nin, Aliğa ve bölgemize kattığı doğal güzellikleri ve bu ekosistemin ev sahipleri olan, birbirinden sevimli kuşları ayrıntılarıyla bu kitabımızda sizle buluşturuyoruz.

İlk Adı Titnaios

Güzelhisar Çayı'nın antik yazarlara göre ilk adı Titnaios (Titna)'dur. Antik Çağ yazarlarından Pliny'e göre Titanus Şehri bu civardadır ve adını bu çaya vermiştir. “Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası” yazarı Ramsay Aigai'ye yaptığı gezi hakkında açıklama yaparken bu çayın adının Pythicos olduğunu belirtir. Güzelhisar Çayı'nın başının Aigai (Köseler Kalesi) yakınlarında olduğunu gözlemlediğini söyleyerek ayrıca haritasında işaretlediğini yazmaktadır.

¹ Ramsar Sözleşmesi, Erişim Adresi <https://www.unesco.org.tr/Pages/577/212/>, Son Erişim Tarihi 22.02.2021.

Fig. 1 | 19.yüzyılın sonlarında Aliğa ve çevresinde arkeolojik araştırmalar yapan Reinach ve Pottier'in 1882 tarihli haritasında Güzelhisar Tuzlası tüm detaylarıyla yer almaktadır. (Arşiv: Aiolis kenti Myrina kent ve arazisini sistematik araştırma programı, Prof. Dr. Stephane Verger, Paris, 2010)²

² Ersin Doğer, *İlk Çağ'dan 21.Yüzyıla Aliğa Tarihi*, Aliğa Kent Kitaplığı, Ankara, 2016, s. 192.

Pythikos, Hellen dilinde “Apollon’sal, Apollon’un” anlamındadır. Güzelhisar Çayı Aigai Antik Kenti’nin eteklerinden geçip, Myrina Antik Kenti’nin yamacında Ege Denizi ile buluşmaktadır. Aigai kentinde Apollon Tapınağı bulunmaktaydı. Ayrıca Aigai’de Roma Dönemi’nde basılan paraların üzerinde bu ırmağı simgeleyen tanrının kabartması ve Titnaios adı bulunmaktadır.³

Güzelhisar Çayı

Antik Çağ’da Titnaios ve Pythikos, Beylikler ve Osmanlı Dönemi’nde Kocaçay, günümüzde ise Güzelhisar Çayı olarak bilinen Aliğa’nın en değerli akarsuyu, Yunt Dağı’ndan doğarak bir tarafında Myrina Antik Kenti, diğer tarafında Ağapark Plaj Tesisleri arasından Ege Denizi ile buluşmaktadır.

Yüzyıllara tanıklık etmiş olan Güzelhisar Çayı’nın suladığı ovalarda bir zamanlar en güzel kavun, karpuz, susam ve üzümü yetiştirildiği bilinmektedir. Ünlü Seyyah Evliya Çelebi, 1671 yılında Güzelhisar’a gelmiş ve bu bölgenin özelliklerine Seyahatnamesi’nde yer vermiştir. Çelebi, Güzelhisar için “Pamuğu, simsimi (susam), kavunu, karpuzu çoktur” demektedir.⁴ Cumhuriyet Dönemi’nde de Güzelhisar Ovası’nın tütününün, pamuğunun, üzümünün iyi kalite olduğunu Aliğalıları anlatmaktadır.

Fig. 2 | Güzelhisar Çayı

³ Bilge Umar, *Türkiye’deki Tarihsel Adlar*, İnkılap Kitabevi, İstanbul, 1993, s.686.

⁴ Evliya Çelebi, *Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi*, Haz. Seyit Ali Kahraman, 9.Kitap 1. Cilt, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2017.

Güzelhisar Çayı, bugün Aliğa ve İzmir'in su ihtiyacının karşılanmasında önemli bir görev üstlenmektedir. Ayrıca 1981 yılında üzerine kurulan Güzelhisar Barajı sayesinde de Türkiye'nin en değerli sanayi tesislerinden olan PETKİM'e sanayi üretiminde kullanılan suyu sağlamaktadır.

Coğrafi Özellikler

Coğrafya

İzmir'in kuzeyinde, Çandarlı Körfezi'nin kıyısında konumlanan Aliğa'nın yüzölçümü 412,5 km²'dir. İlçenin kuzeyinde Bergama, güneyinde Foça ve Menemen ilçeleri, doğusunda Manisa ili, batısında Ege Denizi bulunmaktadır. Coğrafi koordinat sistemine göre Aliğa ilçesi 38° 45' 65" (N) - 38° 40' 01" (N) Kuzey Enlemleri ile 26° 53' 38" (E) – 27° 12' 53" (E) Doğu boylamları arasında yer alır.

İlçe toprakları dağlar, platolar, alçak tepeler ile Güzelhisar Deltası, Güzelhisar Grabeni, kıyı düzlükleri ve alüvyal topraklardan oluşur. Baskın litolojik kayalar andezit, bazalt, tuf ve anglomeradır.

Dağ sıraları birbirine paraleldir ve kıyıya dik bir takım çöküntü çukurları arasında kalmış horst bölgeleri vardır. Bakırçay Ovası'nın daha güneyinde bulunan Yunt Dağları Aliğa'nın kuzeyine dayanır ve doğal sınırlarını belirler. Aliğa'nın güneydoğusunda (GD) ise yüksekliği 1098 metreyi bulan Dumanlı Dağı bulunmaktadır. Gediz Nehri'nin kuzeyinde birinci derece tarım bölgesi olan Helvacı Ovası vardır. Güzelhisar Ovası tarım yapılan ikinci verimli alandır. Güzelhisar Grabeni'nde, Güzelhisar Çayı Deltası ile Kayaalan ve Oyarda Ovaları bulunur.

İlçe topraklarının ortalarından, GD-KB yönünde Güzelhisar Grabeni uzanır. Graben içine yerleşen Güzelhisar Çayı, Ege Denizi'ne döküldüğü alanda 4,7 km² büyüklüğünde delta oluşturmuştur. Akarsu, denize dökülmeden önce Kayaalan Ovası'nda akar. Güzelhisar Deltası'nın Aliğa koyu kenarındaki lagün Aliğa Kuş Cenneti'nin bulunduğu önemli bir sulak alandır.

Güzelhisar Deltası

Aliğa'nın en büyük akarsuyu Güzelhisar Çayı'dır. Kaynağını Yunt Dağı'ndan alan Koca Çay, Güzelhisar Barajı'ndan çıktıktan sonra Güzelhisar Çayı adını alır ve graben alanında kuzeybatı yönünde akarak Aliğa Koyu kuzeyinden Çandarlı Körfezi'ne dökülür. Güzelhisar Çayı'nın başlıca kollarını Kunduz Dere, Sirice Dere ve İbrim Dere oluşturur. Güzelhisar Deltasının mevsimlik akışa sahip önemli akarsularını ise Karadere, Karapınar Deresi, Uzunhasanlar Mahallesi içinden geçen Sirice (Sıraca) Deresi, Çıtak Deresi, Yörük Deresi, Çıtak ile Güzelhisar arasında bulunan İnice Dere (Yunak Deresi), İbrim Dere, Balaban Deresi Kaplan Deresi, Güney Deresi, Arap Deresi, Kemer Dere, Omar Dere, Koca Dere ve Haraççıbahçe Deresi oluşturur.⁵

⁵ Emre Özşahin, İlker Eroğlu, *Aliğa Coğrafya Atlası*, Aliğa Kent Kitaplığı, Ankara, 2019, s.56.

Fig. 3 | Flamingo - *Phoenicopterus roseus*

Güzelhisar Çayı, denize döküldüğü yerde küçük bir delta meydana getirmiştir. Bu delta üzerinde lagünlere, bataklık alanlara ve azmıklara rastlanmaktadır. Ayrıca delta önünde Aliğa Körfezi'ne doğru gelişen bir kıyı oku yer almaktadır.

Güzelhisar Çayı tarafından oluşturulmuş delta ovası ile Aliğa'nın Yalı Mahallesi Plajlar mevkinde yer alan ve Osmanlı Dönemi'nde önemli bir tuzla olan Aliğa Kuş Cenneti, oldukça önemli ve hassas bir doğal alandır. Bu saha mevsimlere göre değişmekle birlikte yaklaşık yüz kırk kuş türüne ev sahipliği yapmaktadır.

Türkiye'nin en önemli sulak alanlarından birine sahip olan Aliğa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası yaklaşık yirmi yedi hektar sulak alanı kaplamaktadır. Yılın farklı dönemlerinde Türkiye'deki dört yüz doksan dört kuş türünden yüz kırkının görülebileceği Aliğa Kuş Cenneti'nde ve deltada son yapılan kuş sayımında üç bin üç yüz seksen iki adet kuş tespit edilmiştir.

Fig. 4 | Bölgenin sulak alanlarında az sayıda görülen Altın Yağmurcun - *Pluvialis apricaria*

Güzelhisar Deltası ve Kuş Cenneti, doğal yaşam canlıları ve özellikle kuşlar için beslenme, barınma ve üreme alanı olarak uygun doğa koşulları sağlamaktadır. Bu sayede, farklı türde çok sayıda kuş bu doğal ortamda yaşamaktadır. Ayrıca göçmen kuşlar geçici olarak bu güzel doğal alana gelmekte, bazıları da burayı kalıcı yaşam alanı olarak benimsemektedir.

Farklı türlerden kuşlar da kışlık konaklama için yöredeki güvenli ve beslenme potansiyeli verimli bu sulak alanları mesken tutmaktadır. Aliğa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası da her yıl yüzlerce flamingoyu misafir etmektedir. Konaklama için yılın belirli dönemlerinde Aliğa Kuş Cenneti'ni mesken tutan flamingolar kartpostalları aratmayan görüntüler oluşturmaktadır. Aliğa Kuş Cenneti'ne gelen bu flamingolar, sanayi kenti olarak bilinen Aliğa'nın ekolojik zenginliğini kanıtlamakta ve elbette görenleri mutlu etmektedir. Tatlı su ve deniz alanlarında sürdürülebilir kalkınmayı esas alan Mavi Bayrak Sertifikası olan Ağapark Plajı'na sadece iki yüz metre mesafede bulunan kuş cenneti, doğa ve yaban hayat fotoğrafçıları için de cazibe merkezi olmaktadır.

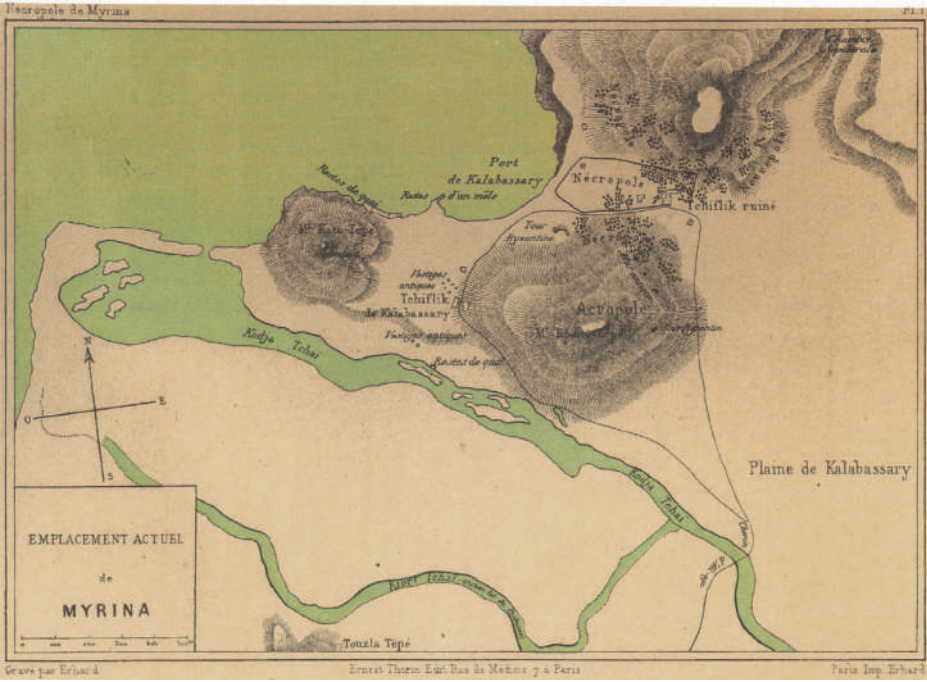

Fig. 5 | Güzelhisar'ın denize döküldüğü noktayı gösteren 1887 tarihli Pottier ve Reinach'ın haritası⁶

⁶ Murat Çekilmez, "Myrina Antik Kenti Yüze Araştırmaları, Çalışma Alanı, Yapı ve Kalıntılar", Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüze Araştırmaları Belgeler ve Yeni Araştırmalar - 1, (Edt. Çekilmez, M. Dereboylu Poulain, E.), Aliğa Kent Kitaplığı, Ankara, 2017, s.29.

Güzelhisar Barajı

Güzelhisar Barajı, Güzelhisar Çayı üzerinde, içme-kullanma ve özellikle de Petkim Petro Kimya Holding A.Ş.'ye sanayi suyu temini amacı ile 1975-1982 yılları arasında inşa edilmiş bir barajdır. Baraj gölünün bir kısmı Manisa'nın Yunussemre ilçesi sınırlarında yer almaktadır. Baraj, Aliğa ve çevresinde büyük bir göl oluşturması açısından çevreye ve ekolojik sisteme önemli katkıları bulunmaktadır.

Toprak ve kaya gövde dolgu tipi olan barajın gövde hacmi 4,5 milyon m³, akarsu yatağından yüksekliği 89 m, normal su kotunda göl hacmi 158 hm³, normal su kotunda gölalanı 5,8 km²'dir. Derivasyon tüneli 6m çapında, 620 m uzunluğundadır. Yılda 126 hm³ kullanım suyu sağlamaktadır.⁷

Fig. 6 | Güzelhisar Barajı

Yıllık Ortalama Akımı 160 Milyon Metreküp

Güzelhisar Çayı Bakırçay'ın güneyinde Gediz'in kuzeyinde yer alır. Bir kolu Kılınç Dağı adı verilen tepenin eteklerinden çıkarak Örselli köyünün ortalarından Köseler köyüne doğru derin vadiler içinde akmaktadır. Karadere ismini alan diğer kol ise Karakuzu Mahallesi'nin güneydoğu istikametinden gelerek Durasallı köyünün altlarında baraj gölünde birleşir.

Sirice Deresi kolu Uzunhasanlar Mahallesi civarından doğar, ancak günümüzde yaz mevsiminde kuraklık nedeniyle suları yok denecek kadar azdır. Bugüne kadar yapılan ölçümlere göre Güzelhisar Çayı'nın en yüksek debisi 570 m³/s, ortalama akımı 5,83 m³/s, yıllık ortalama akımı ise 160 milyon m³ olarak tespit edilmiştir.

Güzelhisar Çayı bugünkü Kozlar ve Kayalan Ovaları'nı geçtikten sonra Myrina yanından Ege Denizi'ne dökülmektedir. Amazonlar Kraliçesi'nin kenti Myrina yakınlarındaki çay ağzı, civar balıkçıların uğrak yeri olmaya devam etmektedir.

⁷ Palet İnşaat Web Sitesi, Erişim Adresi <http://www.paletinsaat.com/tr/projeler/tum-tamamlanmis-projeler/guzelhisar-baraji> , Son Erişim Tarihi 22.02.2021.

İnsanlık Tarihinde Tuz ve Tuzlalar

İnsanlık tarihinin en önemli minerallerinden biri tuzdur. İnsanlığın yerleşik yaşama geçtiği Erken Neolitik Dönem’den itibaren tuzun bir takas aracı ve ticarete konu meta olarak kullanıldığı bilinmektedir. Yüzyıllarca insanlık için çok kıymetli olan tuz, “Beyaz Altın” diye anılıyordu.

Kaynaklarda, Roma İmparatorluğu’nda askerlere maaşlarının tuz ile ödendiği yazılıdır. Latince “Tuz Maaşı” “Salarium”, bugün İngilizcedeki “Salary” “Maaş” kelimesine dönüşmüştür. Türkçede ise “Tuzlu” kelimesi “Pahalı” kelimesinin anlamını kazanmıştır.⁸

Tuz, uygarlık tarihi boyunca besinlerin kurutulması, çürümeden saklanması, deri tabaklama, temizlik, madencilik alanlarında yaygın şekilde kullanılmıştır. Ancak tuzun en yaygın kullanımı elbette bir besin olarak tüketilmesidir.⁹

Tüm canlıların hayatında önemli bir yere sahip olan tuz, ülkeler için de stratejik bir doğal kaynaktır. Tuz, devlet için önemli gelir kalemlerindedir. Elde edilmesinden, taşınmasına, ticaretinin yapılmasına kadar devletler tarafından sıkı takibi yapılan bir tüketim malıdır.

Batı Anadolu’nun belli başlı tuzlaları; Çamaltı Tuzlası (Tuzla-i Menemen ya da Saruhan Memlehası), Güzelhisar Tuzlası (Tuzla-i Güzelhisar ya da Aliğa Çiftliği Tuzlası), Çandarlı, Dikili, Ayvalık ve Foça’da bulunmaktaydı. Çamaltı Tuzlası, 1863 yılında üretime açılmıştır.

Güzelhisar Memlehası (Aliğa Çiftliği Memlehası)

Güzelhisar Çayı, milyonlarca yıldır çevresindeki coğrafyayı şekillendiren bir akarsudur. Akarsuyun getirdiği alüvyon malzemelerle Güzelhisar Deltası ve Güzelhisar Ovası oluşmuştur. Myrina Antik Kenti, Güzelhisar’ın denizle bulunduğu yerde kurulmuştur. Günümüzde Adacık Mevkii olarak bilinen yarımada Güzelhisar Deltası’nın denizle bulunduğu bölgede “Aliğa Kuş Cenneti” olarak bilinen sulak alan bulunmaktadır. Bu alan 1980’li yıllara kadar tuz üretimi için kullanılan, tarihsel metinlerde “Güzelhisar Tuzlası” adıyla belirtilen küçük bir tuzladır.

İzmir’in kuzeyi tuzlalar yönünden zengindir. Gediz Nehri’nin denize döküldüğü bölgeden başlayarak Çamaltı, Aliğa, Çandarlı, Ayvalık’a kadar çok sayıda tuzla mevcuttur. Güzelhisar Tuzlası çok zengin olmasa da XV. yüzyıldan beri işletilmektedir.¹⁰ Güzelhisar ve İzmir’in kuzeyindeki diğer tuzlalarda deniz suları kızgın güneşin altında mayıs ayından eylül ayına kadar buharlaşarak tuza dönüşürdü.

⁸ Emine Gürsoy Naskali, Mesut Şen, *Tuz Kitabı*, Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2012.

⁹ Alper Gölbaş, Zeynel Başbüyük, “Anadolu Kültür Oluşumunda Tuzun Rolü”, *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, Cilt 1, Sayı 1, 2012.

¹⁰ Ersin Doğer, *İlk Çağ’dan 21.Yüzyıla Aliğa Tarihi*, Aliğa Kent Kitaplığı, Ankara, 2016.

Osmanlı Devletinde “Güzelhisar Tuzlası” olarak bilinen Aliağa Çiftliği’ndeki tuzlada da üretim yapıyordu.¹¹ Başlarında tartamak, ellerinde kazmalarla yakıcı sıcağın altında ter dökerek kırdıkları tuzları çuvallara dolduran işçiler, yağmurlar başlamadan tuz hasadını bitirmek için telaşla çalışırdı.

Bazı Luwi kökenli Helen sözcüklerinde “Alia” sözcüğü tuz kökünden gelen “tuzluk” anlamındadır. “Ali”nin ise (tuz) kökünden türetildiği yazılmıştır. “Alai” ise Helen dilinde “tuzlalar” anlamındadır. Alia Anadolu’nun Galatia Bölgesinde bir “Alios’lar Arazisinin” sözü geçmektedir. Alios, Helen dilinde Alia’lı demektir.¹²

Antik kaynaklar Kyme’yi, Lidya ve Kral Midas’ın Frigya’sıyla elektron ve altınla olası bir metal işçiliği ile ve Aliağa’nın kuzeyinde bulunan tuzladan elde edilen tuz ticaretiyle ilişkilendirirler.¹³ Aydın Vilayeti Salnameleri’nde Aliağa Çiftliği’nde tuz üretimi yapıldığı yazmaktadır. Güzelhisar Memlehası ya da Aliağa Çiftliği Memlehası olarak bahsedilen yer, bugün Yalı Mahallesi’nde Aliağa Kuş Cenneti olarak bildiğimiz yerdir.¹⁴

Hayvancılık, Osmanlı döneminin en önemli ekonomik faaliyetlerinden biriydi. Osmanlı Devleti’nde yetiştirilen hayvan sürülerinin ihtiyacı olan tuzu bulmak çok önemliydi. Bu amaçla “tuz pazarları” kurulmuş, tuzun üretimi, dağıtımı ve ticareti de sıkı kural ve düzenlemelere tabi tutulmuştur.¹⁵

Tuzladan toplanarak develere yüklenen tuz, develerle doğrudan Foça’ya ya da Baltazilerin Aliağa Çiftliğindeki iskelesinden mavnalara yüklenerek Foça İskelesine taşınırdı. Güzelhisar Tuzlası’nın ürünleri İç Batı Anadolu’da Afyon’a kadar olan sahalara develerle taşınmıştır.¹⁶

Saruhan Sancağında Yörükler madenlerin korunması ve çıkarılması gibi madenlerle ilgili muhtelif işlerle de görevlidir. Vergi kayıtlarında “tuzcu-tuzlacı”, “korucu” ve “bekçi” olarak tanımlanan kişiler maden çıkartmak ve madenleri korumakla yükümlüdür.¹⁷

Güzelhisar Kazasında defter kayıtlarına göre tuzlalar bulunmaktadır. 1531’de tuzlalardan 300 akçelik bir vergi alınmıştır. 1575’te bu tutar değişmemiştir. Ancak

¹¹ Kemal Anadol, *Büyük Ayrılık*, Doğan Kitap, İstanbul, 2003.

¹² Cevat Yıldırım, *Aliağa Çevresi ile Birlikte Güzelhisar*, Aliağa Kent Kitaplığı, Ankara, 2017, s.294.

¹³ Antonio La Marca, “Aiolis Kyme’si: Tarih, Ekonomi ve Toplum (M.Ö. 8-M.S. 5. Yüzyıl)”, *Uluslararası Aliağa ve Çevresi Aiolis Bölgesi Arkeoloji ve Disiplinlerarası Araştırmalar Sempozyumu Bildirileri*, (Edt. Çekilmez, M.), Aliağa Kent Kitaplığı, İzmir, 2020, s.19.

¹⁴ Zeki Arıkan, *Şap Ticaretinden Tuz Ticaretine Foça ve Mirası*, İzmir Akdeniz Akademisi Yayınları, İzmir, 2016.

¹⁵ Kadir Adamaz, “16.yüzyılda Güzelhisar Kazasının Demografisi”, *Arkeoloji, Tarih, Coğrafya, Turizm ve Kültürle Geçmişten Günümüze I. Aliağa Sempozyumu Bildirileri*, (Edt: Çekilmez, M., Vardar, S.), Aliağa Kent Kitaplığı, Ankara, 2018, s.213.

¹⁶ Cevat Yıldırım, *Aliağa Çevresi ile Birlikte Güzelhisar*, Aliağa Kent Kitaplığı, Ankara, 2017, s.171.

¹⁷ Sadullah Gülten, *XVI. Yüzyılda Batı Anadolu’da Yörükler*, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yeniçağ Bilim Dalı, Ankara, 2008, s.64.

defterde bazı reayanın tuzcu olarak kaydedildiği görülmektedir. Kayıtlara göre Güzelhisar Cami Mahallesi'nde üç, Bölücek Mahallesi'nde altı kişi "tuzcu" olarak yazılmıştır. Ayrıca kayıtlarda tuzlalar da geçmektedir.¹⁸

Saruhan Sancağı'nda 1575 tarihli Yörük defterindeki kayıtlarda Güzelhisar kazası, Hisarlık ve Bölücek karyelerinde beş nefer, Ilıca kazasında Urban-ı Buğurciyan taifesinde on nefer, Menemen kazası Mukataa taifesinde üç nefer, Sak Deresi ve Samrı karyelerinde on bir nefer, Kalpak Kaya ve Işıklar karyelerinde iki nefer olmak üzere toplam otuz bir nefer tuzcu bulunmaktadır.

Güzelhisar ayanı olan ve Güzelhisar'da 1763'te tamamlanan camiyi yaptıran Esseyid Ali Ağa, Akdeniz Sahili Koruma Memurluğu görevini de yapmış ve Aliğa Tuzlası'nı da işletmiştir. Güzelhisar-ı Menemen voyvodalığını uzun süre ellerinde bulunduran Kalabaklı Himmetoğulları'ndan Himmet Ağa'nın Güzelhisar Tuzlası'nı işleterek zengin olduğu tarihi kaynaklarda mevcuttur.¹⁹

16. yüzyıldan itibaren Güzelhisar Memlehası olarak iltizama verilerek işletilen, Koçay'ın denize döküldüğü yerde bulunan tuzla işletmesinin 1875 yılındaki gözetici Foçalı Hacı İbrahim oğlu Mehmet Efendi'dir. Bu işletme 1893-1908 yılları arasında Aliğa Tuzlası adı altında faaliyetini Foça Düyun-u Umumiyesi'ne bağlı olarak sürdürmekteydi. Elde edilen gelirin önemli kısmına bu kurum el koymaktaydı. Yıllık tuz üretiminin yılda 3,5 milyon kg olduğu kayıtlara geçmiştir.²⁰

Düyun-u Umumiye ve Tuzlalar

Osmanlı Devleti'nde tuzun üretimi ve satışı devletin tekelinde ve kati denetimindedir. Kıymetli ürün olan tuzun ülke dışına satılması yasaktır. Osmanlı, XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren aldığı dış borçları ödeyemeyince, borçların doğrudan tahsilatı için 1881 yılında Düyun-u Umumiye İdaresi kurulmuştur. Devletin tüm tuz gelirleri de bu idareye verilmiştir. İdarenin, Osmanlı coğrafyasındaki yirmi üç kentte bulunan şubelerinden biri Foça'daydı. Foça Düyun-u Umumiye şubesi kendini merkez kabul edip, Çamaltı, Aliğa, Ada Tuzlaları ve Yenifoça'da ikinci derecedeki acente şubeler açmıştır. Bu tuzlaların tamamı Foça kazasına bağlanmıştır.

Düyun-u Umumiye İdaresi; Adriyatik'ten Mezopotamya'ya, Anadolu'dan Yemen'e kadar tüm Osmanlı coğrafyasındaki tuz ocaklarını işletmeye başlamış, Batı Anadolu'nun tuz merkezi olarak bilinen Foça'daki tuz ocaklarını gelişmiş aletlerle donatmıştır.²¹

Aliğa Tuzlası, 1893-1908 yılları arasında faaliyetini Foça Düyun-u Umumiye'sine bağlı olarak sürdürmüştür. Tuzladan elde edilen gelirin önemli kısmına bu daire el

¹⁸ Hilal Ortaç, *Tapu Tahrir Defterleri'ne Göre 16. Yüzyılda Güzelhisar*, Aliğa Kent Kitaplığı, Ankara, 2018, s.69.

¹⁹ Cevat Yıldırım, *Güzelhisar Aliğa Çevresi ile Birlikte*, Aliğa Kent Kitaplığı Yayınları, Ankara, 2017, s.190.

²⁰ Ersin Doğer, *İlk Çağ'dan 21.Yüzyıla Aliğa Tarihi*, Aliğa Kent Kitaplığı Yayınları, Ankara, 2016, s.209.

²¹ Zeki Arkan, *Şap Ticaretinden Tuz Ticaretine Foça ve Mirası*, İzmir Akdeniz Akademisi Yayınları, İzmir, 2016.

koyuyordu. Tuz gelirleri Düyun-u Umumiye'ye verilince, tuz kaçakçılığına karşı da sıkı önlemler alındı. Devletten habersiz kayıt dışı tuz üretimi ve ticareti yasaklanmıştı. Tuz kaçakçılığı yapanlara ise bir günden üç aya kadar hapis cezası veriliyor ve kaçak tuzlara el konuluyordu.²² XX.yüzyılın başında alınan bu sıkı tedbirlerle Düyun-u Umumiye tuz gelirlerini büyük oranda arttırmıştı.

Osmanlı Arşivlerinde Bulunan Aliğa Tuzlası Raporu

Osmanlı Devlet arşivlerinde bulunan bir belge, içinde Aliğa Tuzlası'nın da bulunduğu Foça Tuzlaları'ndaki gelişmelere yer vermektedir. 21 Haziran 1909 tarihli Fransızca belgenin Düyun-u Umumiye Dairesi'ne bağlı Foça Tuzlaları'nda (Çamaltı, Ada ve Aliğa tuzlaları) tuz toplayan ve belirlenmiş bir fiyattan teşkilata tuz veren taşeronların fiyata zam yapılması talebi ve çalışanların grev tehdidine ilişkin bir rapor olduğu bilinmektedir.²³

Prof. Dr. Ersin Doğer tarafından "Aliğa Tarihi" kitabı ile ilk kez kamuoyu önüne çıkan raporda taşeronlar, işçilere verdikleri yevmiyelerin yüksek olduğu ve yeteri kadar kâr elde edemedikleri gerekçesiyle topladıkları tuzun fiyatına yüzde yirmi beş zam yapılmasını istemektedirler. Söz konusu isteği değerlendiren Düyun-u Umumiye'nin hukuk danışmanlığı yönetime bazı tedbirler önermektedir. Hazırlanan rapora göre taşeronların, ücretlerin arttırılması konusunda hakları bulunmamaktadır. Grev yapmaları halinde yönetimin tuz taşeronlarını işten el çektirme hakkına sahip olduğu bildirilmektedir. Grev halinde ise tuzlalar, ya doğrudan yönetim tarafından veya kiralama yoluyla işletilecektir.

Söz konusu raporda 1906 yılındaki sel felaketinde kaybedilen stoklardan ve 1907 yılındaki yetersiz üretimden de söz edilmektedir. Eldeki stokların gelecek Nisan ve Mayıs aylarına kadar ancak yeteceği, sonuç olarak Foça'da 1909 yılı için kırk ya da elli bin ton tuzla ihtiyaç duyulacağı eklenmektedir. Yeterli tuz üretilmediği takdirde yabancı tuzlardan ithalat yapılması gerekecektir.

Raporda ayrıca taşeronların işten çıkartılması durumunda da tuzlaların başka yöntemlerle işletilmesinin zor olacağı, söz konusu tuzlaların yaklaşık 10 km uzunluğuna bir araziyi kapladığı, yönetimin elinde yeteri kadar su pompası, silindir ve ocak bulunmadığı belirtilmekte, grevi durdurmak için Dâhiliye Vekâleti'nin devreye girmesi de tavsiye edilmektedir.²⁴

²² Fatmagül Demirel, "Osmanlı Devleti'nde Tuz Gelirlerinin Düyûn-ı Umûmiye'ye Devredilmesinden Sonra Tuz Kaçakçılığı", *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları*, Cilt/sayı 1, 2013.

²³ Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Erişim Kodu BOA DH-MKT-02830-0098-001-001-002.

²⁴ Ersin Doğer, *İlk Çağ'dan 21.Yüzyıla Aliğa Tarihi*, Aliğa Kent Kitaplığı Yayınları, Ankara, 2016, s.202.

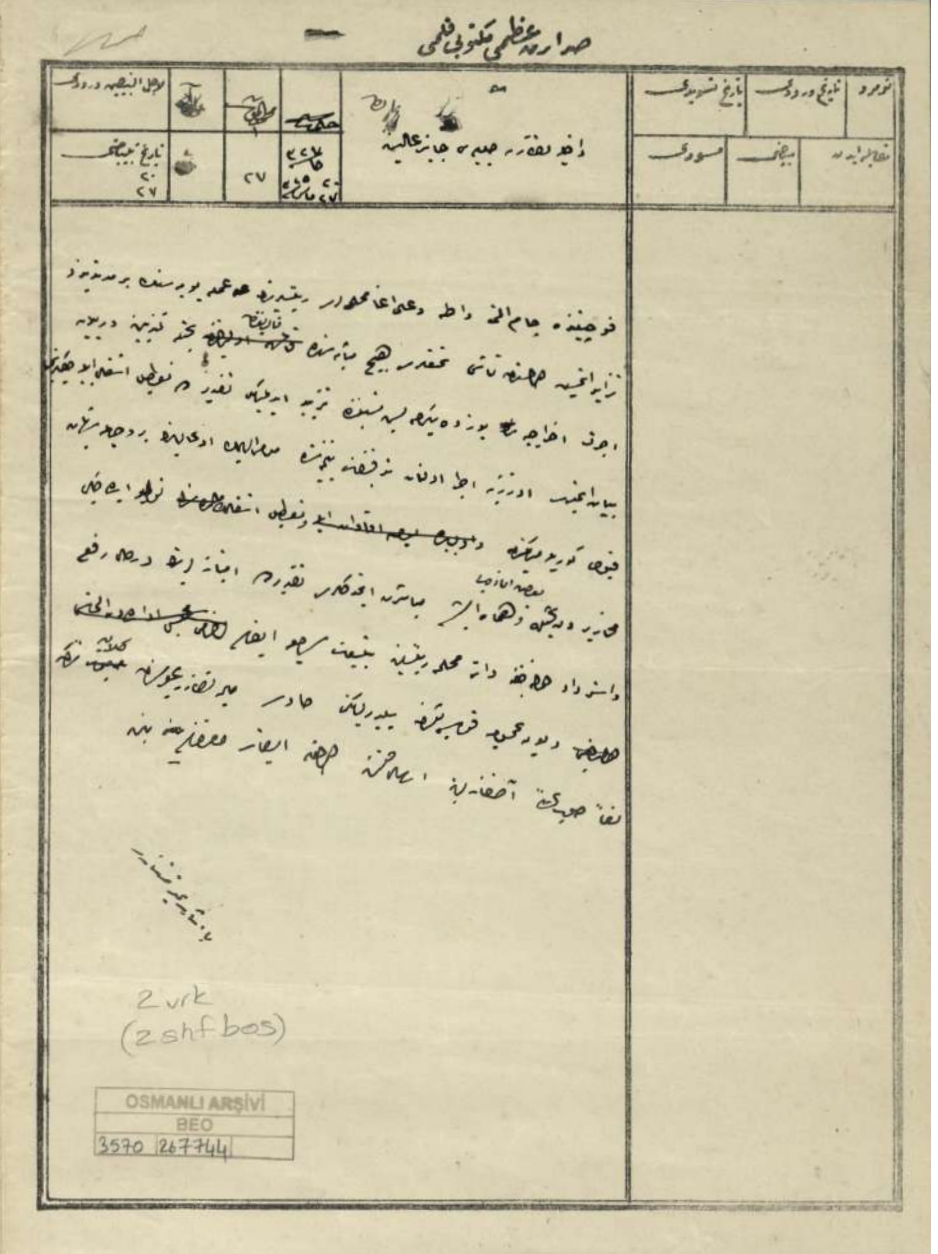

Fig. 7 | Aliağa ve Çamaltı Tuzları'nda tuz üreten taşeronların grev olasılığı ile ilgili, Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulunan 1909 yılından bir belge. (Başbakanlık Osmanlı Arşivi)

Constantinople, le 21/3 Juin 1909

OSMANLI ARŞIVI		
DH. MKT		
2830	38	1

2vrk
(2shf bos)

MEMACES de GREVE
par les MAÎTRES-SAUNIERs de PHOCÉE

---:---:---:---:---:---:---:---

Les maîtres-sauniers de Phocée (salines de Tcham-Alti, Ada, et Ali-Agha) viennent de réclamer à l'Administration de la Dette Publique, sous menace de grève, une augmentation de plus de 25 % du prix d'extraction, prétextant que la hausse récente de la main d'oeuvre a réduit à zéro leurs bénéfices.

Le Conseiller-Légiste de l'Administration, consulté à ce sujet, déclare (1°) que les sauniers en question n'ont pas droit à cette augmentation, et (2°) qu'en cas de grève de leur part l'Administration aurait le droit de renvoyer les sauniers qui auraient ainsi manqué à leur devoir et d'exploiter directement les salines, en régie ou par voie d'affermage.

L'Administration a donc rejeté cette demande; et elle s'occupe des mesures à prendre dans l'éventualité d'une grève.

Les stocks de réserve à Phocée se trouvent actuellement très réduits (à la suite des inondations de 1906 et de l'insuffisance de la récolte en 1907). Ils suffiront à peine aux besoins de la consommation jusqu'au mois d'Avril ou Mai prochain.

Il sera, par conséquent, nécessaire d'extraire 40.000 ou 50.000 tonnes cette année-ci à Phocée ou, si cela n'est pas possible, d'importer du sel marin des salines étrangères.

L'Administration envoie sur les lieux un de ses ingénieurs avec carte blanche pour prendre, d'accord avec le Merkez-Mudir de Phocée, les mesures qui pourraient devenir nécessaires en vue de l'exploitation directe d'une partie au moins de ces salines. Elle ne se cache pas cependant les grosses difficultés qu'il y aurait à organiser, du jour au lendemain, pour ainsi dire, l'exploitation, même partielle, de ces salines. Il faudrait, pour se substituer aux maîtres-sauniers, recruter un nombre considérable de simples sauniers et plus d'un millier d'ouvriers, prendre les mesures nécessaires pour

./.

Fig. 8 | Aliğa ve Çamaltı Tuzlaları'nda tuz üreterek Düyun-u Umumiye İdaresine tuz veren taşeronların tuz fiyatına yüzde 25 zam istemeleri ve yaklaşan grev olasılığı üzerine hazırlanan 21 Haziran 1909 tarihli Fransızca raporun 1. sayfası. (Başbakanlık Osmanlı Arşivi)

nourrir tout ce monde pendant cinq mois, et surveiller constamment les travaux sur une étendue d'environ dix kilomètres. Ne possédant pas elle-même de pompes, ni de rouleaux, ni de fours, elle devrait exproprier d'autorité, en faisant valoir des raisons d'utilité publique, toutes les installations appartenant actuellement aux maîtres-sauniers et s'en servir. Il est évident que, dans ces conditions, il lui faudrait des mois entiers pour organiser l'exploitation directe de toutes ces salines. Or, la saison étant déjà très avancée, les travaux d'extraction ne peuvent pas retardés même de deux semaines. Le maximum que l'Administration pourrait donc entreprendre cette année-ci en cas de grève serait une exploitation partielle, et même très limitée, des salines, quitte à compenser le déficit en important, comme il a été déjà dit, du sel étranger.

Etant donné toutefois les graves inconvénients de la grève dont l'Administration est menacée, et parmi lesquels le chômage forcé d'une partie importante de la population ouvrière qui vient chaque année gagner son pain dans nos salines n'est pas le moindre, elle prie Son Altesse le Ministre de l'Intérieur de vouloir bien avertir télégraphiquement les maîtres-sauniers de la gravité de leur conduite et les inviter, sous peine d'annulation immédiate de leurs privilèges, d'entreprendre de suite les travaux d'extraction.

Fig. 9 | Aliğa ve Çamaltı Tuzları'nda tuz üreterek Düyun-u Umumiye İdaresine tuz veren taşeronların tuz fiyatına yüzde 25 zam istemeleri ve yaklaşan grev olasılığı üzerine hazırlanan 21 Haziran 1909 tarihli Fransızca raporun 2. sayfası. (Başbakanlık Osmanlı Arşivi)

II. BÖLÜM

Kuş Göçü ve Kuş Gözlemciliği

Kuş Göçü Nedir?

Kuşların mevsimsel değişimler, daha iyi şartlarda barınma-üreme ve besin bulma ihtiyaçlarından dolayı yer değiştirmeleri gerekmektedir. Yapmış oldukları bu içgüdüsel davranış da kuş göçü olarak isimlendirilmektedir.

Kuşlar, güneş ışınlarının yeryüzüne çarpmasıyla oluşan ve yerden yükselen sıcak hava termallerini kullanarak kilometrelerce mesafeyi az enerji harcayarak kat ederler. Bu termal oluşum deniz üzerinde daha az olduğundan her yıl milyonlarca yırtıcı, ötücü, su, kıyı kuşu ve süzülerek göç eden kuşlar diye isimlendirilen Leylek, Kartal, Akbaba, Şahin gibi büyük kanatlı kuşlar, ilkbaharda Afrika'dan Avrupa'ya doğru, sonbaharda ise Avrupa'dan Afrika'ya doğru Türkiye üzerinden göç ederler.

Dünya üzerinde birçok kent kuş gözlemi ve kuş fotoğrafçılığı turizminden çeşitli gelirler elde etmektedir. Ülkemizin coğrafi konumu gereği, her bölgesinde yapılabilen kuş gözlem ve kuş fotoğrafçılığı faaliyetleri bölgelerin turizm açısından tanınmasına, yerel halkın kalkınmasına destek vermektedir. Aliağa ilçesi de bu potansiyele sahiptir. Öyle ki Aliağa doğal zenginliği ile yaban hayat canlıları ve kuşların vazgeçemediği bir yer olmuştur.

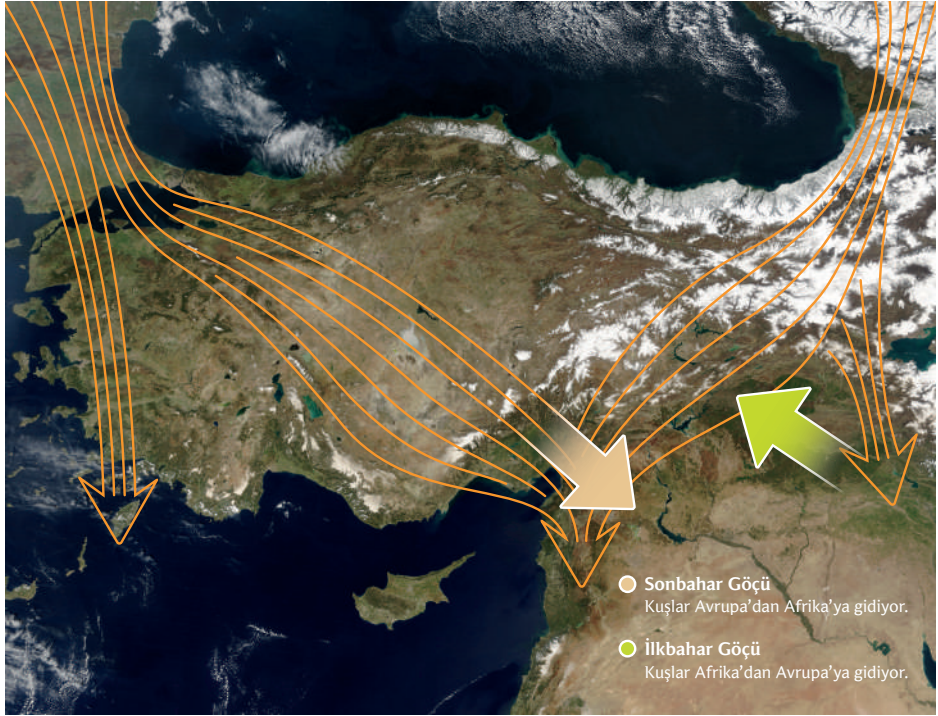

Fig. 10 | Kuş Göçü Haritası

Kuş Gözlemciliği ve Kuş Fotoğrafçılığı Nedir?

Dünyada yaklaşık on bin altı yüz kuş türü tanımlanmıştır. Her bir türün habitatu ve ekolojisi birbirinden farklılık göstermektedir. Kuşlar ekosistem üzerinde hem türlerinin farklılığı ile biyolojik çeşitliliğe katkı sağlamış, hem de ekosistemdeki döngünün sağlanması için çeşitli hizmetlerde bulunmuştur.

Kuşlar, büyümlü renkleri, güzel ötüşleri, beslenmeleri, avlanma stratejileri gibi özellikleriyle, kısaca yaşamlarıyla, insanoğlunu kendisine her zaman hayran bırakmıştır. Yeryüzünde yapmış oldukları davranışları ve gizemli dünyalarını merak eden insanoğlu onların hayatlarını izlemeye, kayıt altına almaya ve fotoğraflamaya başlamıştır. Zamanla artan bu merak ise kuş gözlemcisi ve kuş fotoğrafçısı olmak isteyen bireylerin sayısını da arttırmıştır.

Kuş gözlemcisi ve kuş fotoğrafçısı olabilmek ne demektir? Bir kuş gözlemcisi olabilmek için öncelikle meraklı ve sabırlı olmak gerekir. Bazen çok istediğiniz bir türü görebilmek ya da bir kare fotoğrafını çekebilmek için saatlerce alanda bekleyebilirsiniz. Beklediğimize değen kareler olabileceği gibi bazen de eliniz boş dönebilirsiniz. Tüm bu olumlu ya da olumsuzluklara rağmen hem kuş gözlemciliğinin keyfini hem de arazi deneyimini yaşamış olursunuz.

Doğaya açılan bir kapı olan kuş gözlemciliği, kentsel yaşamdan uzaklaşmak isteyenlerin ve her yaşta doğayı sevenlerin rahatlıkla yapabileceği zevkli bir uğraştır. Gözlemcilik yaparken uzakta olan kuşları izlemek için bir dürbün, türleri tanımlamak için rehber bir kitap, gözlemlerinizi kaydetmek için not defteri ve kaleme ihtiyacınız bulunmaktadır. Doğada gördüğünüz kuşların özelliklerini not alırken de “kanadının üstünde beyazlıkları var, serçe kadar, kanat altında siyahlıkları var ya da boynunda bir kırmızılık var” gibi ifadeler kullanırsanız, bu size tür tanımlanmasında daha çok fayda sağlayacaktır.

Yaban hayat fotoğrafçılığının bir dalı olan kuş fotoğrafçılığı, gözlemlediğimiz kuşları fotoğraflamak ya da kayıt altına almak demektir. Bu fotoğrafçılık dalını yapabilmemiz için birçok ekipman seçeneği olup, ekonomik bir fotoğraf seti ile kuşları fotoğraflamaya başlayabilirsiniz.

Kuş gözlemcilerinin ve kuş fotoğrafçıların sayısı ülkemizde ve dünyada her geçen gün artmakta, yapılan bu gözlem ve fotoğrafçılık faaliyetleri bilim dünyasına da katkı sağlamaktadır.

IUCN Kırmızı Listesi

Uluslararası Doğayı Koruma Birliği tarafından sürdürülen ‘IUCN Kırmızı Listesi’ bitki ve hayvan türlerinin dünyadaki en kapsamlı küresel koruma durumu envanteridir. Bu liste kesin ölçütler kullanılarak, binlerce canlı türünün nesillerinin tükenme riskini değerlendirerek oluşturulmaktadır. IUCN Kırmızı Listesi biyolojik çeşitliliğin en kabul edilir rehberidir.

IUCN Kırmızı Liste kategorileri türlerin yok olma hızı, nüfusu, coğrafi dağılım alanı ve nüfus dağılım alanı kriterlerine göre değerlendirilmiştir.

Düşük Riskli
Least Concern

Geniş yayılıma sahip ve nüfusu yüksek olan popülasyonları ifade etmektedir.

Tehdide Yakın
Near Threatened

Kritik tehlikede ya da duyarlı sınıfına girmeyen fakat yakın zamanda tehdit altına girebilme olasılığı olan popülasyonları ifade etmektedir.

Duyarlı/Hassas
Vulnerable

Türün neslinin, doğada tükenme riskinin yüksek olduğu popülasyonları ifade etmektedir.

III. BÖLÜM

Aliğa Kuş Cenneti'nde Gözlemlenen Kuş Türleri

Kuş Anatomisi

İbik

Kaş

Göz Pınarı

Bıyık Çizgisi

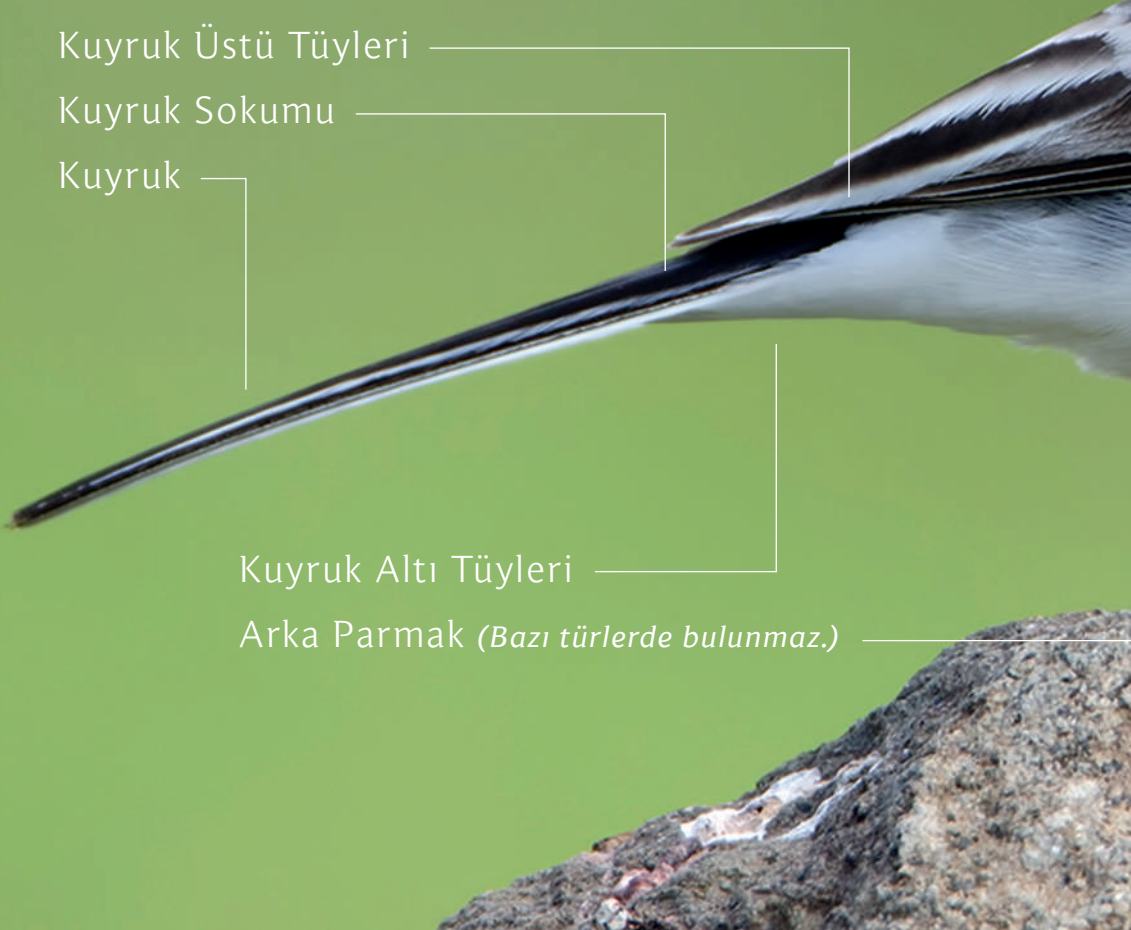
Kuyruk Üstü Tüyleri

Kuyruk Sokumu

Kuyruk

Kuyruk Altı Tüyleri

Arka Parmak (*Bazı türlerde bulunmaz.*)

Ötücü Kuğu

Whooper Swan

BİLİMSEL ADI
Cygnus cygnus

Kanat Açıklığı
210-243 cm

Boy
145-160 cm

Ağırlık
8000-11000 gr

Özellikleri

Köşeli bir başa ve sarıdan siyaha değişkenlik gösteren bir gagaya sahiptir. Erişkinleri siyah uçları olan turuncu gagaları ve siyah yüz çıkıntıları haricinde tümüyle beyazdır. Boynunu "S" biçimine sokarak ya da gagasını aşağı doğru eğip boynunu dik tutarak yüzer; kuyruğu sivri uçlu ve çoğu kez yukarı doğru kalkıktır. Başını ileriye doğru iyice uzatarak uçar ve uçarken hafif kavisli tuttuğu kanatlarından derin, müzikal ve ritmik bir ses yükselir. Sarılar görünüm olarak siyahtan daha belirgindir. Siyahlık sadece gaga sırtı ve alt gaga ile sınırlıdır.

Yaşam Alanları

Deltalar, göller, bataklık alanlar, lagün ve deniz kıyıları türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Vejetaryen bir tür olup, su diplerindeki bitkilerle beslenirler. Omurgasız su hayvanlarını yedikleri gözlenirse de asıl besinleri su bitkileri ve kök şeklindeki sulak alan bitkileridir.

Görüldüğü Dönem

Güzelhisar Deltası ve Aliğa sahil şeridinde kış dönemlerinde gözlemlenebilmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Alnında geniş bir beyazlığa, pembe renkli gagaya, tuncu bacaklara sahip iri bir kuştur. Genel olarak kahverengi-gri tonlar hakim olup karın bölgesinde enine siyah renkli şeritleri dikkat çekmektedir. Sıklıkla karıştırılan boz kazdan daha küçük yapısı, koyu renk boyun ve başı ile ayırt edilebilmektedir. Dişi ve erkek bireyler birbirine benzemektedirler.

Yaşam Alanları

Göl ve sulak alanlara yakın tundralar, otlak çayırlar, ekili tarlalar türün yaşam alanları arasında yer almaktadır.

Beslenme

Sucul bitkiler, kökler, meyveler, taneler türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Özellikle sert kış dönemlerinde kuş cenneti ile delta hattının çayırlık alanları, bölgenin suya yakın ekili tarım arazileri ve çayırlıklarında gözlemlenebilmektedir.

Sakarca

Greater White-fronted Goose

BİLİMSEL ADI

Anser albifrons

Kanat Açıklığı

65-86 cm

Boy

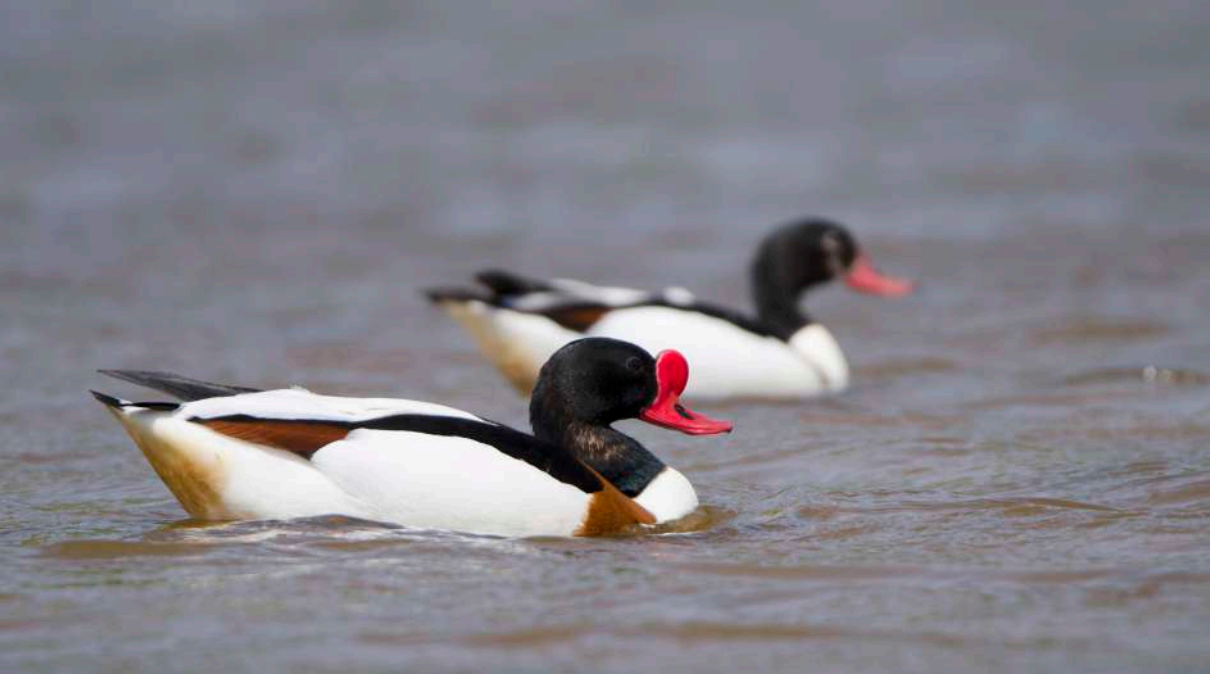
130-165 cm

Ağırlık

1400-3300 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Suna

Common Shelduck

BİLİMSEL ADI
Tadorna tadorna

Kanat Açıklığı
55-67 cm

Boy
110-133 cm

Ağırlık
562-1400 gr

Özellikleri

Kaz benzeri uzun boynu, sivrileşen kanat yapısı ve gövdenin çoğunluğunun beyaz renkli olması ile tanınmaktadır. Kafası koyu yeşil-siyah, kırmızı gagalı, göğsünü çevreleyen kızıl-kahverengi tonlu bir kemeri vardır. Uçuş tüyleri ve kuyruk ucu siyah renklidir. Ayrıca göğsünden karın altına uzanan siyah bir şeridi vardır. Erkek bireylerin üreme dönemlerinde gaga üzerinde bir et benidir. Dişiler de bu ben yoktur.

Yaşam Alanları

Acı-tuzlu göller, deniz kıyıları, lagünler, nehirler yaşam alanı olup toprak oyuntularına, taş birikintilerine yuva yaptığı gözlemlenmiştir.

Beslenme

Yumuşakçalar, kabuklular, omurgasız canlılar ve sucul bitkiler türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemleri ile kış aylarında kuş cenneti ve Güzelhisar Deltası'nın denize dökülen kısımları ile deltanın sığ çayırılık bölgelerinde gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Küçük bir ördektir. Erkeğin üreme giysisi Ocak, Şubat ayları gibi başlar ve Haziran ayına kadar devam eder. Bu dönemde geniş beyaz kaş bandı tanımlamada kolaylık sağlar. Koyu göz bandı, açık renkli kaşı, boğaz tüylerinin açık renkli olması onu çamurcun ördeğinden ayırmaktadır. Genç ve dişilerin yüzü çizgilidir. Kanat üstü erkekte gri-mavi, dişide gridir. Gaga gerisinde beyazlık dişilerde dikkati çeker. Aynaları yeşildir. Gaga erkekte koyu gri, dişide yeşil gridir. Bacaklar gridir.

Yaşam Alanları

Bataklık alanlar, zengin bitkili göller, çayırliğa yakın sulak yerler, durgun sular türün yaşam alanlarıdır. Üreme alanı için bataklık alanlar ve zengin bitkili gölleri tercih etmektedir.

Beslenme

Küçük balıklar, yavru kurbağalar, larvalar, böcekler, sucul bitkiler türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Özellikle bahar aylarında, Aliğa Kuş Cenneti'nde ve Güzelhisar Deltası'nın durgun ve zengin bitkili alanlarında türü gözlemlemek mümkündür.

Çıkrığın

Garganey

BİLİMSEL ADI
Spatula querquedula

Kanat Açıklığı
58-69 cm

Boy
37-41 cm

Ağırlık
250-440 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Kaşıkgaga

Northern Shoveler

BİLİMSEL ADI
***Spatula
clypeata***

Kanat Açıklığı
69-84 cm

Boy
44-51 cm

Ağırlık
400-700 gr

Özellikleri

Kaşık benzeri gagası dikkat çekici şekilde yassı ve geniştir. Tıknaz bir yapısı vardır ve boynu kısadır. Erkek birey oldukça renkli olup başı ve boynu koyu parlak yeşil, göğsü beyaz, kenarları kestane rengi-kahverengi, sırtı ise siyah renktir. Kanat aynası yeşil renk olup tüydeki beyaz şerit dikkat çekmektedir. Türün dişisi yeşilbaş ördeği anımsatır. Göz üzerindeki koyu renk çizgisi, kahverengi vücut tüyleri ve geniş desenleri tekir görünümündedir. Türün genç bireyleri ise dişi bireylere benzemektedir.

Yaşam Alanları

Bol bitkili tatlı-acı göller, sığ sular, bataklık-çamurlu alanlar ve deniz kıyıları türün yaşam alanlarıdır. Bitki örtüsünün bol olduğu sığ göl ve bataklık-çamurlu alanlar türün ürediği alanlardır.

Beslenme

Böcekler ve larvaları, yumuşakçalar, kabuklu canlılar, kurtçuklar ve bitkiler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Özellikle kış dönemi ve göç dönemlerinde, Aliğa Kuş Cenneti ile Güzelhisar Deltası'nın bol bitkili sığ alanları ile çamurlu kıyılarında gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Erkek ve dişilerin görünümü farklı olan boz ördeğin erkek bireylerinin genel rengi gri tonlarda olup kanat örtüleri kırmızı, kuyruk örtüleri ise siyahtır. Uçuşta belirgin bir karın beyazlığı, kanat üzeri kestane kırmızı rengi ve siyah-beyaz paneli dikkat çekicidir. Gagası koyu renkte olup, yeşilbaştan daha kısadır. Dişileri boz renktedir ve ikincil uçuş tüylerindeki beyaz panel ve omuz tüylerindeki kestane renk uçarken göze çarpar.

Yaşam Alanları

Çok sık rastlanan ördeklerdendir. Genellikle büyük göller, bataklıklar ve sulak alanlar devamlı buldukları yerlerdir. Su kenarlarındaki sazlıklar ve yeşillikler içinde bulunmayı severler. Kış aylarında acı gölleri, durgun gölleri veya bataklıkları tercih ederler.

Beslenme

Küçük böcekler, planktonlar, su bitkileri ve tohumlar türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Kış mevsimi ve göç dönemlerinde Aliğa Kuş Cenneti ile Güzelhisar Deltası'nın sığ alanlarında türü gözlemlemek mümkündür.

Boz Ördek

Gadwall

BİLİMSEL ADI
Mareca strepera

Kanat Açıklığı

78-84 cm

Boy

46-57 cm

Ağırlık

600-1200 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Fiyu

Eurasian Wigeon

BİLİMSEL ADI
Mareca penelope

Kanat Açıklığı
71-85 cm

Boy
45-51 cm

Ağırlık
500-950 gr

Özellikleri

Türün dişi ve erkeği farklıdır. Yetişkin erkeklerin üreme döneminde baş ve boynu kızılımsı-kahverengi tonlarında olup, alın kısmı krem rengi-sarıdır. Erkeklerin göğüs rengi pembemsi-grimsi tonlarda olup, vücudun kalanı kahverengi-gri renklerindedir. Dişi bireyler yeşilbaş ördeğin dişisinden daha zariftir. Koyu kızıl ve gri tonlarına hakimdir. Gagası ise gri-mavi tonda olup ucu siyahtır. Genç bireyler dişilere benzerlik gösterir ve renkleri daha donuktur.

Yaşam Alanları

Bataklık alanlardaki sazlık ve yoğun bitki örtüsünün olduğu yerleri yuva alanı olarak kullanan bu tür barajları, gölleri, deniz kıyılarını ve lagünleri yaşam alanı olarak kullanmaktadırlar.

Beslenme

Tohumlar, sucul bitkiler, salyangozlar, böcekler ve küçük omurgasız canlılar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Özellikle kış aylarında Aliğa Kuş Cenneti ile Güzelhisar Deltası'nın denize dökülen kısmı ve Aliğa sahil şeridinde gözlemlenebilmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

En yaygın ve en bilinen ördek türüdür. Erkek bireylerin baş ve boyun bölgeleri parlak yeşil olup, beyaz renkli bir halkası bulunur. Boynunun alt kısmı ve göğsü kahverengi, karın rengi ise gri tonlarda, kanat aynaları mavi renktir. Dişilerin renkleri ise kahverengi tonlarındadır. Erkeğin gagası sarı renkli, dişinin gagası koyu renktir. Yeşilbaşlar evcil ördeklerin atası olarak kabul edilmektedir.

Yaşam Alanları

Tatlı ve acı sular, lagünler, deniz kıyıları, nehir ağızları ve bataklık alanlar türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Böcekler, salyangoz, küçük sürüngenler, kurtlar, bitki ve tahıl ile beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Güzelhisar Deltası boyunca, deltanın denize dökülen kısmı ve Aliğa sahil şeridinde tüm sene gözlemlenebilmektedir.

Yeşilbaş

Mallard

BİLİMSEL ADI

Anas platyrhynchos

Kanat Açıklığı

82-95 cm

Boy

50-65 cm

Ağırlık

1000-1300 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Kılkuyruk

Northern Pintail

BİLİMSEL ADI
Anas acuta

Kanat Açıklığı
74-86 cm

Boy
51-76 cm

Ağırlık
500-1450 gr

Özellikleri

Türün erkek bireylerinin kıl gibi ince ve uzun kuyruğu oldukça dikkat çekici olup ismini de buradan almaktadır. Tepesi ve ince-uzun boynu kahverengi olup boynun iki tarafında ince beyaz renkli bir şeridi vardır. Boyun altının önü ve göğüs kısmı beyaz renklidir. Sırtı ve göğüs yanları gri tonlarda olup sırtı kahverengi-siyah çizgilidir. Dişilerin renk formu ise; lekeli kahverengi-krem tonlarda olup kuyruk ucu sivri, boynu ince ve uzundur. Erkek ve dişide gaga ve ayaklar mavimsi gri, kuyruk sivri, boyun ince, kanatlar dar ve kanat uçları sivridir.

Yaşam Alanları

Tatlı-acı göller, durgun sular, sulak çayırılık alanlar, lagün ve bataklık alanlar türün yaşam alanıdır.

Beslenme

Tohumlar, bitkiler, küçük balıklar, omurgasız canlılar, yumuşakçalar, böcekler ve larvaları ile beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemleri ile kış aylarında Aliğa Kuş Cenneti ile Güzelhisar Deltası'nın sulak çayırılık alanları, kıyı alanları ve bataklık-çamurlu alanlarında gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Yüzücü ördeklerin en küçük ve en yaygın görülen türüdür. Üreme mevsimleri haricinde erkekler dişilere daha benzer görünümündedir. Erkeklerde baş kahverengi olup, baş yanlarında gözleri de içine alan ve enseye doğru darlaşarak uzanan yeşil renkli geniş birer kuşak vardır. Bu kuşağın ön kısmı sarı bir çizgi ile çevrilidir. Ayrıca ensede de siyah bir leke bulunur. Kuyruk gri, karın tarafı mat beyazdır. Dişilerde ise genel renk kırmızıya çalan kahverengidir. Ancak üzerindeki lekeler erkekten daha iridir. Erkek ve dişide kanat aynaları yeşil ve aynaların ön ve arka kenarları beyaz, gaga ve ayaklar mavimsi gri renktedir.

Yaşam Alanları

Bitki örtüsü ve sazların yoğun olduğu durgun sular, bataklıklar ve göller türün ürediği alanlardan olup tatlı su gölleri, deniz kıyıları ve lagünler yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Tohumlar, bitkiler, küçük böcekler, yumuşakçalar ve solucanlar ile beslenmektedirler.

Görüldüğü Dönem

Aliğa Kuş Cenneti ve deltada yoğunlukla kış aylarında olmak üzere göç dönemlerinde sazlık alanlar ve sığ çamurlu yerlerde gözlemlenmektedir.

Çamurcun

Eurasian Teal

BİLİMSEL ADI
Anas crecca

Kanat Açıklığı
52-59 cm

Boy
31-39 cm

Ağırlık
240-370 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Elmabaş Patka

Common Pochard

BİLİMSEL ADI
Aythya ferina

Kanat Açıklığı
72-82 cm

Boy
42-58 cm

Ağırlık
700-1100 gr

Özellikleri

Orta boylu bir ördek olup gaga ve ayakları siyah renklidir. Erkek bireylerin üreme dönemlerinde başı ve ensesi kestane/kahverengi tonunda olup göğüs ve kuyruk kısmı siyah renk, gövdesi ise açık gridir. Dişilerin ise baş, boyun, göğüs ve sırtı kahverengi tonda olup karın bölgesi kirli gri tondadır.

Yaşam Alanları

Yoğun bitki örtülü ve sazlı göller, nehir ağızları, deltalar, bataklık alanlar, durgun sular türün yaşam alanı olup üreme dönemi için yoğun bitki örtüsüne sahip sulak alanları kullanmaktadır.

Beslenme

Sucul bitkiler, taneler, kabuklular, yumuşakçalar, böcekler ve larvaları ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Aliağa Kuş Cenneti ile Güzelhisar Deltası'nın denize dökülen kısmı, sığ suları, çamurlu alanları ve yoğun bitkilerin olduğu alanlarda kış aylarında gözlemlenmektedir.

VU Duyarlı/Hassas
Vulnerable

Özellikleri

Diğer patkalardan kafasından geriye uzanan tepeliği ile kolayca ayırt edilir. Bu tepelik dişilerde ve erkeklerin eklips dönemlerinde kısa ve daha azdır. Uçarken kanat bandı, karını ve kanat altı dışında tamamen siyahtır. Erkeklerde karın bölgesi ve sırt tarafı siyah, baş ve boyun ile sırtın ön kısmı siyaha yakın koyu kahverengi, vücudun yanları ve karın bölgesi kar beyazıdır. Dişilerde genel renk soluk kahverengidir. Dişileri karabaş patka (*Aythya Marila*) dişisiyle karıştırılabilir; Ancak kafa yapısı, gaga rengi ve büyüklüğüyle bu kuştan ayırt edilebilir. Her iki bireyde de gaga uçları siyah, gaganın diğer kısımları ve ayakları mavimsi, göz rengi erkeklerde portakal sarısı, dişilerdeyse normal sarı renktedir.

Yaşam Alanları

Durgun sular, büyük-küçük göller ve deniz kıyıları türün yaşam alanlarından olup göl ve nehirlerdeki bitki örtüsüne sahip uygun alanları yuvalama alanı olarak kullanmaktadır.

Beslenme

Beslenme çeşitliliği içerisinde bitki kökleri, küçük amfibiler, balıklar, sucul böcekler, salyangozlar, böcekler, kabuklular, yumuşakçalar, sucul bitkiler bulunmaktadır.

Görüldüğü Dönem

Kış dönemlerinde Aliğa sahil şeridi, Aliğa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nın ağzı kısmında gözlemlenmektedir.

Tepeli Patka

Tufted Duck

BİLİMSEL ADI
Aythya fuligula

Kanat Açıklığı

72-82 cm

Boy

42-58 cm

Ağırlık

700-1100 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Tarakdiş

*Red-breasted
Merganser*

BİLİMSEL ADI
Mergus serrator

Kanat Açıklığı
52-58 cm

Boy
70-85 cm

Ağırlık
850-1250 gr

Özellikleri

Kırmızı renkli, ince testere benzeri gagası ile dikkat çeken tarakdiş dalıcı bir ördek türüdür. Erişkin erkek bireylerin gövdesi gri-beyaz renk tonlarında olup, kızıl tonlarda olan göğsü, parlak yeşil-siyah tonlarındaki kafası ve sivri uçlu kafa tüyleri ile tanınmaktadır. Dişi bireylerin başı kızıl görünümlü olup gövdesi gri-kahverengi tonlardadır. Dişilerin tepe tüyleri daha kısa olup düzensiz bir görünüme sahiptir.

Yaşam Alanları

Deniz kıyıları, sığ koylar, haliçler, lagünler türün yaşam alanlarından olup deniz kıyılarını ve lagünleri yuvalama alanı olarak kullanmaktadır.

Beslenme

Ana besini balıktır. Sucul böcekler ve kabuklular ile de beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Kış ziyaretçisi olarak Aliağa sahil şeridinde ve Güzelhisar Deltası'nın denize dökülen kısmında gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Kaz benzeri bir yapısı olup büyük bir ördektir. Gövdenin geneli turuncu-kızıl kahverengi tonlardadır. Gagası ve bacakları siyahtır. Baş ve boyun tüyleri gövdeye göre daha açık renklidir. Uzun bir boyuna sahip olup erkek bireylerin boynunda siyah bir halka vardır. Dişiler de bu halka yoktur, erkeğe göre baş kısmı daha açıktır. Uçuşta kanatların örtü tüyleri beyazlığı ile dikkat çekici olup kanat telekleri ve kuyruğu siyahtır. El örtü tüyleri koyu parlak yeşil olup, kanatlar kapandığında bir ayna görüntüsü oluşturmaktadır.

Yaşam Alanları

Göller, dereler, bataklık deltalar ve nehir kıyıları türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Hem etçil, hem de otçul beslenirler. Tohumlar, buğday, arpa, karides ve suda yüzen böcekler gibi kıyı kabukluları, yumuşakçalar, küçük balıklar, kurbağalar ve solucanlar besin listesini oluşturmaktadır.

Görüldüğü Dönem

Tüm sene boyunca görülebilir de bahar ayları ve kış döneminde daha aktif bir şekilde bölgedeki bataklık ve sulak alan kıyılarında gözlemlenebilmektedir.

Angıt

Ruddy Shelduck

BİLİMSEL ADI

Tadorna ferruginea

Kanat Açıklığı

60-70 cm

Boy

121-145 cm

Ağırlık

925-1500 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Ebabil

Common Swift

BİLİMSEL ADI
Apus apus

Kanat Açıklığı
38-48 cm

Boy
16-18 cm

Ağırlık
35-56 gr

Özellikleri

Uzun ve kavisli (yay şeklinde) kanatları ile gökyüzünde sürü halde, hızlı uçuşları ile dikkat çeken bir türdür. Kuyruğu çatalı şekildedir. Baş, gövde ve kanatları kahverengi-siyah tonlarda olup, boğazı beyazımsıdır. Küçük bir gagaya, kısa ayaklara sahiptir. Uyuma, beslenme, eş seçme ve kur davranışlarını havada uçarken yaparlar. Kırlangıçlar ile sıkça karşılaştırılan bir türdür.

Yaşam Alanları

Yerleşim yerleri, kırsal alanlar, açık araziler, sulak alanlar yaşam alanlarından olup kaya yarıları, yüksek binaların çatı araları ile bina oyukları arasına yuva yapmaktadır.

Beslenme

Uçuş esnasında yakaladığı sinek ve böcekler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Göçmen karakterli bir tür olan ebabil Aliğa'nın yerleşim yerleri, kırsal alanları ve delta hattı boyunca ilkbahar-yaz aylarında görülmektedir.

LC **Düşük Riskli**
Least Concern

Özellikleri

Yaygın bir tür olan kaya güvercininin açık gri renkli kanatlarında iki adet siyah şerit bulunur. Kanat altları ve kuyruk sokumu tüyleri ise beyaz renklidir. Kafa, boyun ve göğüs tüyleri ise koyu gri tonlarda olup boyun tüylerinde parlak mor ve yeşil renkler görülmektedir. Bu renkli tüyler ışık altında daha belirgin olmaktadır. Kırmızı renkli gözlere sahiptir. İnce ve kısa olan koyu renkli gagasının dibi açık renklidir. Kuyruğu oldukça geniş olup koyu tonlarda bir şeridi bulunmaktadır.

Yaşam Alanları

Evcil güvercinlerin atası olan bu güvercinler, şehirlerde melez ırklar oluştursa da ülkemizin birçok yerinde doğal hali gözlemlenmektedir. Şehirler, parklar, kırsal alanlar, tarım alanları ve deniz kıyı ve çatı araları bu türün üreme alanlarıdır.

Beslenme

Doğal hayatta tohum, tahıl ve omurgasızlarla, şehir içlerindeyse insanların vermiş olduğu gıdalarla beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Aliğa çevresindeki sahil şeridi, parklar, kırsal ve tarımsal alanlarında, delta hattının uygun lokasyonlarında yıl boyunca gözlemlenmektedir.

Kaya Güvercini

Rock Dove

BİLİMSEL ADI
Columba livia

Kanat Açıklığı
50-67 cm

Boy
30-36 cm

Ağırlık
265-380 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Üveyik

*European
Turtle Dove*

BİLİMSEL ADI
Streptopelia turtur

Kanat Açıklığı
45-53 cm

Boy
25-29 cm

Ağırlık
150-225 gr

Özellikleri

Yetişkinleri baş kısmı mavi-gri tonlarda olup kursak ve göğüs kısımları kahverengi-açık tonlardadır. Kanat örtülerinin ve omuz tüylerinin ortası koyu gri tonlarda olup kenar kısımları kızıl tonlardadır. Boynunun yanlarında beyaz üzerine siyah çizgili tüyler bulunmaktadır. Genç bireyler daha kahverengi tonlarda olup boyundaki bu çizgiler bulunmamakta ya da silik olarak görülmektedir. Kuyruk tüyleri koyu kahverengi tonlarda olup uç kısımları beyazdır.

Yaşam Alanları

Seyrek ormanlık alanlar, açık alanlar, tarımsal alanlar, kırsal alanlar, bağlar ve bahçeler türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Nadir olarak omurgasız canlılar ile beslendiği bilinse de genel olarak tahıllar, tohumlar ve meyveler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Özellikle ilkbahar ve yaz döneminde bölgenin kırsal alanları, açık düzlük alanları, tarımsal alanları, park ve bahçelik alanlarında görülmektedir.

VU Duyarlı/Hassas
Vulnerable

Özellikleri

Gövdesi bej-açık kum-kahverengi tonlarındadır. Boynunun gerisinde siyah bir şerit bulunur ve bu şeridin uçları beyaz renklidir. Kanat altları beyaz renkli olan bu türün kanat uç tüyleri siyah-koyu renklidir. Gaga rengi gri, ayakları ise koyu pembe- kırmızı tonlarındadır.

Yaşam Alanları

Şehir içleri, kırsal alanlar, parklar ve bahçelerde insan ile beraber yaşayan bir türdür. Özensiz yuvalarını balkonadaki saksılara, direklere, ağaçlara, çatı aralarına ve yapıların kirişlerine yaptığı bilinmektedir.

Beslenme

Tahıllar, tohumlar, meyveler ve omurgasız canlılar besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Aliğa ilçe sınırları içerisinde yer alan parklar, bahçeler, şehir içleri ve kırsal bölgeler de türü yıl boyunca gözlemlemek mümkündür.

Kumru

*Eurasian
Collared Dove*

BİLİMSEL ADI
*Streptopelia
decaocto*

Kanat Açıklığı
35-50 cm

Boy
29-30 cm

Ağırlık
140-200 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Sutavuğu

Common Moorhen

BİLİMSEL ADI
Gallinula chloropus

Kanat Açıklığı
50-55 cm

Boy
32-38 cm

Ağırlık
200-373 gr

Özellikleri

Koyu renkli bir su kuşu olup genel rengi kahverengi-gri-parıltılı mavili tonlardadır. Gövdenin yanında beyaz renkli bir yatay çizgi uzanmakta olup kuyruk altı tüyleri de beyaz renklidir. Bu beyazlık yüzerken ve yürüyüş esnasında oldukça belirgindir. Kırmızı renkli gagasının ucu sarı renkli olup, altında tüysüz kırmızı renkli derisi dikkat çekmektedir. Parmakları yeşil tonlardadır. Genç bireyler ise gri-kahverengi renklerde olup gagası koyu renklidir. Sutavukları yüzerken devamlı başını ileri geri oynatır. Tehlike anlarında, yoğun bitki örtüsü ve sazlık alanların içlerine saklanırlar.

Yaşam Alanları

Sazlık alanlar, küçük-orta boy göller/göletler, bol yeşillikli nehirler, sulak çayırlar, bataklık ve çamurlu alanlar türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Sucul bitkiler, tohumlar, yumuşakçalar, böcekler, solucanlar ve iri başlar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Bölgede yerli bir tür olup tüm sene boyunca, Aliğa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nın kıyı kesimleri, yoğun bitki ve sazlık alanları, sulu çayır alanlarında görülmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Dişi ve erkek bireylerin görünüşleri aynıdır. Gövde siyah renkli, gagası ve alını beyaz renkli olup gözleri kırmızıdır. Bir su kuşu olan sakarmeke tıknaz bir yapıya sahiptir, bacakları yeşilimsi tondadır. Uçuşta kanadın arka tarafındaki beyaz hat dikkat çekmektedir. Parmakları perdeli olmayıp parmaklarına yapışık loblar bulunmaktadır. Genç bireylerin boğazı ve ön boynu kirli beyaz, gövdenin üstü soluk görünümündedir. Grup halde yaşayan su kuşlarından.

Yaşam Alanları

Sahil boyları (koylar), sazlık ve bitki örtülü göller, bataklık alanlar, lagünler ve barajlar türün yaşam alanlarıdır. Yuvalama alanı olarak sazlık bölgeleri tercih etmektedir.

Beslenme

Sucul bitkiler, tohumlar, solucanlar, midyeler, böcekler ve larvaları ile beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Sahil şeridi, Aliğa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nın denize dökülen kısmı, çayırık ve çamurlu alanlarında tüm sene görülür, kışın sayılarında artış olabilmektedir.

Sakarmeke

Eurasian Coot

BİLİMSEL ADI
Fulica atra

Kanat Açıklığı
70-80 cm

Boy
36-42 cm

Ağırlık
575-800 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Küçük Batağan

Little Grebe

BİLİMSEL ADI
**Tachybaptus
ruficollis**

Kanat Açıklığı
40-45 cm

Boy
25-29 cm

Ağırlık
110-230 gr

Özellikleri

Kısa boyunlu küçük bir batağandır. Gagası koyu sarı renkte düz yapıda olup gaga dibinde sarımsı bir leke mevcuttur. Üreme-kuluçka döneminde boynu ve yanakları kestane kızılı rengini alır. Kış döneminde ise boyun, yanak ve alt tarafı açık kahverengi tonlarda olup üst kısmı daha koyu kahverengi tonludur. Tiz bir sese sahip olup, tehlike anında suya dalarak uzaklaşmaktadır.

Yaşam Alanları

Yavaş akan nehirler, sığ göller, deniz kıyıları türün yaşam alanlarıdır. Sık otluk ve sazlık alanları üreme alanı olarak kullanılmaktadır.

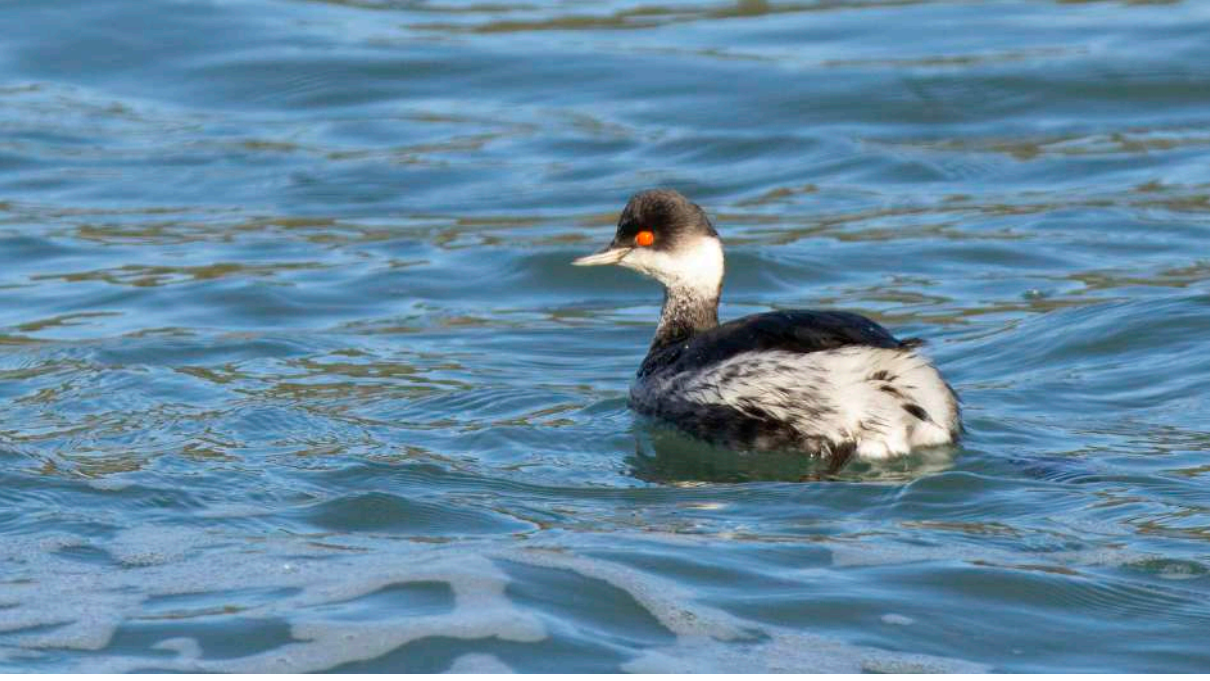
Beslenme

Balıklar, böcekler, larvalar, kurtçuklar ve yumuşakçalar ile beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Tüm sene boyunca Güzelhisar Deltası'nda ve kıyı şeridinde gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Kıpkırmızı gözüyle dikkat çeken bir su kuşudur. Üreme giysisinde boynu siyah, yelpaze şekilli kulak tüyleri altın sarısıdır. Alt gaganın ucu yukarı kıvrıktır. Tepesi yuvarlaktır. Siyah tepesi ve beyaz yanakları arasındaki kontrast daha azdır, siyah ve beyaz kısımlar gözün gerisinde birbirlerine karışır. Kulağı tırmalamayan tiz sesleri vardır. Koloni halinde görülebilirler.

Yaşam Alanları

Kış dönemlerinde deniz kıyıları, sığı bitkili ve sazlı göller, barajlar türün yaşam alanıdır. İlkbahar-yaz döneminde iç bölgelerdeki göllerde koloniler halinde yuva yaparlar.

Beslenme

Sucul karaya çıkan böcekler ve bunların larvalarıyla, küçük kabuklu sucul canlılar ve az da olsa balıklarla beslenirler.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemleri ile kış aylarında Aliğa sahil şeridinde gözlemlenebilmektedir.

Karaboyunlu Batağan

Black-necked Grebe

BİLİMSEL ADI
Podiceps nigricollis

Kanat Açıklığı
52-60 cm

Boy
28-35 cm

Ağırlık
220-450 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Bahri

Great Crested Grebe

BİLİMSEL ADI
Podiceps cristatus

Kanat Açıklığı
60-85 cm

Boy
46-61 cm

Ağırlık
750-1200 gr

Özellikleri

Büyük bir batağan olduğundan ayırt edilmesi kolaydır. Üreme döneminde siyah tepesinin yanlarındaki kulak tüyleri ve kızıla çalan uzun boynu ile tanınmaktadır. Üreme dışı dönemde daha sade bir renk tonuna sahip olup beyaz yanakları, siyah göz pınarı, boyun ve alt taraflarının beyazlığı dikkat çekmektedir. Ayakları perdeli değildir fakat parmaklara yapışık loblar mevcuttur. Gagası nispeten ince-uzun ve pembe tonludur.

Yaşam Alanları

Üreme döneminde tatlı iç suları tercih ederler. saz öbeklerine hemen suyun 15-20 cm üzerine yuvalanırlar. Deniz kıyıları, göller ve lagünler türün yaşam alanlarıdır. Koloni halinde görülebilirler.

Beslenme

Çoğunlukla balık ile beslenirler fakat yaz aylarında midye, karides, solucan, kurbağa ve su yılanları gibi canlılar da besin listesini oluşturmaktadır.

Görüldüğü Dönem

Aliğa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nda bahar dönemleri ve kış ayları boyunca görmek mümkündür.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Sığ sularda ya da çevresinde bulunan, ince ve düz bir gagaya, uzun kanatlara, oldukça uzun kırmızımsı pembe bacaklara sahip olan siyah-beyaz renkli bir kıyı kuşudur. Başının ve gövdesinin büyük kısmı bembeyaz parlar. Başında değişken ölçüde siyahlık vardır. Gencinin üst tarafı daha kahverengidir ve kanatlarındaki firar hattı beyazdır. Uçuş sırasında hepsinin sırtında oluşan “V” şekli oldukça dikkat çekicidir. Ötüşü gür ve azarlayıcıdır.

Yaşam Alanları

Tatlı ve acı göller, deniz kıyıları, deltalar, çamurlu kıyılar, sulak çayırlar ve lagünler türün yaşam alanıdır. Yuvalarını ise sığ su kıyıları ve çamurlu alanlardaki otlara küçük bir oyuk açarak yapmaktadır.

Beslenme

Sucul böcekler, yumuşakçalar, salyangozlar, küçük balıklar ile beslenirler.

Görüldüğü Dönem

Göç ve yaz dönemlerinde Aliğa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nın sulu çayırlık alan ve çamurlu-kumlu sığ kıyılarında gözlemlenmektedir.

Uzunbacak

Black-winged Stilt

BİLİMSEL ADI
Himantopus
himantopus

Kanat Açıklığı
67-85 cm

Boy
33-40 cm

Ağırlık
160-200 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Mahmuzlu Kızkuşu

*Spur-winged
Lapwing*

BİLİMSEL ADI
Vanellus spinosus

Kanat Açıklığı
25-28 cm

Boy
69-81 cm

Ağırlık
130-180 gr

Özellikleri

Tepesi, boğazı ve karın tüyleri siyah olup yanak ve boyunun yanları belirgin şekilde beyazdır. Üst kanat tüyleri kum rengi-kahverengi, kanat telekleri siyah renklidir. Alt kanat tüyleri beyaz renkli olup genç bireyler biraz daha soluk renklidir. El bileğinden küçük bir mahmuz çıkar. Uçuşu yavaştır ve çığlık benzeri bir ses çıkarır.

Yaşam Alanları

Tuzlu-acı göllerin çevresini yuvalama alanı olarak kullanılan mahmuzlu kızkuşunun yaşam alanları ise bataklık alanlar, göller ve lagünlerdir.

Beslenme

Küçük omurgasız canlılar ve böcekler türün beslenme kaynağıdır.

Görüldüğü Dönem

Aliağa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nın bataklık ve kıyı alanlarında göç dönemleri ile yaz aylarında gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Pembe bacakları, kırmızı renkli gözü ve göz halkası, turuncu renkli uzun gagası, genel siyah-beyaz rengi ile oldukça dikkat çeken bir kıyı kuşudur. Baş, boyun, sırt, göğüs ve kanatların rengi siyahtır. Karın ve alt kısımları beyaz renklidir. Geniş ve beyaz renkli kanat barı uçarken oldukça belirgindir. Dişiler erkek bireylerden biraz daha büyük olup, üreme dönemi dışında kıyı bölgelerde grup halde görülebilmektedir.

Yaşam Alanları

Nehir boyları, acı-tatlı sığ göller, deniz kıyıları, lagünler türün yaşam alanıdır.

Beslenme

Midyeler, kabuklu canlılar, yumuşakçalar türün besin kaynaklarıdır.

Görüldüğü Dönem

Aliağa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nın kıyı alanlarında özellikle göç dönemlerinde görülse de kış aylarında da nadiren görüldüğü bilinmektedir.

Poyrazkuşu

*Eurasian
Oystercatcher*

BİLİMSEL ADI
*Haematopus
ostralegus*

Kanat Açıklığı
40-48 cm

Boy
72-83 cm

Ağırlık
400-820 gr

Tehdide Yakın
Near Threatened

Gümüş Yağmurcun

Grey Plover

BİLİMSEL ADI
Pluvialis squatarola

Kanat Açıklığı
56-77 cm

Boy
26-29 cm

Ağırlık
160-277 gr

Özellikleri

Kafası, gagası ve vücudu ile iri bir görünümü vardır. Üreme dışı dönemde gri tonlar hakim olup üreme döneminde ise gri-beyaz-siyah tonlar hakimdir. Kısa bir gagaya ve koyu renk gözlere sahiptir. Ayağının arkasında parmağı olan tek yağmurcundur. Diğer kıyı kuşları ile gruplar oluşturabilmektedir. Isık benzeri bir sese sahiptir.

Yaşam Alanları

Kumul kıyıları, göl kıyıları, lagünler, çamurlu alanlar, tuzlu bataklık alanlar türün yaşam alanlarındandır.

Beslenme

Midyeler, solucanlar, yumuşakçalar ve böcekler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Kış dönemlerinde Aliğa sahil şeridi boyunca gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Kahverengi-koyu renk tonlarında bir göğüs bandına, beyaz renkli boyun halkası ve karın kısmına sahiptir. Baş ve sırt rengi ise kahverengi tonlarındadır. Gözleri ve kulak tüyleri siyahtır. Bacak renkleri turuncu-sarı tonlardadır. Tıknaz bir yapısı vardır. Küçük halkalı cılıbıttan, bacak rengi, göz etrafındaki sarı halkanın olmaması ve kafa derisini ile ayrılırlar.

Yaşam Alanları

Çamurlu kıyılar, lagünler, tatlı-acı göl kıyıları, kumlu ve çakıllı deniz kıyıları türün yaşam alanlarındandır.

Beslenme

Solucanlar, küçük kabuklu canlılar, yumuşakçalar ve böcekler türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Kış ayları boyunca Aliğa'nın kumlu ve çakıllı sahil şeridi ile Güzelhisar Deltası'nın denize ulaşan kısmındaki çamurlu kıyı alanlarında gözlemlenebilmektedir.

Halkalı Cılıbt

Common Ringed Plover

BİLİMSEL ADI

Charadrius hiaticula

Kanat Açıklığı

48-57 cm

Boy

18-20 cm

Ağırlık

45-80 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Halkalı Küçük Cılıbt

*Little Ringed
Plover*

BİLİMSEL ADI
Charadrius dubius

Kanat Açıklığı
42-48 cm

Boy
14-17 cm

Ağırlık
30-50 gr

Özellikleri

Siyah renkli göğüs halkasına ve kafa maskesine sahiptir. İnce beyaz bir kaşı bulunur ve sarı renkli göz halkası ile dikkat çeker. Boyun halkası beyaz renkli olup gaga rengi siyah, bacakların rengi ise soluk sarı tonlardadır. Halkalı cılıbta göre biraz daha ufak ve zarif bir görünümü vardır. Hızlı bir uçuşa sahiptir.

Yaşam Alanları

Tatlı su kenarları, nehir boyları, kumlu geniş deltalar, kumlu ve çakıllı göl kenarları türün yaşam ve üreme alanlarındadır.

Beslenme

Sulak yerlerdeki kurtçuklar, solucanlar, yumuşakça ve kabuklular türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Aliağa (kumul) sahil şeridi ve Güzelhisar Deltası'nın denize dökülen kısmındaki kumul alanlarda türü ilkbahar ve sonbahar arası gözlemlemek mümkündür.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Genel görünümü daha tıknaz, başı daha büyüktür. İnce gagası ve koyu renkli uzun bacakları vardır. Kuyruğu daha kısa ve küt görünür. Kulak örtüleri koyu renkli olup boyun halkası yanlarda kısa birer çizgi şeklindedir. Yazın erkeğinin tepesinde ve yanağında kızıl lekeler ile alnında ince-yatay bir siyah çizgi vardır. Dışının bantları siyahtan çok koyu kahvedir. Uçuşta kanatlarında belirgin enine beyaz çizgi vardır. Genci daha soluk rengi, silik ve açık renkli halkası ile örtü tüylerinin uçlarındaki beyazlıklarla ayrılır.

Yaşam Alanları

Kumlu, çakıllı deniz kıyısı ile tuzlu ve acı göllerde yaşarlar. Üreme alanı olarak kıyı ve iç suları tercih etmektedir.

Beslenme

Genelde tuzlu su ve çamurdaki omurgasızlar, solucanlar, su böcekleri, onların larvaları ve güvelerle beslenirler.

Görüldüğü Dönem

Aliğa sahil şeridi ve sulak alanların çevresinde yıl boyunca gözlemlenmektedir.

Akça Cılbıt

Kentish Plover

BİLİMSEL ADI
**Charadrius
alexandrinus**

Kanat Açıklığı
15-18 cm

Boy
40-45 cm

Ağırlık
40-60 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Suçulluğu

Common Snipe

BİLİMSEL ADI

Gallinago gallinago

Kanat Açıklığı

39-47 cm

Boy

25-27 cm

Ağırlık

80-120 gr

Özellikleri

Yapısı orta büyüklükte, düz ve uzun gagaya sahip bir kıyı kuşudur. Türen tepe ve sırt kısımları kahverengi olup dikey çizgilidir. Sirtında geriye uzanan iki açık renk şerit bulunur. Göğsü kahverengi çizgili, karın bölgesi düz olup kirli beyaz-açık tonlardadır. Yerde sakin bir görünümü vardır fakat uçuş esnasında zigzaklar çizerek hızla havalanır ve güçlü bir tiz ses çıkarır.

Yaşam Alanları

Bataklıklar, sulak çayırlar ve göl kenarları türen yaşam alanlarındandır.

Beslenme

Solucanlar, böcekler ve larvalar ile beslenirler.

Görüldüğü Dönem

Kış ayları ve göç dönemlerinde Aliğa Kuş Cenneti'nin ve Güzelhisar Deltası'nın sulak çayırılık bölgeleri ile çamurlu bataklık alanlarında gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Hem kış göçmeni hem de geçit kuşudur. Genel olarak tibiası ve gagası uzundur. Bu özelliği ile kıyı çamurçulluğundan ayrılır (Kıyı çamurçulluğunun daha kısa ve hafifçe yukarı kıvrık gagası vardır). Üreme ve üreme dışı giysileri farklılık gösterir. Ülkemizde her iki giysisini de mevsimine göre görebiliriz. Yazın ve üreme dönemlerinde boyun, tepe ve göğsü pas rengi tonlarındadır. Karın kısmı açık, kuyruk altı beyaz renk olup uçuşta beyaz kanat şeridi ve beyaz kuyruğundaki siyah kalın şeritler dikkat çekicidir.

Yaşam Alanları

Sulak çayır ve meralık alanları üreme alanı olarak kullanırken deniz kıyıları, çamur düzlükler, bataklık alanlar ve göl kıyıları türün yaşam alanıdır.

Beslenme

Uzun gagası ile toprağı gagalayarak/deşerek yakaladığı böcekler, larvalar, küçük kabuklu canlılar ve omurgasızlar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemleri ve kış aylarında Aliğa Kuş Cenneti'nin ve Güzelhisar Deltası'nın çamurlu kıyıları ile sulak çayırılık alanlarında türü gözlemlemek mümkündür.

Çamurçulluğu Black-tailed Godwit

BİLİMSEL ADI
Limosa limosa

Kanat Açıklığı
63-82 cm

Boy
37-44 cm

Ağırlık
250-500 gr

NT Tehdide Yakın
Near Threatened

Kervançulluğu

Eurasian Curlew

BİLİMSEL ADI

Numenius arquata

Kanat Açıklığı

80-100 cm

Boy

50-60 cm

Ağırlık

475-1360 gr

Özellikleri

Bölgedeki en büyük kıyı kuşudur. Gövdesinin ağırlıklı rengi kahverengi tonda olup çizgilidir. Büyük kanatlarının altı açık renkli, kuyruk sokumu ise beyazdır. Gagası uzun ve aşağıya kıvrıktır. Dişilerin gagası daha uzun, erkeklerin ve gençlerin daha kısadır.

Yaşam Alanları

Bataklık ve sulak çayırılık alanları yuvalama alanı olarak tercih ederler. Yaşam alanları ise göl ve deniz kıyıları, çamurlu kıyılar, sulak çayırılık alanlardır.

Beslenme

Uzun gagası ile yakaladığı böcekler, kabuklu canlılar ve solucanlar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Kış ayları ve göç dönemlerinde Aliağa Kuş Cenneti ile Güzelhisar Deltası'nın bataklık, çamurlu ve ıslak çayırılık alanlarında gözlemlenmektedir.

NT Tehdide Yakın
Near Threatened

Özellikleri

Erkek ve dişilerin görünümü ve boyutlarının farklı olduğu bu türün erkeklerinin üreme dönemi dışında tepe kısmı, boyun ve sırtı kahverengi tonlarda olup tepesinde ince çizgili tüylere ve sırtında koyu renkli lekelerle sahiptir. Gerdanı, göğsü ve karın bölgesi gri-beyaz tonlardadır. Dişiler erkek bireylere göre daha ufaktır. Göğüs ve karın tüyleri krem rengi tonlarda olup yanları lekelidir. Dövüşken kuşların farklı renk ve görünümleri olabilmektedir. Özellikle erkek bireyler üreme dönemlerinde daha süslü renk tonları ile karşımıza çıkmaktadır. Kısa bir gagaya ve farklı renk tonlarına hakim bacaklara sahiptirler.

Yaşam Alanları

Sulak çayırlık alanlar, bataklık alanlar, kıyı şeritleri ve lagünler türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Böcek, salyangoz, küçük omurgasızlar ve bitkiler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

İlkbahar ve sonbahar göç dönemlerinde Aliğa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nın çamurlu kıyıları, bataklık alanları ve sulak çayırlarında gözlemlenmektedir.

Dövüşkenkuş

Ruff

BİLİMSEL ADI
Calidris pugnax

Kanat Açıklığı

46-58 cm

Boy

20-32 cm

Ağırlık

70-150 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Karakarınlı Kumkuşu

Dunlin

BİLİMSEL ADI
Calidris alpina

Kanat Açıklığı
36-38 cm

Boy
16-22 cm

Ağırlık
48-64 gr

Özellikleri

Üreme dışı dönemde kahverengi, gri ve beyaz tonlar hakimken üreme döneminde sırt tüyleri kızıl kahverengi(pas rengi), karın bölgesi ise belirgin siyah rengini almaktadır. Uçar pozisyonda kanat altı tüyleri kahverengi tonlarda olup yanları açık tonda olan kuyruğunun ortasında koyu renk şerit belirgindir. Türün belirsiz açık renkli bir kaşı vardır. Gagası hafifçe kıvrık ve siyah renklidir. Sürüler ve küçük grup halinde dolaşmaktadırlar.

Yaşam Alanları

Deniz kenarları, deltalar, nehir ağızları ve bataklık alanlar türün yaşam alanı olup bataklık alan ve turba-lıkları yuvalama alanı olarak kullanmaktadır.

Beslenme

Uzun gagasını çamurlu alanlara daldırarak bulduğu solucan ve yumuşakçaların yanı sıra örümcekler, kabuk-lular, salyangozlar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Özellikle göç dönemleri ve kış aylarında Aliğa sahil şeridi, Aliğa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nın çamurlu kıyılarında gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Küçük bir kumkuşu olup üreme döneminde alını beyaz, üst tarafı ve göğüs kısmı kızıl tonlarda, omuz ve kanat tüylerinde siyah pul benzeri lekeleri ile dikkat çekicidir. Boğaz ve karın tüyleri beyaz renklidir. Gagası kısadır. Üreme dışı dönemde üst tarafı gri tonlarda, karın bölgesi beyaz, göğüs yanları ise gri renkli, ince çizgi şeklindedir. Grup halde dolaşırlar.

Yaşam Alanları

Bataklık alanlar, çamur düzlükleri, deltalar, nehir yatakları, deniz ve göl kıyıları türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Yumuşakçalar, böcekler ve larvaları, kabuklu canlılar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemleri ve kış aylarında Aliğa sahil şeridi, Aliğa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nın çamurlu kıyı alanlarında gözlemlenmektedir.

Küçük Kumkuşu

Little Stint

BİLİMSEL ADI
Calidris minuta

Kanat Açıklığı
27-31 cm

Boy
12-15 cm

Ağırlık
20-40 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Kızıl Kumkuşu

Curlew Sandpiper

BİLİMSEL ADI
Calidris ferruginea

Kanat Açıklığı
18-23 cm

Boy
38-41 cm

Ağırlık
44-117 gr

Özellikleri

Uzun boyunlu, kıvrık gagalı, zarif bir kumkuşudur. Beyaz kaşının özellikle göz ile gaga arasındaki kısmı oldukça belirgindir ve gözün arkasına doğru uzanır. Bacakları orta-uzun olup siyah renklidir. Üreme döneminde başı, boynu ve göğsü pas rengi-kızıl tonlarda olup kış formunda gri-beyaz renklere bürünmektedir. Genç bireylerin göğsü sarımsı olup sırtı pul benzeri desenlidir. Uçarken tamamen beyaz kuyruk sokumu tanımlamaya yardımcı olur.

Yaşam Alanları

İç sular, deniz kıyıları, bataklık alanlar, göletler, çamurlu ve kumul alanlar türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Larvalar, böcekler, solucanlar ve yumuşaklar besin listesindedir.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemlerinde Güzelhisar Deltası'nın çamurlu-kumlu kıyı alanları ile Aliğa Kuş Cenneti'nin bataklık-çamurlu alanlarında gözlemlenmektedir.

NT Tehdide Yakın
Near Threatened

Özellikleri

Küçük boyu, yeşil-gri tonlu kısa bacakları, uzun kuyruğu ile dikkat çeken bir kıyı kuşudur. Kanadının ön tarafında kanca şeklinde çok belirgin bir beyazlık vardır. Kanat çizgisi uzun ve beyazdır. Kanat köşesinde belirgin bir girinti oluşturan bu beyazlık ve beyaz karın altı, türün tanınmasında belirleyicidir. Kuyruğunu sallaması kendine öz bir davranıştır. Öteki düdükçünler gibi uçarken yukarı tırmanmaz alçaktan ve suya yakın uçar. Kanatlarını kürek çeker gibi çırparak aşağı doğru tutar. Davranışlarının dan ve vücut şeklinden tanınabilmektedir.

Yaşam Alanları

İrmak, dere, tatlı su gölleri, deniz kıyıları, küçük su birikintileri türün yaşam alanlarıdır. Korunaklı göl kıyıları, akarsu ve deniz kenarları türün üreme alanlarındandır.

Beslenme

Böcekler, örümcekler, yumuşakçalar, kabuklular, solucanlar, küçük balık ve bazı bitkiler türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Aliğa sahil şeridi ve Güzelhisar Deltası'nın denize dökülen kısmı ile su birikintilerinin olduğu sığ alanlarda ilkbahar ve sonbahar mevsimleri arası gözlemlenmektedir.

Dere Düdükçünü

Common Sandpiper

BİLİMSEL ADI
Actitis hypoleucos

Kanat Açıklığı
32-41 cm

Boy
18-21 cm

Ağırlık
40-60 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Orman Düdükçünü

Wood Sandpiper

BİLİMSEL ADI
Tringa glareola

Kanat Açıklığı
34-37 cm

Boy
19-23 cm

Ağırlık
50-90 gr

Özellikleri

Küçük bir düdükçün olup gövde üstü kahverengi ton üzerine beyaz beneklidir. Uzun ve beyaz kaşı türde dikkat çekmekte olup beyaz göz halkası incedir. Türün göğsü kahverengi tonlarda çizgili, göğüs altı açık tonlardadır. Kuyrukta belirgin siyah çizgiler vardır. Bacakların rengi ise sarı-yeşil tonlardadır. Görünüm itibariyle yeşil düdükçün ile karıştırılabilmektedir.

Yaşam Alanları

Bataklık ve göletler, göl kıyıları, fundalıklar, civarında su bulunan seyrek ormanlar türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Böcekler, larvalar, küçük omurgalılar, solucanlar ve küçük kurtçuklar türün besin listesindedir.

Görüldüğü Dönem

İlkbahar ve sonbahar göç dönemlerinde Güzelhisar Deltası'nın çamurlu ve bataklık kıyılarında türü gözlemlemek mümkündür.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Zarif görümlü tığ gibi ince düz bir gagaya sahip uzun bacaklı bir kıyı kuşudur. Üreme döneminde beyaz renkli göğüs tüylerinde siyah benekler belirgindir. Üreme dışında daha sade bir form alır. Türün gövde altı beyaz tonlarda olup bacaklarının rengi sarı-yeşil tonludur. Yazın erişkinin üst tarafında siyahımsı noktalar ve böğründe belli belirsiz benekler vardır. Kışın daha açık renkli ve desensizdir. Gencinin üst tarafı daha kahverengidir. Tiz bir sese sahiptir.

Yaşam Alanları

Göl ve deltaların çamurlu kıyıları, tatlı su lagünleri, sığ göletler türün yaşam alanlarıdır. Yuvalama alanı olarak bataklık bölgeleri tercih etmektedirler.

Beslenme

Su yüzeyindeki omurgasız canlılar, böcekler, kabuklu canlılar türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Güzelhisar Deltası'nın denize dökülen kısmındaki bataklık alanlarda ve deltanın çamurlu kıyılarında ilkbahar ve sonbahar dönemlerinde görülmektedir.

Bataklık Düdükçünü

Marsh Sandpiper

BİLİMSEL ADI
Tringa stagnatilis

Kanat Açıklığı
55-60 cm

Boy
22-24 cm

Ağırlık
45-120 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Yeşil Düdükçün

Green Sandpiper

BİLİMSEL ADI

Tringa ochropus

Kanat Açıklığı

41-57 cm

Boy

21-24 cm

Ağırlık

70-90 gr

Özellikleri

Yetişkinlerin baş, boyun ve gerdanı yeşile çalan koyu kahverengi tonlarda olup beyaz renkli benekler bulunmaktadır. Beyaz renkli kuyruk sokumu türde dikkat çekicidir ve bacakların rengi ise gri-yeşil tonludur. Kısa bir kaşa, beyaz göz halkasına sahiptir.

Yaşam Alanları

Göl, akarsu kenarları, bataklık alanlar, çamurlu kıyılar, küçük su birikintileri türün yaşam alanlarından olup bataklıkların ağaçlık bölgelerini yuva alanı olarak kullanmaktadır.

Beslenme

Böcekler, larvalar, solucanlar, kurbağa yavruları, balık yavruları ve kabuklu canlılar türün besin listesindedir.

Görüldüğü Dönem

Kış ayları ve göç dönemlerinde Aliağa Kuş Cenneti ile Güzelhisar Deltası'nın sığ alanları, çamurlu kıyıları da gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Yetişkinlerin baş, boyun ve sırtı gri-kahverengi tonlarında olup kafa ve göğsü çizgilidir. Karın ile kuyruk sokumu beyaz renklidir. Gagası ince-uzun ve hafif yukarı kalkıktır. Bacakların rengi gri-yeşil tonludur. Bölgede görülen en büyük düdükçüdür.

Yaşam Alanları

Bataklık ve orman içi tundra-bataklık alanları üreme alanı olarak kullanır. Yaşam alanları ise tatlı-tuzlu sular, göller, lagünler ve deniz kenarlarıdır.

Beslenme

Yavru balıklar, sucul canlılar, yumuşakçalar ve solucanlar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemleri ve kış mevsiminde Aliğa Kuş Cenneti'nde ve Güzelhisar Deltası'nın sığ alanlarında gözlemlenmektedir.

Yeşilbacak

*Common
Greenshank*

BİLİMSEL ADI
Tringa nebularia

Kanat Açıklığı
60-70 cm

Boy
30-35 cm

Ağırlık
140-190 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Kızılbacak

Common Redshank

BİLİMSEL ADI
Tringa totanus

Kanat Açıklığı
45-66 cm

Boy
27-29 cm

Ağırlık
110-155 gr

Özellikleri

Bacakları ve gagası kırmızı renk olan bu kıyı kuşunun tepesi, ensesi ve sırt tüyleri kahverengi tonlarda olup göğüs bölgesi koyu benekli, karnı ise beyaz renklidir. Üreme dışı dönemde üst tüyleri gri-kahverengi tonlarda olup benek ve çizgiler daha az belirgindir. Uçuşta beyaz kuyruk sokumu dikkat çekicidir. Türün kaşı olmayıp göz halkası beyaz renktir.

Yaşam Alanları

Tatlı su kenarındaki otlaklarda, sulak çayırlarda, meralarda ve kıyı bataklıklarında ürer. Kışın sulak alanların ve lagünlerin çamurlu kıyılarında bulunur.

Beslenme

Böcekler, larvalar, yumuşakçalar, kurtçuklar ve küçük balık ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Aliağa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nın kıyı alanları, ıslak çayırık alanları ve çamurlu-batak alanlarında göç dönemleri ile kış döneminde gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Kendine has uzun ve ucu kalkık siyah gagası ile tanınan bir kıyı kuşudur. Tepesi ve ensenin arka kısmı siyah, kanatların üstü ise siyah-beyaz desenlidir. Zarif gövdesinin rengi ise beyazdır. Dişi ve erkek bireyler birbirlerine benzerler. Genç bireyler kahverengi tonlarındadır. Türün bacakları mavimsi-gri renkli ve perdelidir. Dişi birey üreme döneminde beyaz bir göz halkasına sahiptir.

Yaşam Alanları

Lagünlerde, bataklık alanlarda, acı-tuzlu göllerde koloni halde yaşamaktadır.

Beslenme

Kabuklu canlılar ve yumuşakçalar besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemlerinde Aliğa Kuş Cenneti ile Güzelhisar Deltası'nın kıyı alanlarında gözlemlenmektedir.

Kılıçgaga

Pied Avocet

BİLİMSEL ADI
*Recurvirostra
avosetta*

Kanat Açıklığı
42-46 cm

Boy
77-80 cm

Ağırlık
250-400 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Bataklıklırlangıcı

Collared Pratincole

BİLİMSEL ADI

Glareola pratincola

Kanat Açıklığı

60-70 cm

Boy

23-27 cm

Ağırlık

70-90 gr

Özellikleri

Kahverengi-kızıl-krem rengi tonlara hakim uzun ve dar bir kanat yapısına sahip kıyı kuşudur. Boğazı ve göğsünün üst tarafı siyah bir çizgi ile çevrili krem rengi tonlarına hakim boyun tüyelerine, uzun siyah renkli bacaklara sahiptir. Siyah renkli gagası kalın ve kısadır. Gaga dibi kırmızı renklidir. Kuyruk rengi siyah, kuyruk sokumu beyazdır. Kanat altı tüyleri kızıl kahverengi tonlardadır.

Yaşam Alanları

Bozkır düzlükleri, çamurlu su kıyıları, kısa otların olduğu sulak alan çevreleri türün yaşam alanlarındandır. Göç dönemlerinde göllerin çamurlu kıyıları ve sulak çayırılık alanlarda sıklıkla görülebilmektedir.

Beslenme

Islak çayırılık alan ve sulak yerlerin etrafındaki toprak-çamurlu kıyılarda bulunduğu örümcekler, böcekler ve yumuşakçalar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Özellikle göç dönemlerinde deltanın denize akan kısmındaki çamurlu kıyı alan, deltaya yakın kumul alan ve delta hattı boyunca kısa otların olduğu çamurlu-toprak kıyıları türün gözlemlendiği alanlardandır.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Karabaş martı boyunda fakat daha kalın gövdelidir. Üreme giysisinde başlığı simsiyahtır ve ensesine kadar iner. Bacakları ve kalın gagası kırmızıdır. Kanatları bir akbalkıçlı gibi bembeyaz, kanat örtüleri beyazımsı gridir. Kış giysisinde siyah kulak örtüleri bir benekten çok maskeye benzer. Gencinin sırtı kahverengidir, kanadının ortasında gri bir panel vardır. İlk kışta sırtı griye dönüşür ve yüz maskesi belirir, karabaş martıdan çok küçük gümüş martının gencine benzer, ondan yüz maskesi ve daha belirgin kanat paneliyle ayrılır. İkinci yılda erişkine benzer. Kanat ucu siyahtır.

Yaşam Alanları

Adalar, deniz kıyıları, lagünler, göller ve nehir ağızları türün gözlemlendiği alanlardandır.

Beslenme

Balıklar, yengeçler, deniz yumuşakçaları, karasal ve suluk böcekler besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Aliağa'nın sahil şeridi ve Güzelhisar Deltası'nın denize dökülen kesiminde yıl boyunca gözlemlense de göç dönemleri ve kış aylarında daha aktiftir.

Akdeniz Martısı

Mediterranean Gull

BİLİMSEL ADI
Ichthyaetus melanocephalus

Kanat Açıklığı
98-105 cm

Boy
36-38 cm

Ağırlık
215-350 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Gümüş Martı

Yellow-legged Gull

BİLİMSEL ADI
Larus michahellis

Kanat Açıklığı
130-158 cm

Boy
55-68 cm

Ağırlık
750-1250 gr

Özellikleri

Ülkemizde en bol ve yaygın bulunan martılarından biridir. Gagası sarı renkli olup ucunda kırmızı bir halkale bulunmektedir. Göz rengi sarı etrafındaki halkası kırmızıdır. Sarı renkli bacaklara sahiptir. Genç bireylerde gaga siyah olup bacak renkleri pembe-gri tonlardadır. Erişkin birer birey olmaları 4-5 yılı bulmaktadır. Göğüs rengi beyazdır, sırt ve kanat üst rengi gri tonlardadır. Kanat ucundaki siyah tüylerde beyaz halkalar bulunmaktadır.

Yaşam Alanları

Birçok farklı habitatta bulunabilen bu martı şehir içleri, deniz kıyıları, göller, adalar, lagün, akarsu ve çöplüklerde bulunabilmektedir. Şehirlerde bulunan çatılarla, kayalık ada ve lagünleri yuvalama alanı olarak kullanmaktadır.

Beslenme

Besin menüsü oldukça geniştir. Balıklar, larvalar, kabuklu canlılar, kemirgenler, sürüngenler, küçük kuşlar, kuş yumurtaları ve evsel atıklardır.

Görüldüğü Dönem

Yerli bir tür olup, Aliağa sahil şeridi ve Güzelhisar Deltası'nın denize akan kısmındaki sulak alanda sıkça görülmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Koyu gözlere, basık bir alına ve uzun bir gagaya sahiptir. Gümüş martıya benzerliğiyle dikkat çekmektedir. Gümüş martıdan biraz daha iridir. Uzun bacakları sarı-pembe-gri tonlarında olabilmektedir. Gagasında bulunan halka türün özelliklerinden biridir. Siyah kanat uçlarında beyaz halka benzeri lekeler türün öne çıkan diğer özelliğidir.

Yaşam Alanları

Bu kuşlar sahil şeritleri, kumlu ve kayalık kıyılar, kumul alanlar, delta ağızları, kent içlerinde ve barajlarda görülebilmektedir.

Beslenme

Başlıca besini balığın yanında böcekler, kabuklu canlılar ve yumuşakçalar ile de beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Özellikle kış dönemlerinde Aliğa sahili ve deltanın denize dökülen kısmında gözlemlenebilmektedir.

Hazar Martısı

Caspian Gull

BİLİMSEL ADI
Larus cachinnans

Kanat Açıklığı

140-155 cm

Boy

55-68 cm

Ağırlık

800-1500 gr

Düşük Riskli
Least Concern

İncegagalı Martı

Slender-billed Gull

BİLİMSEL ADI
Chroicocephalus genei

Kanat Açıklığı
90-110 cm

Boy
37-44 cm

Ağırlık
250-350 gr

Özellikleri

Orta büyüklükte bir martıdır. Basık bir tepeye ve uzun gagaya sahiptir. Üreme döneminde karın kısmı-göğüs altı uçuk pembe rengini alır. Üreme döneminde gaga kırmızı rengini, sonrasında ise açık renk-sarı rengi alır. Karabaş martıya göre bir miktar büyük olsa da bu iki tür sıkça karıştırılmaktadır.

Yaşam Alanları

Denize dökülen tatlı su ağızları, kumsal ve sahil şeritleri türün yaşam alanlarındandır. Lagünler ve tatlı-acılı göllerde ise üredikleri görülmektedir.

Beslenme

Temel besini balıktır, fakat küçük sucul canlılar ve böcekler de besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Bölgenin sahil şeridi ve Güzelhisar Deltası'nın denize dökülen kısmında özellikle kış dönemlerinde ve bahar aylarında görülmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Sıklıkla görülen küçük boylu bir martı türüdür. Üreme giysisinde erişkinlerin başı siyah-kahve tonlarda olup ense kısımları beyaz, bacakları ise kırmızıdır. Yaz mevsiminde kafasındaki tüylerin siyaha dönmesi ayrıcalığıdır. Kışın bu baş tüyleri beyazlayarak kulak arkasında bir leke olarak kalır. Genç bireylerin gövde ve kanat üzeri tüyleri, kahverengi tonludur. Gaga rengi ise turuncu olup uç kısmı siyahtır. Kış aylarında büyük gruplar oluşturabilmektedirler.

Yaşam Alanları

Bataklık alanlar, göller, sazlık alanlar, kıyı kumul ve çakıllı alanlar üreme alanı olarak kullanabilmektedir. Bu bölgelerinde haricinde sahil şeridi, kentsel alanlar, barajlar ve göletlerde de görülebilmektedir.

Beslenme

Balıklar, sucul ve karasal böcekler, solucanlar, yumuşakçalar ve çöplüklerdeki atıklar besin listesini oluşturmaktadır.

Görüldüğü Dönem

Özellikle sonbahar ve kış döneminde Aliğa sahil şeridi ile Güzelhisar Deltası'nın denize döküldüğü alanda ve kıyı şeritlerinde görülmektedir.

Karabaş Martı

Black-headed Gull

BİLİMSEL ADI
*Chroicocephalus
ridibundus*

Kanat Açıklığı
90-110 cm

Boy
34-37 cm

Ağırlık
190-400 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Sumru

Common Tern

BİLİMSEL ADI
Sterna hirundo

Kanat Açıklığı
75-80 cm

Boy
31-38 cm

Ağırlık
93-200 gr

Özellikleri

Bölgede görülen en yaygın sumru türüdür. Uzun ve ince bir kanat yapısına sahiptir. Kuyruğu derin çatallıdır. Üreme dönemlerinde gaga parlak kırmızı-turuncu, gövdenin altı beyaz, sırtı gri renklidir. Üreme dönemi dışında ise gaga siyah rengini almaktadır. Genç birey sumruların bacak ve gaga dipleri turuncudur. Tiz ve keskin bir sese sahiptir.

Yaşam Alanları

Grup halinde yaşamayı tercih ederler. Deniz kıyıları, göller, nehir ağzları yuvalama ve görülme alanlarıdır. Ufak adaları yuvalama alanı olarak da kullanabilmektedirler.

Beslenme

Su yüzeyinde havada asılı kalıp avına dalış yaparak yakalar. Ana besini balıktır fakat küçük sucul canlılar ve böcekler ile de beslendikleri olmaktadır.

Görüldüğü Dönem

İlkbahar ve yaz aylarında Aliğa sahil şeridi ile Güzelhisar Deltası'nın denize dökülen kısımlarında gözlemlenebilmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Küçük sumru göçmen bir deniz kuşudur. Dar, keskin uçlu kanatlara ve çok belirgin çatallı bir kuyruğa sahiptir. Beyaz alni ve boyu ile rahatça tanınabilmektedir. Üreme giysisinde sade siyah bir başlığa, gagası ve gözleri arasında giderek incelen bir çizgiye sahiptir. Alnında üçgen biçimli bir beyazlık vardır. Başının geri kalan kısmı ve boynu beyazdır. Vücudunun üst kısmı solgun gri ve alt kısmıyla tamamen zıt renklidir. Türün temel ayırt edici özelliği olan siyah başlık üreme sezonu dışında küçülür. Tepe ve alın daha gri-beyaz bir görünüm kazanır.

Yaşam Alanları

Seyrek bitki örtülü kıyı şeritleri, kumsallar, çakıl taşlı kıyıları, körfez ve kıyı gölleri, gelgitlerin olduğu kayalık bölgeler türün yaşam alanlarıdır. Kumlu ve çakıllı sahiller yuvalama alanlarıdır.

Beslenme

Ana besinlerini genellikle balıklar, küçük kurtlar, küçük kabuklu canlılar, yumuşakça ve böcekler oluşturmaktadır.

Görüldüğü Dönem

Özellikle ilkbahar ve yaz döneminde Aliğa sahil şeridi ile deltanın denize dökülen kısmında gözlemlenmektedir.

Küçük Sumru

Little Tern

BİLİMSEL ADI
Sternula albifrons

Kanat Açıklığı
20-28 cm

Boy
45-55 cm

Ağırlık
50-60 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Akkanatlı Sumru

White-winged Tern

BİLİMSEL ADI
***Chlidonias
leucopterus***

Kanat Açıklığı
58-67 cm

Boy
23-27 cm

Ağırlık
40-75 gr

Özellikleri

Üreme döneminde kanat üstleri, kuyruk sokumu ve kuyruğu beyazdır. Kafa, göğüs ve karın siyahtır, kanat altında siyahlık dirseğe kadar ulaşır. Üreme dışı giysisinde tepenin gerisinde çok az siyahlık kalır. Kanatlar beyaza yakın gri, karın ve göğüs beyazdır. Üremeyen yetişkinin soluk gri üst tüyleri, beyaz başı ve alt tüyleri vardır. Başta tacı, kahverengimsi ve koyu renkli bir kulak çevresi yaması vardır. Gaga siyahımsı, bacaklar ve ayaklar donuk kırmızımsı görünür. Üreme tüyelerine dönüşme Mart ayı ortalarında gerçekleşir. Erkek ve dişi benzerdir.

Yaşam Alanları

Tatlı su gölleri, kayalık kıyılar, bataklık alanlar, nehir ve sazlık alanlar türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Sucul-karasal böcekler, küçük balıklar, kurbağalar, omurgalılar ve amfibilerle beslenir.

Görüldüğü Dönem

Göçmen karakterli bir sumru türü olup ilkbahar ve sonbahar dönemlerinde görülür.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Geniş kanatlara, çatalkuyruğa, uzun bacaklara ve kalın bir gagaya sahiptir. Beyaz yanakları ve siyah tepesi ile sumruyla karıştırılmaktadır. Karın bölgesi koyu renkli olup kuyruk altı ve kanatlar beyaz renklidir. Erginlerin yaz formunda gaga ve ayaklar kırmızı, karın koyu renk ve yanak tüyleri beyazdır. Üreme dönemi dışında ise alt koyu tüyleri yerini beyaz tüylere bırakır.

Yaşam Alanları

Çeşitli habitatlarda bulunabilirler. Göller, lagünler ve bataklık alanlarda sıkça görülmektedirler. Göl ve bataklık alanlardaki sazlıkları yuva alanı olarak kullanmaktadırlar.

Beslenme

Kurbağalar, sülükler, böcekler, örümcek, balık ve sucul canlılar besin menüsünü oluşturmaktadır.

Görüldüğü Dönem

Özellikle göç dönemlerinde Güzelhisar Deltası boyunca gözlemlenebilmektedir.

Bıyıklı Sumru

Whiskered Tern

BİLİMSEL ADI

Chlidonias hybrida

Kanat Açıklığı

64-78 cm

Boy

23-29 cm

Ağırlık

70-95 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Gülen Sumru

Gull-billed Tern

BİLİMSEL ADI
***Gelochelidon
nilotica***

Kanat Açıklığı
35-43 cm

Boy
85-103 cm

Ağırlık
200-300 gr

Özellikleri

Özgün kalın, siyah gagaya ve diğer türlerinden daha uzun bacaklara sahip bir sumrudur. Üreme dönemi dışında baş tüyleri beyazdır. Kuyruk sokumu gri tonlarda olup, kuyruğu kısa, çatallı ve gri renklidir. Genç bireylerin alın rengi beyaz olup sırt rengi ise kahverengidir. Sesi kahkahaya benzediği için bu isimle anılmaktadır.

Yaşam Alanları

İç bölgelerdeki gölleri yuvalama alanı olarak kullanabilmekte olup göller, deltalar, bataklık alanlar, nehir ağzlarında ve sulak-tarlalık alanlarda gözlemlenmektedir.

Beslenme

Böcekler, yengeç ve karidesler, deniz kurtları, yumuşakçalar, kurbağalar, küçük balıklar besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemlerinde Güzelhisar Deltası'nın denize dökülen kısmındaki bataklık alanda gözlemlenebilmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Sumruya göre daha büyüktür, gövdesi uzun ve incedir. Ayak ve gagası siyah renk olup gaga ucu sarıdır. Siyah bir tepe tüylerine sahiptir ve bu tüyler kalkıktır. Kanatları uzun ve dar yapıdadır. Kuyruk yapısı kısa ve çatallı görünümündedir. Kuyruk sokumu ise beyazdır. Erkek ve dişi bireyler benzerdir. Olup, sahil şeritlerinde görülebilmektedir.

Yaşam Alanları

Sahil şeritleri, kayalık sahiller, kumul sahil kıyıları, limanlar, kıyıya yakın adalarda görülmektedir.

Beslenme

Küçük balık ve karidesler ile deniz kıyısındaki küçük kurtçuklar besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Özellikle kışın sayıları artmakta olup, Aliğa sahil şeridinde ve delta ağzında gözlemlenmektedir.

Karagagalı Sumru

Sandwich Tern

BİLİMSEL ADI

Thalasseus sandvicensis

Kanat Açıklığı

84-95 cm

Boy

34-45 cm

Ağırlık

180-300 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Leylek

White Stork

BİLİMSEL ADI
Ciconia ciconia

Kanat Açıklığı
155-165 cm

Boy
100-115 cm

Ağırlık
2200-4400 gr

Özellikleri

Uzun kırmızı renkli gaga ve ayaklara, beyaz renk gövde tüylerine, siyah renkli uçuş tüylerine sahip büyük bir sulak alan kuşudur. Yavruların gaga ve ayakları siyaha yakındır. Uçuş esnasında boynunu düz tutar. Sessiz bir kuştur fakat eşlerin kur esnasında gaga lakırtı sesleri duyulur. Ülkemizde göç dönemlerinde büyük sürüler halinde görülür fakat kış aylarında göç etmeyen leyleklere de rastlanmaktadır.

Yaşam Alanları

Sulak tarım alanları ve suya yakın kırsal alanların çevresinde yaşamaktadır. Yuvalarını çatılara, baca üstlerine, camii kubbelerine, direklere yapmaktadır.

Beslenme

Fare, köstebek, yılan, kurbağa, solucan, sucul küçük canlılar türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

İlkbahar ve sonbahar dönemleri arasında Güzelhisar Deltası'nın suya yakın çayırılık alanlarında, Aliğa ilçesinin kırsal alanları ile tarım arazilerinde türü gözlemlemek mümkündür.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Bölgede görülen diğer bir leylek türü olup; beyaz renkli karın tüyleri ve kuyruk altı tüyleri haricinde siyahtır. Karaleyleğe yakından bakıldığında tüylerin yanardönerli olduğu ve parlak mor-yeşil renklere sahip olduğu fark edilir. Kırmızı renkli uzun bir gagaya ve uzun bacaklara sahiptir. Gençlerin rengi daha soluktur. Ürkek davranışları bulunmaktadır. Leyleğin aksine yerleşim yerleri ile insanlara yakın olan alanlardan uzakta yaşamaktadır.

Yaşam Alanları

Bataklık alanlar, göller, tatlı su kenarları, orman açıklıkları ve meralar türün yaşam alanlarından olup orman içlerindeki ağaçlara ve kayalık alanlara yuva yapmaktadır.

Beslenme

Balıklar, böcekler, sürüngenler, küçük memeliler, kuş yumurtaları ve yavruları ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemleri ve kış aylarında bölgenin bataklık alanları ile tatlı su kıyıları türün gözlemlendiği alanlardır.

Kara Leylek

Black Stork

BİLİMSEL ADI
Ciconia nigra

Kanat Açıklığı
145-155 cm

Boy
95-100 cm

Ağırlık
2800-3000 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Küçük Karabatak

Pygmy Cormorant

BİLİMSEL ADI

Microcarbo pygmaeus

Kanat Açıklığı

80-90 cm

Boy

40-55 cm

Ağırlık

570-870 gr

Özellikleri

Ülkemizin en küçük karabatak türüdür. Kalın bir boynuna, kısa kalın bir gagaya ve yuvarlak başa sahiptir. Kuyruğu dikkat çekecek kadar uzundur. Çoğunlukla ağaç üstlerinde göz alıcı uzun kuyruğuyla ve dik şekilde tünür. Üreme dönemlerinde baş, boyun ve göğüs kısmında beyaz tüylenmeler görülür. Gençlerin renk tonu ise daha soluk ve kahverengidir. Birkaç bireyden oluşan küçük gruplar halinde görülebilir ve koloni halde ürerler.

Yaşam Alanları

Sulak alanlardaki sazlıklar, küçük göletler, lagünler, akarsu ağzları ve deniz kıyıları türün gözlemlendiği alanlardandır. Üremek için ağaçları ve sazlıkları kullanmaktadırlar.

Beslenme

Su altında avladığı balıklar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Tüm sene boyunca sahil şeridi, delta hattı ve deltanın ağaçlık kısımlarında görülebilmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Karabatak ile sıkça karıştırılsa da yapı olarak küçük ve daha narin görünüme sahiptir. Dik bir alına, ince gaga-ya ve siyah gövdeye sahiptir. Kış döneminde ve üreme döneminde belirgin bir ibiği-tepesi bulunur. Gaga dibi ve göz çevresindeki deri sarı rengini almaktadır. Balık avlamak için derin sulara daldığı bilinmektedir. Karabatak ailesinin en derin dalıcılarıdır. Dalış süreleri ortalama 20 il 45 saniye civarındadır ve dalışlar arasında 15 saniye kadar dinlenme süreleri bulunur. Tepeli Karabatak'lar, beslenmek için buldukları alanlarından kilometrelerce uzaklaşabilir.

Yaşam Alanları

Deniz kıyıları ve kayalık kıyılar türün yaşam alanlarıdır. Kıyılarda ürer, kayalık çıkıntılarda, yarıklarda veya küçük mağaralarda yuva yaparlar. Yuvalarını deniz yosunu ile harmanladıkları kendi dışkılarını kullanarak yaparlar.

Beslenme

Sadece balıkla beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Yaz ve kış ayları arasında Aliğa sahil şeridi ve bölgenin kayalık deniz kıyılarında gözlemlenmektedir.

Tepeli Karabatak

European Shag

BİLİMSEL ADI
*Phalacrocorax
aristotelis*

Kanat Açıklığı
90-105 cm

Boy
65-80 cm

Ağırlık
1750-2250 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Karabatak

Great Cormorant

BİLİMSEL ADI
Phalacrocorax carbo

Kanat Açıklığı
130-160 cm

Boy
80-100 cm

Ağırlık
2000-2500 gr

Özellikleri

Ülkemizdeki yaşayan en büyük koyu renkli deniz kuşudur. Perdeli ayaklara, sivri uçlu kanca benzeri bir gagaya, kalın bir boyna sahip bir su kuşudur. Boğazı ve yanakları beyazdır. Kesesi ise sarı-turuncu tonlarıdadır. Üreme dönemlerinde tepe, boyun ve böğründe kırçillı tüyler oluşur, diğer dönemde ise oldukça koyu bir renge sahiptir. Gençlerin renk tonu daha soluktur. Islanan kanat tüylerini kurutmak için mendirekler ya da kayalıkların üzerinde kanatlarını açarak dururlar. Bu davranış karabatalara özgüdür.

Yaşam Alanları

Ülkemizin tüm sulak alanlarında görülen bu tür, yer yer göçmen özelliklidir. Açık denizler, göller, nehir ve delta kıyıları, kayalık kıyı şeritlerinde yaşar. Koloniler halinde kayalık alanlar ve ağaçlara yuva yapmaktadır.

Beslenme

Türün besin menüsünde çoğunlukla balık yer olsa da sucul ve kabuklu canlılarla da beslendikleri bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Tüm sene boyunca Aliağa sahil şeridi, sulak ve kayalık alanlar ile delta boyunca gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Pembe-beyaz renkli büyük bir su kuşu olup ilkbaharda çoğu kez sürüler halinde görülür. Üreme giysisinde gövdesi pembemsi beyaz ve tepesi kalkıktır. Üreme dışında belirgin renkleri kaybolur. Kesesi ve göz derisi sarı ya da turuncu, bacakları pembe ya da kıızıdır. Göz çevresindeki deride tüy bulunmaz, gözleri belirgin derecede siyahtır. Gökyüzünde leyleğe benzemektedir. Genç bireylerin üst kısımları gri ve koyu tonlara hakim olup alt tüyleri ise kirli beyaz görünümündedir.

Yaşam Alanları

Balıkça zengin olan tatlı ve acı göllerde, lagünlerde, bataklıklarda ve sığ deniz kıyılarında koloniler halinde yaşar ve yuva yapar.

Beslenme

Sığ sulara sürüklediği balıklar ile beslenmektedir. Besinlerini küçük ve büyük balıklarla amfibiler oluşturur. Yavrular erişkinlerin kısmen sindirdikleri balıklarla beslenirler. Besin almak için gagalarını, sık sık da başlarını erişkinlerin keselerine sokarlar.

Görüldüğü Dönem

Bölgede kış ayları ve göç dönemlerinde gözlemlenmektedir.

Ak Pelikan

Great White Pelican

BİLİMSEL ADI
***Pelecanus
onocrotalus***

Kanat Açıklığı
234-309 cm

Boy
140-175 cm

Ağırlık
7000-9300 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Tepeli Pelikan

Dalmatian Pelican

BİLİMSEL ADI
Pelecanus crispus

Kanat Açıklığı
160-180 cm

Boy
310-345 cm

Ağırlık
10000-130000 gr

Özellikleri

Ülkemizde bulunan üç pelikan türünün en büyüğüdür. Adını tepesindeki kalkık ve kıvrık tüylerden almıştır. Gövde tüyleri kirli beyaz görünümde olup, gaga kesesi turuncu, gözleri ise sarı renklidir. Bacakların rengi gri tonlardadır. Koloni halinde kuluçkaya yatarlar ve 2-3 adet yumurta bırakırlar.

Yaşam Alanları

Tatlı ve tuzlu su gölleri, nehir ağızları, lagünler, balıkçı limanları, adalar görüldüğü alanlardır. Koloni halinde besinin bol olduğu göl ve lagünleri yuva alanı olarak kullanırlar. Balıkçıl kuşları ile aynı ortamda yan yana görülebilirler.

Beslenme

Besin listesinin başında balıklar olsa da sucul ve küçük kabuklu canlılar ile beslendikleri bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Aliağa sahil şeridi ile Güzelhisar Deltası'nın denize açılan kısmı ve delta hattı boyunca üreme dönemi hariç yılın geri kalan zamanında gözlemlenmektedir.

NT Tehdide Yakın
Near Threatened

Özellikleri

Sazlık alanlarda görülen küçük bir balıkçıl kuşudur. Tehlike anında bazen uçmak yerine koşmayı tercih ettiği bilinmektedir. Erkek bireyler daha renklidir. Parlak kahverengi-sarımsı tonlu vücut tüyleri vardır. Uçuş esnasında beyaz kanat örtüleri ve üst kanat siyah renkli tüyleri ile göze çarpmaktadır. Dişi bireyler ise daha soluktur. Sazlara ustaca tırmanma türün belirgin özelliklerindedir.

Yaşam Alanları

Tatlı su kenarları ve yoğun bitkili sulak alan kenarları türün ağırlıklı yaşadığı ve beslendiği alanlardır.

Beslenme

Bölgeden bölgeye besin menüsü değişmektedir. Kurbağalar, balıklar, küçük sürüngenler ve böcekler ile beslenebilmektedir.

Görüldüğü Dönem

Güzelhisar Deltası boyunca bulunan sazlık alanlar ve bitki örtüsünün yoğun olduğu hat boyunca, ilkbahar ve yaz ayları türün gözlemlendiği dönemdir.

Küçük Balaban

Little Bittern

BİLİMSEL ADI
Ixobrychus minutus

Kanat Açıklığı
40-58 cm

Boy
27-36 cm

Ağırlık
90-150 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Çeltikçi

Glossy Ibis

BİLİMSEL ADI
Plegadis falcinellus

Kanat Açıklığı
80-95 cm

Boy
55-65 cm

Ağırlık
500-800 gr

Özellikleri

Uzun bacaklı, uzun boyunlu, koyu renkli ve kıvrık gagalı bir kuştur. Uzaktan bakıldığında siyah-koyu renkli gibi görülse de yakından bakıldığında tüylerinin kahverengi-kızıl tonlu, mor ve yeşil, yanardönerli olduğu görülmektedir. Bacakları rengi yeşil-kahverengi, gagası ise gri-pembe renklidir. Güçlü ve keskin bir sese sahiptir.

Yaşam Alanları

Bataklık ve sığ sulak alanlar ile nehir ağızları türün yaşam alanıdır. Yuvalarını karabataklar ve balıkçılar ile beraber ağaçlara ya da sazlık alanlara yapabilmektedir.

Beslenme

Böcekler, sucul omurgasızlar, kertenkele, yılanlar, kurbağalar ve yavru kuşlar ile beslenebilmektedir.

Görüldüğü Dönem

Özellikle göç dönemlerinde Aliğa Kuş Cenneti ile Güzelhisar Deltası'nın sığ sulak ve bataklık yerlerinde küçük gruplar halinde görülebilmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Orta büyüklükte tamamen beyaz renkli bir balıkcıdır. Boynu uzun ve ince, gagası ince, koyu renkli ve sivridir. Ensesinden uzun ve ince süs tüyleri uzanır. Bacakları siyahtır. Parlaktan mat sarıya ya da yeşilimsi-sarıya dönen parmakları çok belirgindir ve uçuşta göze çarpar. Genellikle grup halinde görülürler.

Yaşam Alanları

Yoğun bitki örtülü göl ve göletler, sığ sular, ıslak çayırılık alanlar ile bataklık alanlar türün yaşam alanlarıdır. Yuvalarını su içinde ya da su kenarlarında bulunan ağaçlara koloni halinde yapmaktadırlar.

Beslenme

Fırsatçı bir beslenme yöntemi vardır. Su kenarlarında sakince durarak avlarının kendisine gelmesini beklerler. Küçük balıklar, amfibiler, sürüngenler, böcekler, yumuşakçalar besin listesindedir.

Görüldüğü Dönem

Tüm yıl boyunca görüle de özellikle yaz ve sonbahar döneminde daha aktif bir şekilde Güzelhisar Deltası ve Aliğa Kuş Cenneti'nde gözlemlenmektedir.

Küçük Ak Balıkcı

Little Egret

BİLİMSEL ADI
Egretta garzetta

Kanat Açıklığı
88-95 cm

Boy
55-65 cm

Ağırlık
350-550 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Büyük Ak Balıkçıl

Great Egret

BİLİMSEL ADI
Ardea alba

Kanat Açıklığı
140-170 cm

Boy
85-105 cm

Ağırlık
1000-1500 gr

Özellikleri

Uzun ve kıvrık bir boyuna, sarı bir gagaya ve siyah ayaklara sahip büyük bir balıkçıldır. Eşler birbirine benzese de erkeklerin daha büyük olduğu gözlemlenmiştir. Uzaktan küçük ak balıkçıl ile karıştırılabilir. Fakat küçük ak balıkçıldan büyüklüğü ve yılan benzer boynu ile ayırt edilir. Rahat bir uçuşu olup tehlike anında bölgeden yükselerek uzaklaşmaktadır.

Yaşam Alanları

Genellikle büyük sulak alanları tercih eder. Bataklıklar, ırmak boyları, nehir ve göllerin etrafı, sulak tarlalar türün yaşam ile beslenme alanlarıdır. Suyu yakın yerleri yuvalama alanı olarak tercih etmektedir.

Beslenme

Balıklar, kurbağalar, amfibiler, sucul-kabuklu böcekler, kertenkele ve küçük kuşlarla beslenirler. Yağışlı dönemlerde ana besin kaynakları sucul canlılardır. Kurak mevsimlerde genellikle küçük memeliler ve karada yaşayan böceklerle beslenirler.

Görüldüğü Dönem

Kış, ilkbahar ve sonbahar dönemlerinde Güzelhisar Deltası boyunca ağaçların üzerinde, sazlık ve bitkili örtülü su kenarlarında gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Bölgedeki en yaygın görülen balıkçıl kuşudur. Vücudun üst bölgesi gir olup baş ve boyun bölgesi beyaz tonlarındadır. Süs tüyleri siyah renklidir. Genç bireylerde bu süs tüyler bulunmamaktadır. Kanat çırpmaları ağırdır ve yavaş bir uçuşa sahiptir. Uçuşta ise boynunu geri çekmektedir. Kanat alt tüyleri koyu gri olup üstten bakıldığında kanat telekleri siyah renklidir. Uçuş esnasında yüksek sesle bağırabilmektedir.

Yaşam Alanları

Siğ sular ve deniz kıyıları başlıca beslenme alanlarıdır. Derinliği az olan su kanalları, bataklık alanlar ve sazlık alanlarda sıkça görülebilmektedir. Genellikle ağaçlara yuva yapmaktadır.

Beslenme

Balıklar, yılanlar, kurbağa, küçük memeli canlılar, yumuşakça ve kabuklu canlılar besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Tüm yıl boyunca Güzelhisar Deltası'nın denize ulaşan kısmı ve akarsuyun olduğu hat boyunca uygun habitat ortamında görülebilmektedir.

Gri Balıkçıl

Grey Heron

BİLİMSEL ADI
Ardea cinerea

Kanat Açıklığı
175-195 cm

Boy
90-98 cm

Ağırlık
1000-2000 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Erguvani Balıkçıl

Purple Heron

BİLİMSEL ADI
Ardea purpurea

Kanat Açıklığı
120-150 cm

Boy
78-90 cm

Ağırlık
525-1345 gr

Özellikleri

Zarif bir görünüme ve koyu kırmızı, kahverengi, gri, siyah renkli tüylere sahiptir. Büyük bir balıkçıldır. Sivri kama şekilli gagaya sahiptir. Uzun olan boynu yılan şeklindedir. Ayrıca boynunda siyah çizgiler mevcuttur. Bacakları ve parmakları uzundur. Genç bireylerde soluk kahverengi tonlar hakimdir. Genellikle sazların arasına dalıp gözden kaybolmadan önce alçaktan uçarken görülür. Beslenirken göze çarpmaz ama sazlık kenarında açık arazide durabilirler.

Yaşam Alanları

Sıgı tatlı sular, sazlık alanlar, göller, lagünler, akarsu kenarları ve bataklık alanlar türün yaşam alanlarıdır. Yuvasını ise sazlık alanlara yapmaktadırlar.

Beslenme

Semenderler, kurbağalar, böcekler, kabuklu hayvanlar ve yumuşakçalar, bunların yanı sıra küçük memeliler, kuşlar, yılanlar ve kertenkeleler besin listesini oluşturmaktadır. Genellikle alaca karanlıkta beslenirler ancak gündüz beslendikleri de görülmüştür.

Görüldüğü Dönem

Özellikle göç dönemleri ve yaz aylarında Güzelhisar Deltası boyunca uzanan sazlık ve bataklık alanlarda gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Tıknaz görümlü, kısa ve kalın gagalı, geniş kanatlı bir balıkçıl türüdür. İlkbahar döneminde tepesinde süs tüyleri görülmekle birlikte tepesi ve sırtı siyahtır. Alın ve yanakları beyaz renklidir. Kanatlarına gri tonlar hakimdir. Kırmızı gözlere sahiptir. Gagası siyah renklidir. Genç bireylerde kahverengi tonlar hakimdir ve tüylerinin üzerinde beyaz renkli benekler bulunur. Erginliğe geçtikçe bu benekler kaybolmaktadır. Gececil bir türdür, gündüzleri ise ağaç dalları ve sık çalılık alanlarda dinlenirken görülmektedir.

Yaşam Alanları

Göller, yeşillikli bataklık alanlar, nehir boyları türün yaşam alanlarıdır. Sığ göletler ile nehir boylarını yuvalama alanı olarak kullanırlar ve koloni halinde ürerler.

Beslenme

Balık, kurbağalar, kertenkele, küçük kuşlar, memeliler, yumuşakçalar, bitkiler, yılanlar, böcekler ve larvaları türün besin menüsünde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Güzelhisar Deltası boyunca özellikle göç dönemlerinde hava kararmasına yakın aktif olarak görülebilmektedir.

Gece Balıkçılı

*Black-crowned
Night Heron*

BİLİMSEL ADI
*Nycticorax
nycticorax*

Kanat Açıklığı
105-112 cm

Boy
58-65 cm

Ağırlık
595-850 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Alaca Balıkçıl

Squacco Heron

BİLİMSEL ADI
Ardeola ralloides

Kanat Açıklığı
80-92 cm

Boy
44-47 cm

Ağırlık
230-370 gr

Özellikleri

Küçük ve tıknaz bir balıkçıldır. Karnı dışında gövdesi kirli turuncu, karnı ve kanatları beyaz, tepe tüyleri uzun siyah-beyaz tonludur. Gözü sarı, yüz derisi ve gaga dibi mavi, bacakları sarımsı-pembesidir (kur dönemlerinde kırmızı tonlarda olabilir). Yerde boz renkli görünse de uçuşta şaşırtıcı derece beyazdır. Bireyler birbirine benzerdir fakat üreme dönemlerinde farklı görünüme sahiptirler.

Yaşam Alanları

Nehir boyları ve çamurlu-bataklık alanlar yaşam alanlarıdır. Sazlık, ağaçlık gölet ve nehir boyları ise üreme alanlarıdır.

Beslenme

Küçük balıklar, amfibiler, böcekler, yumuşaklar ile beslenirler.

Görüldüğü Dönem

Özellikle ilkbahar döneminde sayıları artmakta olup sonbahar dönemine kadar Güzelhisar Deltası boyunca gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Kısa geniş-yuvarlak kanat biçimli, uzun kuyruklu, küçük yapılı bir gündüz yırtıcısıdır. Atmacaların gagaları küçüktür. Bacakları ince ve pençeleri güçlü yapıdadır. Genç bireylerde gözler açık sarıdır. Yaş ilerledikçe bu renk turuncuya doğru koyulaşır ve doyunlaşır. Erkek bireylerin tepe, sırt ve kanat üstü mavi-gri tonlardadır. Dişiler kurşuni mavi-gri ile kahverengi, genç bireyler ise kahverengi tonlardadır. Alt tarafı enine çizgili olan bu türün, erkek bireylerinde çizgiler kızıl tonlardadır.

Yaşam Alanları

Karışık ormanlar, yerleşim yerleri, köyler, koruluk alanlar, sulak alan etrafı ve büyük bahçelik alanlar türün yaşam alanlarındandır.

Beslenme

Çoğunlukla küçük ve orta boy kuşlar, bazen de küçük memeliler besin kaynaklarını oluşturmaktadır.

Görüldüğü Dönem

Tüm sene boyunca bölgenin kırsal alanları, bahçelik alanları ve delta hattının çevresinde gözlemlenmektedir.

Atmaca

Eurasian Sparrowhawk

BİLİMSEL ADI
Accipiter nisus

Kanat Açıklığı
60-75 cm

Boy
28-42 cm

Ağırlık
185-350 gr

LC Düşük Riskli
Least Concern

Şahin

Common Buzzard

BİLİMSEL ADI
Buteo buteo

Kanat Açıklığı
110-132 cm

Boy
46-58 cm

Ağırlık
625-1364 gr

Özellikleri

Orta boylu, geniş kanatlara, geniş ve kısa boyuna, enine çizgili geniş bir kuyruğa sahip yırtıcı kuştur. Farklı renk görünümlerine sahiptirler. Krem-kahverengi tonlardan, koyu-kahverengi, açık-beyaz tonlara kadar çeşitlilik gösterirler. Kuyruk uçuşta yelpaze görünümündedir. Gaga kısa ve kalındır. Eşlerin dış görünüşü aynı olsa da konar halde iken koyu renkli başı, boyun ve göğsündeki açık renkli kolye ile ayırt edilirler. Uçuşta kısa boynu, düz kanat yapısı ve dönerek yükselmesi ile dikkat çekmektedir.

Yaşam Alanları

Ormanlık ve ağaçlık alanlar, tarım arazileri, sulak alan etrafı, bataklık alanlar türün yaşam alanlarıdır. Ormanlık ve koruluk alanlar ise yuvalama alanlarıdır.

Beslenme

Tavşan, fare, kuşlar, sürüngenler, amfibiler, kurbağalar ve böcekler türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemleri ile kış aylarında bölgenin açık arazileri, ağaçlık alanları, tarım alanları ve delta hattı boyunca gözlemlenebilmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Bu türün erkek ve dişi bireyleri farklı görünümündedir. Erkek bireylerin üst tarafları, boynu ve göğüs kısımları açık mavi-gri, alt kısımları, karın ve kuyruk sokumu beyaz renklidir. Dişilerin üst kısımları kahverengi tonlardadır ve alt kısımları koyu esmer-beyaz renk üzerine kahverengi çizgilidir. Genç bireylerde kahverengi tonlar hakimdir. Tür beş parmaklı kanat şekliyle diğer delicelerden ayrılmaktadır.

Yaşam Alanları

Step arazileri, ovalar, bataklık alanlar, sazlık alanlar, bozkırlar, kısa çalılık alanlar türün yaşam alanlarıdır. Bataklık ve sığ sulak alanlar türün üreme bölgesini oluşturmaktadır.

Beslenme

Açık arazilerde aşağı-yukarı yönde ilerleyerek avladığı küçük memeliler, kuşlar, sürüngen ve böceklerle beslenmektedirler.

Görüldüğü Dönem

Sonbahar ve kış dönemlerinde Güzelhisar Deltası hattı boyunca yer alan sazlık alanlar, bataklık alanlar Aliağa çevresinde yer alan açık arazi ve büyük çalılık arazilerinde gözlemlenmektedir.

Gökçe Delice

Hen Harrier

BİLİMSEL ADI
Circus cyaneus

Kanat Açıklığı
100-120 cm

Boy
44-52 cm

Ağırlık
350-650 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Saz Delicesi

*Western
Marsh Harrier*

BİLİMSEL ADI
Circus aeruginosus

Kanat Açıklığı
110-135 cm

Boy
48-56 cm

Ağırlık
400-800 gr

Özellikleri

Bölgedeki en büyük delice olup kanatları geniş ve yuvarlak uçludur. Uçuşta geniş kanatları ile şahine benzeyen bu türün erkeklerinin başı, boynu ve göğsü açık kahverengi tonlarda olup üzerinde koyu renk çizgiler bulunmaktadır. Karın kısmı kızıl tonlardadır. Uçma tüyleri ve kuyruğu gri renklidir. Kanatların uç kısımları ise siyah renklidir. Dişilerin genel renk tonu koyu kahverengi tonlarıdır. Baş, ense ve gerdan kısmı krem rengi tonlarındadır.

Yaşam Alanları

Açık araziler, sazlıklar, göller, bataklık alanlar, delta ve sulara yakın tarlalar türün yaşam alanlarındandır. Yuvalarını ise suya yakın yerlerdeki sazlık ve çalılık alanlara yapmaktadır.

Beslenme

Besin listesi küçük memeliler, sürüngenler, fare, yılan, küçük kuşlar ve amfibi türlerinden oluşmaktadır.

Görüldüğü Dönem

Tüm sene boyunca Güzelhisar Deltası'nda bulunan sazlık alanlarda ve Aliğa çevresinde yer alan suya yakın tarla ve açık alanlarda türü gözlemlemek mümkündür.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Tıknaz görünümü, sert bakışı, yuvarlak kafası, uzun bacakları ile dikkat çeken bir baykuştur. Gündüzleri de aktif olan kukumavin üst tarafları gri-kahverengi tonlarında olup üzerinde beyaz benekleri vardır. Bu benekler alın kısmında küçük, sırt kısmında daha büyüktür. Alt tarafında çizgiler belirgin olup kısa bir kuyruğa sahiptir (Kukumavların renkleri yaşadıkları bölgeye göre farklılık göstermektedir). Kukumavlar sarı renkli gözlere ve beyaz renkli kaşlara sahiptir. Uçuşları genellikle kısa mesafe olup düzensizce hareket etmektedir.

Yaşam Alanları

Kaya-taş yığınları, çitler, elektrik direklerine tünerken sıkça görülen kukumavin yaşam alanları ise açık araziler, ağaçlık alanlar, meyve bahçeleri, kırsal alanlardır. Yuvalarını ise taş-kaya yığınları, çatı boşlukları ve toprak oyuntularına yapmaktadır.

Beslenme

Besin listesini tırtıl, solucan, çiyen, fare, küçük kuşlar, böcek ve kertenkele oluşturmaktadır.

Görüldüğü Dönem

Tüm yıl boyunca Aliğa'nın kırsal alanları, büyük meyve bahçeleri ve çayırılık alanlarında gözlemlenebilmektedir.

Kukumav

Little Owl

BİLİMSEL ADI
Athe noctua

Kanat Açıklığı

54-58 cm

Boy

23-27 cm

Ağırlık

140-200 gr

Düşük Riskli
Least Concern

İbibik

Eurasian Hoopoe

BİLİMSEL ADI
Upupa epops

Kanat Açıklığı
42-46 cm

Boy
25-32 cm

Ağırlık
55-80 gr

Özellikleri

Uzun, aşağı kıvrık gagası ve ibiğiyle hemen tanınan bir türdür. Pembe-krem tonlu gövde rengine ve siyah-beyaz renkli kanat tüyelerine sahiptir. Kelebek benzeri uçuşunda kanatlarında siyah-beyaz renkler dikkat çekmektedir. İbiğinin uç kısımları siyah, kalanı ise turuncu renklidir. İbiğini yerde iken genellikle kapalı tutar ancak dikkat kesildiği anlarda yelpaze gibi açar. Uzun siyah kuyruğunda beyaz renkli şeritler bulunur. Bacakları kısadır.

Yaşam Alanları

Çayırlar, meralar, fundalık alanlar, parklar, meyve bahçeleri türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Çekirgeler, kurtçuklar, larvalar, böcekler, salyangozlar ve solucanlar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Bölgenin çayır alanları ile bağlar ve büyük meyve bahçelerinde göç dönemleri ile yaz aylarında görülebilmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Ülkemizin oldukça renkli kuşlarından olup egzotik bir görünümü vardır. Tepesi kırmızı-kahverengi, boğazı sarı, gövde altı mavi, sırtı kızıl-kahverengi ve kanatları sarı-yeşil tonlarındadır. Gözünde siyah bir sürme, boğazındaki sarılığın altında siyah çizgi vardır. Sivri kanatların altı beyaz renk olup siyah bantı dikkat çekicidir. Uzun gagası aşağı doğru eğiktir. Genç bireyler daha soluk, daha yeşil tonlarda olup kuyrukları kısadır.

Yaşam Alanları

Kırsal alanlar, çalılık ve otlak alanlar, zirai alanlar, açık alanlar türün yaşam alanı olup bu tip alanlara yakın toprak tepeciklerine koloni halde delikler kazarak yuvalamaktadır.

Beslenme

Uçarken yakalamış olduğu arı, kelebek, güve, yusufluk gibi canlılar besin listesindedir.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemleri ve yazın bölgedeki sulak alanlara yakın açık alanlar, zirai alanlar ve kırsal alanlarda gözlemlenmektedir.

Arıkuşu

European Bee-eater

BİLİMSEL ADI
Merops apiaster

Kanat Açıklığı

44-49 cm

Boy

25-29 cm

Ağırlık

44-78 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Yalıçapkını

Common Kingfisher

BİLİMSEL ADI
Alcedo atthis

Kanat Açıklığı
24-26 cm

Boy
17-19 cm

Ağırlık
30-45 gr

Özellikleri

Oldukça canlı renklere sahip olan bu türün tepesi ve kanatları parlak yeşilimsi-mavi, sırtı ve kuyruğu parlak mavi, boğaz tüyleri beyaz, yanak lekeleri ile alt tarafları ise turuncu renklidir. Gagası boyuna göre oldukça uzun görünümlü olup koyu renklidir. Kısa bacakları ise kırmızı renklidir. Eşler benzer görünümlü olup dişilerin alt gagasının kökünde kıvılcı-kırmızı bir renk bulunur. Kısa kuyruklu, hızlı uçan bir kuştur. Tünediğinde bodur görünüşlüdür, uçarken kısa kuyruğu ve kanatlarıyla özgün bir profili vardır.

Yaşam Alanları

Lagünler, deniz kıyıları, kanallar, akarsu boyları, göl ve göletler türün yaşam alanı olup bu alanlara yakın yerlerde ürerler.

Beslenme

Küçük balıklar, sucul böcekler, güveler, amfibiler ve kabuklu canlılar ile beslenirler.

Görüldüğü Dönem

Aliğa Kuş Cenneti ile Güzelhisar Deltası'nda göç dönemi ile kış aylarında gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Türkiye’de en yaygın bulunan ağaçkakanıdır. Erişkinin tepesi siyah, erkeğin alnı kırmızıdır. Gencinin tepesi kırmızıdır, orman ağaçkakanından çizgili böğrüyle ayrılır. Yanakları ve boynunun yanı kesintisiz düz beyazdır. Kanatlarında geniş bir beyazlık vardır. Böğrü ince çizgili olabilir, kuyruk altı pembemsi kırmızıdır. Uçuşta kanatlarını kapatarak süzülür, dalgalı bir hat takip eder. Erkeğin üst kısımları parlak siyah, ensede kırmızı bir leke bulunur. Yüzü ve boynu beyazdır. Üç dış kuyruk tüyünde birkaç beyaz leke bulunur. Dişinin ensesinde kırmızı leke bulunmaz.

Yaşam Alanları

Seyrek ormanlık alanlar, açık ağaçlık araziler, zeytin bahçeleri, bahçelik alanlar, köy ve tarım arazilerine yakın yerlerdeki ağaçlık alanlar ile sulak alanlara yakın ağaçlar yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Böcek, güve ve larvalarla beslenir. Bu tür hayvansal gıdalara ulaşamadığında yağlı tohum ve böğürtlen gibi küçük meyvelerle de beslendiği görülür.

Görüldüğü Dönem

Aliğa çevresindeki ormanlık ile bahçelik alanlar, tarım alanlarına yakın ağaçlık bölgeler ve delta boyunca ağaçlık alanlarda yıl boyu görülmektedir.

Alaca Ağaçkakan

Syrian Woodpecker

BİLİMSEL ADI
*Dendrocopos
syriacus*

Kanat Açıklığı
34-40 cm

Boy
22-25 cm

Ağırlık
55-82 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Kerkenez

Common Kestrel

BİLİMSEL ADI
Falco tinnunculus

Kanat Açıklığı
62-80 cm

Boy
33-39 cm

Ağırlık
130-260 gr

Özellikleri

Küçük bir yırtıcı olup uzun bir kuyruğa ve sivri-uzun kanatlara sahiptir. Erkek ve dişiler ayrı görünümde-
dir. Erkeklerin başı-tepesi ve ensesi gri renklerde olup
gerdanı kirli beyazdır. Ayrıca sırtı ve kanat üstü tüyleri
kestane kızılı tonlarda olup koyu renkli beneklere sa-
hiptir. Dişilerin tepesi kızıl kahve tonludur. Gözün alt
kısımında siyah bir yanak-bıyık çizgisi vardır. Havada
asılı şekilde durarak avlanırlar, tiz bir sesi vardır. Ker-
kenezler en yaygın görülen gündüz yırtıcılarıdır.

Yaşam Alanları

Şehre yakın açık alanlar, ağaçlı açık araziler, köyler,
meskun alanlar, terk edilmiş yapılar, kırlar ve eski taş
madenleri türün yaşam alanlarındandır.

Beslenme

Kemirgenler, böcekler, kertenkele, kuşlar türün besin
menüsünde yer alır.

Görüldüğü Dönem

Bölgenin açık arazilerinde, kırsal alanlarında, köyleri ve
terk edilmiş yapılarında yıl boyunca gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Kerkeneze benzer fakat ondan daha küçük boyutludur. Erkeğin başı gri-mavi tonlarda olup sırtı beneksiz kızıl tonlardadır. Bıyığı bulunmaz. Siyah renkli bir kuyruk bandı vardır, uçları ise beyaz renklidir. Türün dişisi kerkenez dişisine benzemektedir. Küçük kerkenezlerin tüm formlarında tırnaklar açık renklidir.

Yaşam Alanları

Kayalık alanlar, açık araziler, bozkırlar, harabeler türün yaşam alanları olup koloni halde kaya yarıları ve eski harabelik yapıları üreme alanı olarak kullanmaktadır.

Beslenme

Açık arazilerdeki fareler, böcekler, çekirgeler, kuşlar türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemlerinde bölgenin kırsal alanları, açık arazileri ve kayalık alanlarında az sayıda gözlemlenebilmektedir.

Küçük Kerkenez

Lesser Kestrel

BİLİMSEL ADI
Falco naumanni

Kanat Açıklığı
58-73 cm

Boy
25-32 cm

Ağırlık
90-195 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Delice Doğan

Eurasian Hobby

BİLİMSEL ADI
Falco subbuteo

Kanat Açıklığı
68-84 cm

Boy
29-36 cm

Ağırlık
140-240 gr

Özellikleri

Gerdanı ile boynu beyaz, kalın yanak tüyleri ve başı siyahtır. Sırtı koyu grili tonlarda olup, kanat tüyleri gri-lacivert, kuyruk örtü tüyleri ve kuyruğu gri-kül rengi tonundadır. Uçuşta alt kısmı paslı-kirli sarı tonlardadır ve koyu tonlarda kalın çizgileri vardır. Orağa benzeyen uzun sivri kanatları ve kısa kuyruğu ile uçuşta dikkat çekmektedir.

Yaşam Alanları

Ağaçlı açık araziler, seyrek korular, tarım alanları, alçak düzlük-açık araziler, büyük çalılık alanlar ve kayalık alanlar türün yaşam alanlarındandır.

Beslenme

Hızlı uçan küçük kuşlar, yusufçuklar ve böceklerle beslenirler.

Görüldüğü Dönem

Göçmen karakterli bir tür olup ilkbahar ve sonbahar dönemleri arasında Aliğa'nın çayır düzlükleri, tarım alanları ve ağaçlı açık arazilerinde gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

İri ve güçlü görünümlü sivri kanatlara, kalın bir gövdeye ve gövdeye oranla kısa bir kuyruğa sahiptir. Beyaz renkli yanaklarındaki siyah bıyıkları dikkat çekicidir. Ergin bireylerin üst kısımları gri-kurşun gri renkli olup alt kısımları ise beyaz renk üzerine enine çizgi şeklindedir. Türün ayakları ile göz ve burun derisi sarı renklidir. Avlanma esnasında avlarına karşı yaptığı dalış hızı oldukça yükseklere çıkabilmektedir. Yapılan araştırmalarda bu hızın 300 km/h'in üzerinde olduğu hesaplanmıştır.

Yaşam Alanları

Taş ocakları, sulak alanların etrafı, deniz kıyıları ve kent-sel alanlar yaşam alanlarından olup yuvalarını yamaçlardaki kayaların çıkıntılarına ve gökdelenlere yapmaktadır.

Beslenme

Avladığı küçük ve orta büyüklükteki kuşlar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Aliağa bölgesinin yüksek kayalık kesimleri, yamaçlar ve sulak alanların etrafında yıl boyu görülebilse de göç dönemleri ve kış aylarında sayılarında artış olabilmektedir.

Gök Doğan

Peregrine Falcon

BİLİMSEL ADI

Falco peregrinus

Kanat Açıklığı

90-110 cm

Boy

36-51 cm

Ağırlık

530-1300 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Serçe

House Sparrow

BİLİMSEL ADI
Passer domesticus

Kanat Açıklığı
19-25 cm

Boy
15-17 cm

Ağırlık
27-30 gr

Özellikleri

Küçük bir kuştur. Erkek bireylerin tepe kısımlar gri, gaga ve boğazı siyah renklidir. Boyun tüyleri beyazımsı, yanak tüyleri ise grili tonlardadır. Dişi ve genç bireyler kahverengi renklerde. Grup halde yaşayan bir türdür. Yerleşik bir yaşama sahip olan serçe, insan ile iç içe yaşayan çok sesli bir kuştur.

Yaşam Alanları

Bahçelerde, parklarda, merkezi ve kalabalık yerlerdeki ağaçlık alanlarda sıkça görülürler. Bunların haricinde kırsal alanlarda, merkezlere yakın tarlalarda, koruluk alanlarda onları görmek mümkündür. Yuvalama alanı olarak ise binalardaki çatı aralarını, duvar çatlaklarını ve şehir içindeki ağaçların oyuklarını kullanırlar.

Beslenme

Tohumlar, tahıllar, tomurcuk ve meyvelerin yanı sıra küçük böcekler, kurtçuklar, tırtıllar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Aliğa merkez içi, mahalleler, parklar ve bahçeler, kırsal alanlar, delta çevresi türün tüm sene görülebileceği alanlardandır.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Serçeden yanağındaki siyah benek sayesinde rahatça ayırt edilebilir. Normal serçeden biraz daha küçük bir yapıya sahiptir. Başın tepe kısmı kahverengi-kırmızı tonlarında, boyun yanları beyazdır. Boğazındaki siyahlık küçüktür. Eşlerin görünümü benzer olup genç bireylerin renkleri daha soluktur. Serçeye göre insanlara daha az yakındır.

Yaşam Alanları

Sık çalılık ve ağaçlık tarım arazileri ile bahçelerde yoğun şekilde bulunan ağaç serçelerinin son yıllarda şehir içlerinde kışlayan çiftlerinin sayısı artmaktadır. Tür koloni halde üremektedir.

Beslenme

Ana besin kaynağı bitkilerin tohum ve meyveleri olsa da böcek ve larvalarla beslendikleri bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Yıl boyunca Aliağa ilçe sınırları içerisinde ve Güzelhisar Deltası'nda görülmektedir.

Ağaç Serçesi

*Eurasian
Tree Sparrow*

BİLİMSEL ADI
Passer montanus

Kanat Açıklığı
20-22 cm

Boy
14-15 cm

Ağırlık
18-28 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Sögüt serçesi

Spanish Sparrow

BİLİMSEL ADI
Passer
hispaniolensis

Kanat Açıklığı
20-26 cm

Boy
14-16 cm

Ağırlık
20-32 gr

Özellikleri

Erkek bireyleri, kestane rengi tonlarında kafasıyla, gözlerinin üzerindeki beyaz çizgi-kaşıyla, geniş siyah önlüğü ve beyaz yanaklarıyla serçeden ayırmak mümkündür. Dişi bireyler ise serçenin dişisine oldukça benzer ama dişi serçeye göre biraz daha büyüktür. İnsanlara serçeden daha az bağımlı yaşamaktadır.

Yaşam Alanları

Tarım arazileri, kırsal alanlar, küçük yerleşim alanları, sulak tarım alanları türün gözlemlendiği alanlardır. Ağaçlar ve leylek yuvalarının altlarını yuva alanı olarak kullanırlar. Serçeler ile birlikte aynı yere yuva yapabilirler.

Beslenme

Böcek ve tohumla beslenen bir türdür. Ayrıca küçük omurgasız canlıları da yediği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Tüm sene boyunca Aliğa ilçe sınırlarındaki kırsal alanlar, tarım arazileri ve delta hattı boyunca gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Siyah beyaz uzun kuyruğunu aşağı-yukarı sallaması ile tanınan ince görümlü bir kuştur. Bacak ve gaga rengi siyah, tepe ve sırt renkleri gri tonlarındadır. Gerdan ve göğüs bandı siyah renklidir. Dişilerin göğüs rengindeki siyahlık daha az olup dişi ve gençler biraz daha soluk renklere sahiptir.

Yaşam Alanları

Merkezi yerlerdeki park ve çayırlık alanlar, sulak alanların etrafı, ekili alanlar ve kasabalar türün gözlemlendiği yerlerdendir.

Beslenme

Kış aylarında grup halde beslendikleri görülür. Küçük sucul canlılar, böcekler, örümcekler ve tohumlar besin listesindedir.

Görüldüğü Dönem

Kuş cenneti ile deltanın sulak sığ kıyıları ve Aliğa bölgesindeki uygun habitat ortamlarında yıl boyunca gözlemlenebilmektedir.

Ak Kuyruksallayan *White Wagtail*

BİLİMSEL ADI
Motacilla alba

Kanat Açıklığı
25-30 cm

Boy
17-19 cm

Ağırlık
18-27 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Dağ Kuyruksallayanı

Grey Wagtail

BİLİMSEL ADI
Motacilla cinerea

Kanat Açıklığı
25-29 cm

Boy
18-20 cm

Ağırlık
14-23 gr

Özellikleri

Kuyruksallayanların içerisinde en uzun kuyruğa sahip olan bu türün kuyruk sokumu sarı ve yeşil tonlarda iken sırt ve üst tüyleri gri tonlardadır. Erkek bireylerin boğazı siyah, alt kısımları ise sarı renklidir. Keskin ve tiz bir ötüşe sahiptir.

Yaşam Alanları

Yüksek kesimlerdeki dere boyları ve çağlayan kenarları türün üreme alanlarındandır. Sulak alanların etrafı, sulak çayırık alanlar, sahil şeridi ve parklar türün gözlemlediği alanlardandır.

Beslenme

Su kenarlarındaki toprak alanda bulunan kurtçuklar, böcekler, böcek larvaları ve küçük omurgasızlar ile salyangozlar türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Aliağa Kuş Cenneti, Güzelhisar Deltası'nın denize akan kısmı ve delta hattı boyunca bahar ve kış aylarında gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Kısa kuyruğa ve küçük vücuda sahip bir kuyruksallayanıdır. Sırt renkleri gri-yeşil ve koyu tonlardadır. Kuyruk siyah ve beyaz tüylerden oluşmaktadır. Bacakları ise siyah renklidir. Erkek bireylerin alt rengi canlı sarı tonlarda iken dişilerde bu sarı renkler daha soluktur. Türün çeşitli alt türleri mevcuttur.

Yaşam Alanları

Sulak alanlar ve sulak çayırılık alanlar türün en çok gözlemlendiği alanlardır. Çayırılık alanlardaki büyük ve küçükbaş hayvanların yanında sıkça görülebilir. İlkbahar döneminde büyük gruplar halinde ıslak çayırılık alanlarda görülebilmektedir.

Beslenme

Büyük ve küçükbaş hayvan sürüleri ile beraber beslenirken sıkça gözlemlenen sarı kuyruksallayan, çayırılık alanlardaki küçük böcekler, omurgasızlar ve tohumlar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

İlkbahar ve sonbahar ayları arasında Güzelhisar Delta-sı'nın çayırılık alanlarında türü gözlemlenmek mümkündür.

Sarı Kuyruksallayan

*Western
Yellow Wagtail*

BİLİMSEL ADI
Motacilla flava

Kanat Açıklığı
17-28 cm

Boy
16-17 cm

Ağırlık
16-19 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Boğmaklı Toygar

Calandra Lark

BİLİMSEL ADI
***Melanocorypha
calandra***

Kanat Açıklığı
38-40 cm

Boy
18-20 cm

Ağırlık
44-73 gr

Özellikleri

Büyük ve iri başlı bir toygardır, tarlakuşundan çok daha iri yapılıdır. İbîği yoktur. Gagası çok güçlü ve kalın, kaşı açık renklidir. Yerdeyken kalın sarımsı kemik rengi gagası, göğüs kenarlarındaki siyah benek (kışın bu benekler silinir) ve beyazımsı kaşı dikkat çekicidir. Yanağının altında geniş beyaz çizgiler bulunur. Kanatları geniş ve küt uçludur, kanat altı siyah, firar hattı ve kuyruk dış telekleri beyazdır.

Yaşam Alanları

Ekili alanlar, açık araziler, tarlalar, bozkır ve çorak yerler türün yaşam alanlarındandır. Yuvasını ise tarlalardaki toprak alanlarda bulunan küçük oyuntulara yaptığı bilinmektedir.

Beslenme

Tohum, tırtıl ve böceklerle beslenirler. Besinlerini bulabilmek için havada kerkenez benzeri kısa süreli asılı kaldığı gözlemlenmiştir.

Görüldüğü Dönem

Yıl boyunca bölgenin ekili tarım alanları, açık alanları ve düzlüklerinde bulunmaktadır.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Küçük bir toygardır. Üst tarafı gri ya da kıızıdır, orta ve büyük el örtüleri sayesinde kanatları çizgili görülebilmektedir. Sırt desenleri belirgindir. Alt tarafı çizgisiz olan tek toygardır. Açık renk iki kanat çizgisi uçuş sırasında ortaya çıkar. Kuyruğu koyu renktir. Tepesi kızıl renkli ya da çizgilidir. Gagası ince-sivri uçlu ve kuvvetlidir. Dikkat çeken beyazımsı kaşı, beyaz gözpınarı, koyu göz çizgisi ve yanaklarındaki küçük açık leke tanımlayıcı özelliklerindedir. Dişisi ve erkeği birbirine benzer.

Yaşam Alanları

Çoğunlukla kuru otlaklarda, kuru çalılıklarda, nadas tarım alanlarında, kumullarda bulunur. Ayrıca yarı çöl alanlarda ve bozkırda da bulunurlar.

Beslenme

İlkbahar ve yaz aylarında çoğunlukla omurgasızları, böcekleri, karıncaları ve salyangozları yer. Yılın geri kalanında tohumları tercih etmektedir.

Görüldüğü Dönem

Aliğa sınırları içerisinde yer alan kurak otluk ve kuru açık alanlarda göç dönemleri arasında görülmektedir.

Bozkır Toygarı

*Greater
Short-toed Lark*

BİLİMSEL ADI
*Calandrella
brachydactyla*

Kanat Açıklığı
27-32 cm

Boy
13-15 cm

Ağırlık
18-25 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Tepeli Toygar

Crested Lark

BİLİMSEL ADI
Galerida cristata

Kanat Açıklığı
29-34 cm

Boy
17-19 cm

Ağırlık
35-46 gr

Özellikleri

Boş arazi ve yol kenarlarında sıkça karşımıza çıkan, kal-kık ibiği ve ibiğine oranla uzun-kalın gagası ile dikkat çekmektedir. Sırt tüyleri gri-kahverengi tonlarda olup kanatların uç kısımlarına doğru kahverenginin tonu koyulaşmaktadır. Göğsünde ince çizgilenmeler görülür. Uçuşta kanat çırpışları yumuşak görünümündedir.

Yaşam Alanları

Köylerde, kırsal alanlarda, çayırlarda, yol kenarlarında, ağaçsız kuru bölgelerde, tarlalarda ve açık arazilerde görülmektedir. Türün ağaca ya da çalıya konduğu enderdir.

Beslenme

Böcek ve tohum ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Yıl boyunca bölgenin açık-kurak ve kırsal alanlarında görülmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Küçük boylu, kısa kuyruklu, kahverengi tonlarında bir kuştur. Kanatları kısa ve geniş olup kalın kısa kuyruğunun uçları beyaz renklidir. Açık renge sahip kaşı iki yandan gelerek ensede birleşir. Yanakları kızıl kahverengi, tepesi ise kahverengi kırçılıdır ve yatık bir ibiği bulunmaktadır. Göğsü kahverengi kırçillı olup kuyruk altı açık renklidir.

Yaşam Alanları

Seyrek ağaçlı açık alanlar, orman kenarları, açık araziler, meralar, bozkırlar ve meyve bahçeleri yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Böcek ve tohumlar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemlerinde bölgenin açık alanlarında gözlemlenmektedir.

Orman Toygarı

Woodlark

BİLİMSEL ADI
Lullula arborea

Kanat Açıklığı
27-30 cm

Boy
13-15 cm

Ağırlık
26-35 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Benekli Sinekkapan

Spotted Flycatcher

BİLİMSEL ADI
Musciapa striata

Kanat Açıklığı
23-25 cm

Boy
12-15 cm

Ağırlık
13-19 gr

Özellikleri

Başı, ensesi, sırt bölgesi ve kanatları gri-kahverengidir. Boğazı, göğsü ve karın bölgesi daha açık tonludur. Tepe, alın ve göğüs çizgilidir. Bacakları ve gagası koyu renkli olup eşlerin görünümü benzerdir.

Yaşam Alanları

Orman kenarları, akarsu boylarındaki ağaçlık alanlar, parklar, bahçeler, türün yaşam alanıdır.

Beslenme

Uçan sinekler, böcekler ve küçük meyveler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Özellikle ilkbahar ve sonbahar göç dönemlerinde, Aliağa çevresinde bulunan orman açıklıklarında, bahçelerde, parklarda, meyve bahçelerinde, Güzelhisar Deltası'nda ve Aliağa Kuş Cenneti'nin çevresinde gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Türün gövdesi kızıl kahverengi, kuyruk sokumu ile kuyruğu pas rengi-kırmızı tonlarda olup karın bölgesi boz renklidir. Belirgin siyah gözünün etrafında açık tonlarda bir göz halkası bulunur. Türün dişi ve erkeği benzer görünümde ancak erkek bireyler irilikleriyle dişilerden ayrılmaktadır. Bülbül zor görülen bir tür olup genellikle sesi ile tanınmaktadır.

Yaşam Alanları

Açık ormanlar, koruluk alanlar, bahçeler, fundalıklar, dere boyları türün yaşam alanıdır. Bu alanlardaki sık dalların yaprakları arasına ve çalılık içlerine saklandığı ile bilinmektedir.

Beslenme

Böcekler, solucanlar, larvalar, küçük taneli meyveler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Göçmen karakterli bir tür olan bülbül, bölgenin bahçelik ile fundalık alanlarında ve sulak alan etrafındaki ağaçlarda, daha çok ilkbahar dönemi ve yaz aylarında görülmektedir.

Bülbül

*Common
Nightingale*

BİLİMSEL ADI
*Luscinia
megarhynchos*

Kanat Açıklığı
23-26 cm

Boy
16-17 cm

Ağırlık
18-27 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Büyük Baştankara

Great Tit

BİLİMSEL ADI
Parus major

Kanat Açıklığı
23-26 cm

Boy
13-14 cm

Ağırlık
14-21 gr

Özellikleri

Baştankaraların en irisidir. Sarı renkli karın tüyleri, beyaz renkli yanak ve siyah renkli baş tüyleri ile rahatlıkla tanınmaktadır. Gaga altından karına doğru siyah tüylerin oluşturduğu şerit, erkeklerin karın bölgesinde daha geniş görülmektedir. Omuz ve kanat tüyleri yeşil tonlarda olup, kanatlar ve kuyruk ise koyu gri-mavi tonlardadır. İnsan yapımı yuvalara en sık rağbet eden türlerdendir.

Yaşam Alanları

Ormanlık alanlar, makiler, korular, şehir içlerindeki park ve bahçeler türün yaşam alanlarındandır. Bu yerlerde bulunan taş ve ağaç oyuklarına, elektrik direklerine, demir boruların içlerine yuva yapabilmektedir.

Beslenme

Tohumlar, meyveler, küçük böcekler, kurtçuk ve solucanlar türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Aliağa çevresindeki park ve bahçelerde, Güzelhisar Deltası boyunca ağaçlık ve yeşillik alanlarda tüm sene görülebilmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Ülkemizin en küçük kuşlarından olan çitkuşunun belirgin özelliği, kısa kalkık kuyruğu ve yuvarlak görümlü gövdesidir. Giysisi enine koyu renk çizgileri olan koyu kestane rengindedir. Alt kısımları açık renkli ve gri çizgilidir. Kaş bölgesinde açık renk bir çizgi bulunur. Genç bireylerde bu çizgi, ergin tüylerin çıkmasıyla belirginleşir. Uzun ve sivri olan gagası hafif eğimlidir. Eşler benzer olup, gaga ve ayaklar kahverengi tonlardadır.

Yaşam Alanları

Yoğun bitkili alçak çalılık alanlar, dere kenarları, bataklıkların kenarlarında bulunan yoğun saz-bitkili alanlar, parklar ve bahçeler türün yaşam alanıdır.

Beslenme

Örümcekler, böcekler, larva ve tohumlar besin listesindedir. yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Bölgenin yoğun bitkili orman altlarında ve sulak alanların etrafında bulunan sazlık ile kısa yoğun bitkili alanlarda yıl boyunca gözlemlenmektedir.

Çitkuşu

Eurasian Wren

BİLİMSEL ADI
Troglodytes troglodytes

Kanat Açıklığı
13-17 cm

Boy
9-10 cm

Ağırlık
8-13 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Çıvgın

Common Chiffchaff

BİLİMSEL ADI
Phylloscopus
collybita

Kanat Açıklığı
16-18 cm

Boy
11-12 cm

Ağırlık
6-9 gr

Özellikleri

Başı küçük ve yuvarlak, gagası küçük, bacakları ince ve siyahımsıdır. Üst tarafı soluk zeytin yeşili, alt tarafı sarımsıdır; gençlerinin alt tarafları daha sarıdır. Gözünün üzerinde açık renk bir çizgi vardır. Bu çizgi gencinde daha güçlüdür. Kendine özgü ince ve beyaz göz halkası gözaltında belirgindir. İngilizce ismini ötüşünden almıştır. Tür en iyi sesiyle ayırt edilir. Sıklıkla aşağı inik olan kuyruğu tanımda kolaylık sağlar.

Yaşam Alanları

Ormanlar, korular, çalılık alanlar, bahçeler, nehir kenarlarında bulunan ağaçlık alanlar türün yaşam alanlarındandır.

Beslenme

Böcekler, larvalar, sinekler ve küçük tohumlar ile beslenirler.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemlerinde bölgedeki çalılık ve ağaçlık alanlarda, büyük bahçelerde, Aliğa Kuş Cenneti ile delta hattında bulunan ağaçlık alanlarda gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Tepe ve sırtı zeytin yeşili-kahverengi tonlarındadır. Gerdanı, göğsü ve karnı kirli beyaz olup belirgin çizgilere sahiptir. Küçük, ince ve kirli sarı renkli bir gagaya, pembe-gri renkli soluk görünümlü bacaklara sahiptir. Göz halkası açık renk olup, arka tırnağının uzun-eğik olması türü tanımlamada yardımcı olmaktadır.

Yaşam Alanları

Açık araziler, meralar, ıslak çayırlar, bataklık kıyıları, yamaçlar, orman açıklıkları ve sulak alan kenarları türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Bitki tohumları, böcekler, larvalar, örümcekler ve kurtçuklar ile beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Özellikle göç dönemleri ve kış aylarında bölgenin açık arazilerinde ve sulak alanlara yakın çayırılık alanlarında gözlemlenmektedir.

Çayır İncirkuşu

Meadow Pipit

BİLİMSEL ADI
Anthus pratensis

Kanat Açıklığı
22-25 cm

Boy
14-15 cm

Ağırlık
16-25 gr

NT Tehdide Yakın
Near Threatened

Ketenkuşu

Common Linnet

BİLİMSEL ADI

Linaria cannabina

Kanat Açıklığı

21-25 cm

Boy

13-14 cm

Ağırlık

15-20 gr

Özellikleri

Sırtı kızıla çalan kahverengi, alını ile göğsü kırmızı, karın ve kuyruk altı ise beyaz renklidir. Kısa küt bir gagaya, uzun ve çatalı kuyruğa sahiptir. Siyah kanat telekleri ve kanatlardaki beyazlığı dikkat çekicidir. Dişilerde kızıl tonlar bulunmaz ve genel rengi kahverengidir. Tepe-si, ensesi ve göğsünde çizgilenmeler bulunmakta olup tepe rengi gri-kahverengidir.

Yaşam Alanları

Yaşam alanı oldukça geniştir. Kırlar, fundalık alanlar, alçak çalılıklar, kayalık yamaçlar, ormanlık alanlar, büyük bahçeler, meyve bahçeleri ve parklar yaşam alanlarındandır.

Beslenme

Böcekler, tohum ve tomurcuklar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Bölgenin açık ve açık çalılık alanlarında, yamaçlarında, açık ormanlık alanlarında ve büyük bahçelerinde yıl boyunca gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Yetişkin erkek bireylerin tepesi siyah, dişi bireylerin tepesi ise kızıl-kahverengidir. Yavruların tepesi dişilerinkine benzemekte olup, genç erkeklerinki siyahımsı kahverengi tonlardadır. Türün genel rengi ise gri tonlarından oluşmaktadır. Başlığı gözünü çevrelemez. Kanatları ve kuyruğu gri-kahverengi tondadır. İnce küçük gagası ve bacakları gri renklidir.

Yaşam Alanları

Geniş yapraklı ormanlık alanlar, bahçeler, parklar ile dere boyları yaşam alanlarındandır. Yuvasını kısa boylu ağaçlara ve çalılıklara yapmaktadır.

Beslenme

Besin listesini böcekler ve meyveler oluşturmaktadır.

Görüldüğü Dönem

Özellikle göç dönemlerinde bölgenin ormanlık alanlarında, bahçe ve parkları ile sulak alanlarının etrafında gözlemlenebilmektedir.

Karabaşlı Ötleğen

Eurasian Blackcap

BİLİMSEL ADI
Sylvia atricapilla

Kanat Açıklığı
21-23 cm

Boy
13-14 cm

Ağırlık
14-20 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Küçük Akgerdanlı Ötleğen

Lesser Whitethroat

BİLİMSEL ADI
Sylvia curruca

Kanat Açıklığı
18-20 cm

Boy
13-14 cm

Ağırlık
10-16 gr

Özellikleri

Genel olarak gri-kahverengi tonlarının hakim olduğu küçük bir ötleğendir. Boyu biraz küçük, kuyruğu kısa ve başı koyu renktedir. Bu durum başı ve beyaz gerdaniyla belirgin bir kontrast oluşturur. Dişilerde renkler biraz daha açıktır. Gözleri, kısa gagası ve bacakları koyu renkli, boğazı, karnı ve kuyruk kenarları beyaz renkli olup erkek ve dişisi neredeyse aynı görünümündedir.

Yaşam Alanları

Orman kenarları, bodur bitkili alanlar, fundalıklar, bahçeler ve parklar türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Böcekler, sinekler, örümcekler, tohum ve meyveler ile beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemleri ve yaz aylarında bölgenin orman kenarları ve bodur bitkili alanlarında gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Erkek bireylerin başı siyah, boğazı beyaz, gövdesi ve kanatları gri renklidir. Gözleri ve göz halkası kırmızıdır. Dişi bireylerin başı gri tonlarda olup sırtı kahverengi tondadır. Gözler kahverengi-kırmızı tonlarda olup göz halkası erkek bireylere göre daha siliktir. Küçük vücuduna oranla başı biraz büyüktür.

Yaşam Alanları

Makilik alanlar, çalılık bölgeler, kırsal alanlar, fidanlıklar, meyve bahçeleri türün yaşam alanlarından olup yuvalarını bu alanlardaki ağaç dallarına yapmaktadır.

Beslenme

Böcekler, örümcekler, larvalar, meyveler türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Bölgede yıl boyunca makilik, fidanlık ve bahçelik alanlarda gözlemlenmektedir.

Maskeli Ötleğen

Sardinian Warbler

BİLİMSEL ADI
*Sylvia
melanocephala*

Kanat Açıklığı
15-18 cm

Boy
13-14 cm

Ağırlık
10-16 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Çizgili Ötleğen

Barred Warbler

BİLİMSEL ADI
Sylvia nisoria

Kanat Açıklığı
23-27 cm

Boy
15-17 cm

Ağırlık
21-35 gr

Özellikleri

Çizgili ötleğen diğer ötleğen türlerine göre daha iri bir görünüme sahiptir. Gri ağırlıklı olmak üzere alt bölgesi krem beyaz-kahve renkli bir giysiye sahiptir. Adına konu olan çizgileri yetişkin erkeklerde daha belirgin bir şekildedir. Yine yetişkin erkek bireylerde göz rengi belirgin düzeyde sarıdır. Türün kuyruk sokumunda yer alan çizgisel lekeler tanımda büyük rol üstlenir. Buna ilaveten iri olmaları, iri gaga ve başa sahip oluşları da diğer ötleğenlerden ayırt etmede yardımcı olmaktadır.

Yaşam Alanları

Dikenli çalılık alanlar, tarla kenarları, orman kenarları, kısa boylu yoğun bitkili çalılık bölgeler türün yaşam alanlarındandır.

Beslenme

Böcekler, kelebekler, tırtıl, kurtçuklar ve meyveler ile beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Özellikle göç dönemlerinde bölgede bulunan sık çalılık alanlar ile orman kenarlarında bulunan kısa-bodur yoğun bitkili alanlarda gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Yazın ormanlarda, kışın açık arazilerde en yaygın ve en bol görülen ötücü kuş ispinozdur. Beyaz kanat lekesi diğer ötücü kuşlara göre tanımlamada kolaylık sağlamaktadır. Erkeğin tepesi ve ensesi gri-mavi, sırtı kesane kıvrık, göğsü kirli pembe ve kuyruk sokumu yeşildir. Dişisi ve gencinin kanat lekesi daha küçüktür.

Yaşam Alanları

Ülkemizin yerleşik kuşlarından olan ispinoz, birçok farklı habitatta karşımıza çıkmaktadır. Ormanlık alanlar, çayırlık alanlar, korular, bahçeler, parklar, sulak alan bölgeleri, meyve bahçeleri ve açık araziler sürü olarak yaşadıkları alanlardandır.

Beslenme

Tohumlar, tomurcuklar, böcekler ile beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Aliğa'nın sulak alanlarında, açık arazilerinde, park ve bahçelerinde tüm sene boyunca gözlemlenmektedir.

Ispinoz

Common Chaffinch

BİLİMSEL ADI
Fringilla coelebs

Kanat Açıklığı
24-28 cm

Boy
14-16 cm

Ağırlık
17-30 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Dağ ispinozu

Brambling

BİLİMSEL ADI
***Fringilla
montifringilla***

Kanat Açıklığı
23-26 cm

Boy
13-16 cm

Ağırlık
18-30 gr

Özellikleri

Arazide en dikkat çeken özelliklerinden biri göğüs ve omzunun turuncu renkte olmasıdır. Türün cinsiyeti yanında üreme (yaz) ve üreme dışı (kış) giysileri farklılık gösterir. Erkek bireylerin tepesi, sırtı ve omuzları mavimsi-siyah renklerde olup, göğsü turuncu renkli, karın bölgesi ise beyazdır. Kanatlar ise turuncu, beyaz, siyah desenlidir. Kış döneminde ise tepe, sırt ve omuzlardaki siyahlık azalır alacalı-lekeli bir görünüme sahip olur. Dişilerin ise tepesi, ense ve sırtı gri-kahverengi, göğsü turuncuya çalan krem rengi tonludur.

Yaşam Alanları

Ülkemizde kış ayları ve az sayıda da göç dönemlerinde görülen bu tür, koruluk ve bahçelik alanlar ile açık arazilerde sürü halde görülmektedir. Bazen bireyler, ispinos sürüleri içerisine karışmaktadır.

Beslenme

Tohumlar, yabani meyveler ve böcekler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Sert geçen kış aylarında Aliğa bölgesinin ağaçlık alanları ile açık arazilerinde gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Gagasından başlayarak enseye doğru devam eden açık renkli kaşı kahverengi-siyah yanağında belirgin bir kontrast oluşturur. Boğazı ve göğsü turuncu-koyu sarı tonlardadır. Kuyruk sokumu açık kahverengi ton- da olup koyu renk benekler bulunur ve kuyruğunun yanları beyaz renklidir. Dişiler erkek bireylerden daha açık-soluk renkte olabilmektedirler.

Yaşam Alanları

Fundalıklar, çalılık alanlar, tarlalar, çayır bataklık alanlar türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Küçük böcekler, larvalar, omurgasızlar, karıncalar, arılar, yusufçuklar ve çekirgeler ile beslenirler.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemlerinde Aliğa bölgesinin çalılık, tarla ve açıklık alanlarında gözlemlenmektedir.

Çayır Taşkuşu

Whinchat

BİLİMSEL ADI
Saxicola rubetra

Kanat Açıklığı

21-24 cm

Boy

12-14 cm

Ağırlık

16-24 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Taşkuşu

*European
Stonechat*

BİLİMSEL ADI
Saxicola rubicola

Kanat Açıklığı
18-22 cm

Boy
12-13 cm

Ağırlık
14-18 gr

Özellikleri

Taşkuşları küçük boylu, iri başlı, dik duruşlu ve kısa kuyruklu kuşlardır. Erkeklerin başı ve gerdanı siyah, yarım boyun halkası beyaz renktir. Göğsü kızıl-turuncu tonlarda olup kanat çizgileri ve kuyruk sokumu beyazdır. Üreme dışı dönemde ise erkek bireylerin siyah olan renkleri açık kahverengi halini almaktadır. Dişiler ise kahverengi tonlarda olup göğüs kısmı daha mat renkli, beyaz boyun halkası daha küçük ve belirsizdir.

Yaşam Alanları

Kırlar, çayırılık alanlar, tarlalar, alçak çalılar, kumlu-taşlık alanlar, sulak alanların etrafı türün yaşam alanlarındandır.

Beslenme

Küçük omurgasızlar, larvalar, böcekler, tohumlar ve meyvelerle beslenir. Genelde böcekçildir.

Görüldüğü Dönem

Bölgenin sulak alan etrafında, alçak çalılık alanlarında ve açık alanlarında yıl boyunca gözlemlense de gözlem kayıtlarına göre bahar ayları ve kış döneminde daha aktiftir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Tepesi, ensesi ve sırtı kahverengi tonlarda olup, göğüs ve alt kısımları beyaz-krem rengi tonlardadır. Kalın ve uzun bir gagaya, belirgin krem rengi bir kaşa, siyah renkli göz pınarına sahiptir. Bacakları kahverengi ve pembemsi tonlarda olabilmektedir. Dişi ve erkek bireyleri birbirinden ayırt etmek zordur. Ayrıca uzaklardan duyulabilen güçlü bir ötüşe sahiptir.

Yaşam Alanları

Göçmen karakterli bir tür olan büyük kamışcınlar, ortamı geniş ve bölünmemiş sulak alanlar, göller, akarsuların etrafındaki yoğun sazlık ve kamışlıkları yaşam alanı olarak kullanırlar.

Beslenme

Böcekler, örümcekler, kurbağa yavruları, tohumlar ve yumuşak meyveler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemlerinde Aliğa Kuş Cenneti ile delta etrafındaki sazlık alanlarda gözlemlenmektedir.

Büyük Kamışcın

Great Reed Warbler

BİLİMSEL ADI
*Acrocephalus
arundinaceus*

Kanat Açıklığı
28-30 cm

Boy
19-20 cm

Ağırlık
25-45 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Saz Kamışçını

*Eurasian
Reed Warbler*

BİLİMSEL ADI
*Acrocephalus
scirpaceus*

Kanat Açıklığı
17-21 cm

Boy
12-13 cm

Ağırlık
7-13 gr

Özellikleri

Küçük boylu bir kamışçın olup üst tarafı kahverengi tonlarda, kuyruk sokumu kızıl tonlarda, alt kısımları krem ve boğazı ise beyaz renklidir. Gagası sivri ve uzun olup belirsiz açık renkli bir kaşa sahiptir. Bacakları mavimsi-açık kahverengi tonlardadır. Türün eşleri benzer görünümde dir.

Yaşam Alanları

Sulak alan çevresindeki sazlık ve kamışlıklar türün yaşam alanı olup yuvalarını da bu bitkilere yapmaktadır.

Beslenme

Böcekler, küçük omurgasızlar, larvalar ve meyve tohumları ile beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemleri ve yaz aylarında bölgedeki sulak alanların etrafında bulunan kamış ve sazlarda gözlemlenebilmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Üst tarafı koyu, alt tarafı açık renkli, tıknaz görümlü ve iyi kamufle olabilen yaygın bir türdür. Açık renkli ince bir kaş çizgisine sahiptir. Türün tepe, sırt ve kanat kısımları kızıl-kahverengi, alt gövdesi ise grimsi beyaz tonda olup böğrü ve gövde yanları ile kuyruk altı pas renklidir. Kahverengi tonlarda yuvarlak bir kuyruk yapısına sahiptir. Oldukça hareketli bir kuştur. Kuyruğu genelde yukarı kalkık şekilde gözlemlenmektedir.

Yaşam Alanları

Akarsular, göl kenarları ile bataklık alanlardaki kamışlar ve çalılık alanlar genel yaşam alanı olup çalılık alanlara yuvalamaktadır.

Beslenme

Böcekler, omurgasız canlılar, larvalar ve kurtçuklar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Bölgenin kuş cenneti ve delta etrafındaki sazlık, kamışlık ve çalılık alanlarında yıl boyunca gözlemlenmektedir.

Kamışbülbulü

Cetti's Warbler

BİLİMSEL ADI
Cettia cetti

Kanat Açıklığı
13-15 cm

Boy
13-14 cm

Ağırlık
11-14 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Söğütbülbülü

Willow Warbler

BİLİMSEL ADI
Phylloscopus
trochilus

Kanat Açıklığı
16-22 cm

Boy
10-13 cm

Ağırlık
6-10 gr

Özellikleri

Tür açık renkli kaşı ile dikkat çekmekte olup, üst tarafı zeytin yeşili-gri tonda, göğüs ve boğaz kısmı sarı-be-yaz tonlardadır. Bacakları açık kahverengi olup bazen koyu renkte gözlemlenmektedir. Söğütbülbülü ve çıv-gın birbirine çok benzeyen kuş türleridir. Kesin tanı-y-pılabilen iki özellik türlerin ötüşleri ve uzunluklarıdır. Ötüşleri birbirinden farklıdır. Söğütbülbülünde kın ve el telek örtüsü uzunlukları birbirine çok yakındır. Çıv-gında ise kın telekleri el teleklerinin iki misli civarındır.

Yaşam Alanları

Ağaçlık alanlar, korular, ormanlar, büyük bahçeleri ve bir-çok habitatta yaşarlar. Nemli ve ıslak ortamları severler.

Beslenme

Böcekler, larvalar, örümcekler ve yaprak bitkileri ile beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemlerinde bölgenin orman açıklıklarında, ağaç-lık alanlarında ve büyük bahçelerinde gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Erkek bireyler dişilere göre daha göz alıcı renklere sahiptir. Erkeklerin gerdanı ve göğsü sarı-yeşil renklere olup üst sırtı gri-yeşil renktedir. Kanatların uçları, telekleri ve kuyruk örtü tüyleri sarı renklidir. Kuyruk örtü tüyelerinin ortaları gri, kuyruğun uçları siyahtır. Dişilerin renkleri daha donuk olup gri-kahverengimsi tonlar hakimdir. Türün erkekleri dişilerine nazaran daha iri görünümündedir. Gagası kalın ve koni biçimindedir. Ötüşleri de oldukça güzel ve cıvıltılıdır.

Yaşam Alanları

Ormanlık alanlar, ağaçlık bölgeler, fundalık alanlar, kollar, parklar ve meyve bahçeleri türün yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Böcekler, tohumlar, tomurcuklar ve yabani meyveler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Aliağa çevresinde yer alan ağaçlık alanlarda, bağlarda, meyve bahçelerinde, parklarda, açık arazilerde, sahil şeridi ve bölgenin sulak alanlarında yıl boyunca gözlemlenmektedir.

Florya

European Greenfinch

BİLİMSEL ADI
Chloris chloris

Kanat Açıklığı
25-28 cm

Boy
15-16 cm

Ağırlık
25-34 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Kızılgerdan

European Robin

BİLİMSEL ADI
Erithacus rubecula

Kanat Açıklığı
20-22 cm

Boy
13-14 cm

Ağırlık
14-22 gr

Özellikleri

Üst tarafı zeytin yeşili-kahverengi, alt tarafı kirli sarı, yüzü ve kolyesi kırmızımsı-turuncudur. Gerdanının yanları değişken şekilde mavi-gridir. Gözleri belirgin şekilde koyu renklidir. Dalların üzerinde sabit şekilde dururken tombul bir görünümü vardır.

Yaşam Alanları

Ormanlar, korular, parklar, bahçeler ve su kaynaklarına yakın yerler türün yaşam alanları olup yuvalarını ağaç oyuklarına, çalılıklara ve duvar çatlaklarına yaparlar.

Beslenme

Omurgasız canlılar, böcekler, larvalar, tohum ve meyveler ile beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemleri ile kış ayları boyunca ormanlık alanlar, ağaçlık alanlar, bahçeler, parklar ve bölgenin sulak alanları etrafında gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Türün üreme dönemindeki erkeği siyah ve koyu gri tonlara hakim olup, kuyruğu kıızıdır. Karın kısmındaki kırmızı renkler değişkenlik göstermekte olup kanatlarında beyaz renk panel (şerit) bulunmaktadır. Dişilerin ve gençlerin rengi ise gri-boz kahverengidir. Türün kuyruk sokumu açık renk, gagası kısa ve sivri olup bacakları koyu renklidir.

Yaşam Alanları

Taşlık-kayalık alanlar, kayalık yamaçlar, kayalık dağlar, şehir içleri, kasabalar ve köyler türün yaşam alanlarındandır.

Beslenme

Böcekler ve larvaları, küçük omurgasızlar, yabani meyveler ile beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Bölgenin kayalık yamaçlık alanları, kırsal alanları ve park-bahçelerinde kış dönemi ile göç dönemlerinde gözlemlenmektedir.

Kara Kızılkuyruk *Black Redstart*

BİLİMSEL ADI
**Phoenicurus
ochruros**

Kanat Açıklığı
23-26 cm

Boy
13-15 cm

Ağırlık
14-20 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Kızılkuyruk

Common Redstart

BİLİMSEL ADI
**Phoenicurus
phoenicurus**

Kanat Açıklığı
21-24 cm

Boy
13-15 cm

Ağırlık
12-17 gr

Özellikleri

Üreme döneminde erkek bireyin tepesi ve sırtı gri, göğsü turuncu-kızıl, boğazı ise siyah renklerde olup göz üzerinden altına doğru uzanan bant şeklinde bir beyazlığı bulunmaktadır. Kış döneminde ise renkleri soluklaşmaktadır. Dişi bireylerin üst kısmı kahverengi-gri renklerde olup, altı ise krem rengi tonlarındadır. Ayrıca boğaz ve karın bölgesi belirgin olarak açık renklidir.

Yaşam Alanları

Orman kenarları ve açıklıkları, parklar, bahçeler, dere etrafında bulunan ağaçlar ile meyve bahçeleri türün yaşam alanıdır. Bu alanlardaki ağaçların kovuklarına yuva yapmaktadır.

Beslenme

Böcekler, örümcekler, sinekler, meyveler ve tohumlar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemlerinde bölgenin orman açıklıklarında, park ve bahçeleri ile sulak alan etrafındaki yaşlı ağaçlarda gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Bataklık çintesi olarak da bilinen bu türün erkeklerinin üreme döneminde başı ve boğazı siyah, boyun halkası ve bıyık çizgisi ise beyaz renklidir. Dişi bireylerin kaş çizgisi krem rengi tonlarda olup kalın görünümündedir. Böğrü ve göğsünde ise kahverengi çizgiler mevcuttur. Üreme dönemlerinde türler oldukça farklı görünümde olup genç erkek bireylerin üreme dönemi dışındaki giysisi dişilere benzerdir. Tür kısa, kalın bir gagaya, kahverengi tonlarda bacak renklerine sahiptir.

Yaşam Alanları

Sulak alan ve bataklık alanlardaki sazlıklar türün başlıca yaşam alanı olsa da ormanlık alanlarda ve tarlaların çevresinde de gözlemlenmektedir.

Beslenme

Tohumlar, bitkiler, küçük omurgasızlar ve böcekler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Bölgenin sulak ve bataklık alanlarının etrafındaki sazlık yerlerde göç dönemleri ile kış aylarında gözlemlenebilmektedir.

Bataklık Kirazkuşu

*Common
Reed Bunting*

BİLİMSEL ADI
*Emberiza
schoeniclus*

Kanat Açıklığı
23-25 cm

Boy
16-18 cm

Ağırlık
16-25 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Karabaşlı Kirazkuşu

*Black-headed
Bunting*

BİLİMSEL ADI
**Emberiza
melanocephala**

Kanat Açıklığı
23-29 cm

Boy
16-18 cm

Ağırlık
23-33 gr

Özellikleri

Karabaşlı çinte olarak da bilinir. Türün üreme gıysisi son derece ayırt edicidir. Homojen siyah renkteki kafa ve kuyruğu parlak sarı renkteki boğazı ve vücudunun alt tarafı birbiriyle tezatlık yaratır. Üreme dışı erkekler daha solgun renklidir. Başlarının etrafındaki tüyler saçaklı ve vücutlarının üst kısmı yeşilimsi kahverengidir. Dişilerin baş ve vücutlarının üst kısımları yan taraflar boyunca uzanan çizgili desene sahip kumlu-kahverengidir. Dişilerde vücudun alt kısmı çizgisizdir ve bu bölgenin rengi beyaz, devetüyü ya da sarı olabilir. Kuyruğun alt kısmı sarı renktedir. Boğaz, göğüs ve göbek bölgeleri de sarıya çalan renktedir. Karabaşlı çintenin gözleri kahverengidir. Koyu yeşil renkli oldukça düz ve sivri uçlu gagası vardır.

Yaşam Alanları

Alçak çalılık alanları, fundalıkları, tarlaları, bozkırları ve bahçelik alanları yaşam alanı olarak tercih etmektedir.

Beslenme

Böcekler, kurtçuklar, örümcekler, tohumlar, taneler ve çekirgeler besin listesindedir.

Görüldüğü Dönem

Özellikle yaz mevsiminde bölgedeki açık bodur çalılık alanlarda, fundalıklarda, tarım arazilerinde ve büyük bahçelik alanlarda gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Diğer kirazkuşlarına göre büyük görünümüdür. Kısa ve kalın gagaya sahiptir. Üst tarafı gri-kahverengi ve çizgili tonlardadır. Altı tarafı ise gri beyaz tonlarda ve çizgili-dir. Bu çizgiler göğüste kalın, böğründe ise ince yapıdadır. Türler benzer olup ince ve hızlı bir ötüşleri vardır.

Yaşam Alanları

Açık araziler, bozkırlar, seyrek ağaçlı alanlar ve tarım arazileri yaşam alanlarıdır.

Beslenme

Omurgasız canlılar, böcekler, örümcekler ve tohumlarla beslenirler.

Görüldüğü Dönem

Bölgede yerli bir tür olup açık araziler ile tarım arazilerinde yıl boyunca gözlemlenmektedir.

Tarla Kirazkuşu

Corn Bunting

BİLİMSEL ADI
Emberiza calandra

Kanat Açıklığı
26-32 cm

Boy
18-19 cm

Ağırlık
38-55 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Tarlakuşu

Eurasian Skylark

BİLİMSEL ADI
Alauda arvensis

Kanat Açıklığı
30-36 cm

Boy
18-19 cm

Ağırlık
35-50 gr

Özellikleri

En yaygın toygarlardandır. Gagası kalın ve sivridir. İbiği ise kısa ve küttür, çoğunlukla görünmez. Göğsü sık çizgili ve alt tarafı beyazdır. Uçuşta kanatları üçgen, firar hattı açık renktir. Tepesi ince çizgilidir. Gözünün üzerinde açık renkli bir şerit bulunur. Heyecanlandığı zamanlarda kaldırdığı kuyruğunun ortası açık renk, her iki yanı siyah, kenarları ise kalın beyaz ile çevrilidir. Uçuşta kuyruk dış tüylerinin beyazlığı dikkat çekicidir. Bacakları açık pembe-açık kahve renkli olup arka tırnağı uzundur.

Yaşam Alanları

Açık araziler, çiftlikler, tarlalar, ekili alanlar, kırlar ve kıyı bataklık sahalar türün yaşam alanlarıdır. Yuvalarını otlak alanlardaki çukurlara yapmaktadırlar.

Beslenme

Tohum, böcekler, larvalar, örümcek ve salyangozlar ile beslenmektedirler.

Görüldüğü Dönem

Kış döneminde açık arazilerde, tarlalarda, kırlarda ve delta hattının çamurlu kıyılarında gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Açık arazide yaşayan ve yerde dik duran küçük boylu bir ötücüdür. Çoğu zaman başlarını oynatır, kanat ve kuyruklarını kakarlar. Erkeklerin üreme döneminde tepesi, ensesi ve sırtı gridir. Alın ve kaş çizgisi beyaz, yanakları siyah, göğüs ve gövdenin yanları pas sarısı, karnı ve kuyruk sokumu beyazdır. Kanat tüyleri siyah olup, kuyruğu siyah-beyaz renklidir. Üreme dışı dönemde renkler kahverengiye döner. Ergin dişilerin yaz döneminde üstleri gri-kahverengi, alt bölgeleri krem-gri tonlardadır. Kaş krem rengine çalar. Ayakları ve sivri gagası koyu renklidir. Karmaşık bir ötüşe sahiptir. Dik duruşlu bir görünümü vardır.

Yaşam Alanları

Taşlık bölgeler, boş araziler, kumul alanlar, kayalık yamaçlar, ağaçsız alanlar yaşam alanı olup yuvasını bu alanlardaki taş yığınlarının içine yapmaktadır.

Beslenme

Böcek, örümcek, eklembacaklılar ve yumuşak meyveler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Aliağa bölgesinin açık taşlık arazileri, boş arazileri, ağaçsız alanları ile kayalık yamaçlarında göç döneminde gözlemlenmektedir.

Kuyrukkakan

Northern Wheatear

BİLİMSEL ADI

Oenanthe oenanthe

Kanat Açıklığı

26-32 cm

Boy

14-16 cm

Ağırlık

17-30 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Karatavuk

Common Blackbird

BİLİMSEL ADI
Turdus merula

Kanat Açıklığı
34-38 cm

Boy
25-28 cm

Ağırlık
80-110 gr

Özellikleri

Dişi ve erkeğin farklı görünümde olduğu bu türün erkeklerinin vücudu tamamen siyah renk olup gagası sarı-turuncu renklidir (yaz sonunda koyu renk olmaktadır). Dişilerin vücudu ise ıslı kahverengi tonlarda olup boğazı kısmen açık renkli, göğsü ise dağınık benekli-lekeli görünümündedir. Dişi bireylerin gagası koyu renklidir. Genç bireyler dişileri andırmaktadır. Karatavuklar nispeten uzun, ucu yuvarlak bir kuyruğa, etrafı açık renkli (erkeklerde sarı) göz halkasına ve iri gözlere sahiptirler. Melodik ve ıslık benzeri sese sahiptirler.

Yaşam Alanları

Dağlık alanlar, ormanlar, korular, çalılık alanlar, parklar ve bahçeler türün yaşam alanlarından olup alçak çalılık alanlara ve dallara yuva yaptığı bilinmektedir.

Beslenme

Böcekler, tırtıllar, solucanlar, meyveler ve tohumlar ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Bölgede yerli bir tür olup yıl boyunca sulak alanlara yakın ağaçlık yerler, ormanlık alanlar ile park ve bahçelik alanlarda gözlemlenebilmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Türkiye'nin en yaygın kuşların biri olan sığırcığın erkek ve dişi küçük detaylar dışında benzer görünümüdür. Uçuşta siyah vücudu, sivri ve üçgen benzeri kanatları ile büyük sürüler halinde oldukça dikkat çekmektedir. Üreme döneminde yanardönerli görünümü olan mor-yeşil renkleri ve beyaz benekleri belirlemektedir. Gagası sivri ve sarı renklidir. Bacakları ise kıvılcık-turuncu tondadır. Genç bireyler koyu renk gagaya ve beneksiz donuk-kirli kahverengi vücuda sahiptir. Taklitçi, tiz bir sesleri vardır.

Yaşam Alanları

Seyrek ormanlar, korular, açık alanlar, tarım alanları, bataklık alanlar, deniz kıyıları, meyve bahçeleri, parklar ile büyük bahçelerde yaşamaktadır. Yuvalarını bu alanlarda bulunan ağaç ve insan yapılarındaki oyuklara yapmaktadır.

Beslenme

Solucan, tırtıl, kurtlar ve böcekler, zeytin ve meyveler başlıca besinleridir.

Görüldüğü Dönem

Bölgenin açık alanları, bataklık alanları, tarım alanları, meyve bahçeleri ile parklarında yıl boyunca gözlemlenmektedir.

Sığırcık

Common Starling

BİLİMSEL ADI
Sturnus vulgaris

Kanat Açıklığı

31-40 cm

Boy

20-23 cm

Ağırlık

60-96 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Saka

European Goldfinch

BİLİMSEL ADI
Carduelis
Carduelis

Kanat Açıklığı
21-25 cm

Boy
12-14 cm

Ağırlık
14-18 gr

Özellikleri

Yüzündeki kırmızı renkli maske ve siyah-beyaz renklerden oluşan başı ile dikkat çeken ve herkesçe bilinen ötücü bir kuştur. Sırtı kahverengi olup, geniş siyah kanatlarındaki sarı renkli bantları türde dikkat çekicidir. Gövdesi ve kuyruk sokumu beyaz renklidir, göğüs yanları ise krem rengi-açık kahverengi tonundadır. Siyah renkli kuyruk ve kanat uçlarında beyaz renkli lekeler vardır. Dişi ve erkek bireyler birbirine benzemektedir.

Yaşam Alanları

Bozkırlar, orman açıklıkları, bol dikenli boş araziler, çalılık ile fundalık alanlarda yaşamaktadır.

Beslenme

Tohumlar, diken taneleri, çiçekler, bitki meyveleri ve küçük böcekler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Aliağa sınırları içerisinde yer alan çalılık, fundalık, dikenli açık alan ile tarlalık alanlarda yıl boyunca gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Tepe ve sırtı sarı-kahve üzerine boyuna koyu renk çizgili, boğaz ve karın beyaz, göğüs ve karın kenarları kirli sarı renktedir. Gaga ve ayaklar gri-kahve renklerde.

Uçarken kanatların yuvarlaklığı ve kuyruk ucundaki siyah beyaz leke açıkça görülür. Konar vaziyette kısa kuyruğu, dik kuyruklu ötleğenden ayırt edilmesine yardımcı bir özelliktir. Üreme zamanı erkek ve dişi ayrımı yapılabılır. Erkeğin gagası siyah ve yanakları açık renk, dişinin gagası açık kahve ve daha koyu renk bir kafası vardır. Diğer dönemlerde eşler birbirine benzer. Gençler daha sarı tonlardadır.

Yaşam Alanları

Bataklık alanlar, sulak alan etrafındaki sık bitki örtüsü ve uzun otların olduğu alanlar yaşam alanıdır. Ağaçlık bölgeleri tercih etmezler.

Beslenme

Örümcekler, kurtçuklar ve böcekler nadiren de olsa tohumlarla beslendikleri gözlemlenmiştir.

Görüldüğü Dönem

Aliağa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nın etrafındaki sık ve uzun bitki örtüsünde yıl boyu görülse de bahar aylarında daha sık gözlemlenebilmektedir.

Yelpazekuyruk

Zitting Cisticola

BİLİMSEL ADI
Cisticola juncidis

Kanat Açıklığı

10-11 cm

Boy

12-15 cm

Ağırlık

8-12 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Küçük İskete

European Serin

BİLİMSEL ADI

Serinus serinus

Kanat Açıklığı

20-23 cm

Boy

10-12 cm

Ağırlık

10-14 gr

Özellikleri

Küçük bir ispinoz türüdür. Sırtı yeşil-kahverengi tonda olup çizgilidir. Erkek bireylerin alnı, yüz deseni, göğsü ve kuyruk sokumu sarı renklidir. Açık renkli kaş çizgisi- ne sahip olup göğsün yanları çizgilidir. Dişi bireylerin renkleri erkeğe nazaran daha soluktur ve çizgilerin sayısı fazladır. Genç bireyler ise sarı-kahverengi tonlardadır. Türün kısa ve küt bir gagası olup tiz bir ötüşe sahiptir.

Yaşam Alanları

Seyrek ve ibreli ormanlar, kırsal alanlardaki düzlükler, meyve bahçeleri, parklar ve bahçeler türün yaşam alanlarındandır. Ağaçlara ve çalılıklara yuva yaparlar.

Beslenme

Tohumlar, yabani ot tohumları, huş ve kızılğaç taneleri, diken tohumları ve tomurcuklar başlıca besin kaynaklarıdır. Üreme döneminde sineklerle de beslenirler.

Görüldüğü Dönem

Bölgenin ibreli ağaçlık ve ormanlık alanlarında, meyve bahçelerinde ve parklarında yıl boyunca gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Yetişkin bireylerin ense ve baş tüyleri kızıl-kızıl kahverengi tonlardadır. Alnı, sırtı ve sürmesi siyahtır. Kuyruk sokumu açık tonlarda olup gerdan ve karın tüyleri kirli beyaz tonlardadır. Dişi bireyler erkeklere benzese de renkleri daha donuktur. Alt türleri bulunmaktadır.

Yaşam Alanları

Çalılık araziler, düz ve engebeli açık araziler, zeytin bahçeleri, dikenli çalılık alanlar ve meyve bahçeleri türün yaşama ve üreme alanlarındandır.

Beslenme

Kertenkele, böcekler, omurgasız canlılar ve küçük fareler türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Aliğa çevresinde yer alan zeytin ve meyve bahçeleri, dikenli çalılık araziler ile, Güzelhisar Deltası boyunca yer alan çalılık alanlarda türü ilkbahar ve sonbahar arası gözlemlenmek mümkündür.

Kızılbaşlı Örümcekuşu

Woodchat Shrike

BİLİMSEL ADI
Lanius senator

Kanat Açıklığı
26-28 cm

Boy
17-19 cm

Ağırlık
33-45 gr

LC Düşük Riskli
Least Concern

Kızılsırtlı Örümcekkuşu

Red-backed Shrike

BİLİMSEL ADI
Lanius collurio

Kanat Açıklığı
24-27 cm

Boy
16-18 cm

Ağırlık
23-40 gr

Özellikleri

Erkek ve dişi bireyin kolaylıkla ayrıldığı bir türdür. Erkeklerin başı ve kuyruk kısmı gri tonlarda olup, sırtı kırmızı, alt kısım tüyleri beyaz-açık pembe tonludur. Göz hizasında siyah geniş bir çizgisi bulunur. Dişilerin ise üst tarafları kahverengi, alt tarafları kirli beyaz tüyleri üzerine pul desenlidir. Dişi bireylerin göz sürmesi daha belirsizdir. Genç bireyler dişi bireyleri andırmaktadır.

Yaşam Alanları

Çalılık araziler, tarım arazileri, maki topluluğunun olduğu hafif tepeli alan ve düzlükler türün yaşam alanıdır. Yuvalarını ise bu alanlardaki ağaçlara yapmaktadır.

Beslenme

Böcekler, omurgasız canlılar, tırtıl ve çekirge türün besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Göç dönemlerinde Aliğa çevresinde yer alan tarımsal alanlar, düzlükler, makilik alanlar türün gözlemlendiği alanlardır.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Baş, ense, sırt ve kanat tüyleri siyah, alın bölgesi beyaz, göğüs-karın tüyleri kırmızı, kuyruk sokumu ise siyahtır. Dişiler daha soluk renklidir. İnce bir gagaya uzun bir kuyruğa sahiptir. Türün genç bireyleri kızılbaşlı örümcek kuşunun gençlerine benzemektedir.

Yaşam Alanları

Orman açıklıkları, çalılık arazileri, makilik alanlar, zeytin bahçeleri türün görüldüğü alanlardır.

Beslenme

Çekirgeler, böcekler, kertenkeleler, küçük kuşlar besin listesinde olup avlarını diken ve sivri dallara geçirecek yediği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

İlkbahar ve sonbahar arası Aliğa çevresinde yer alan zeytin bahçeleri, çalılık araziler, orman açıklıklarının olduğu araziler türün gözlemlendiği alanlardır.

Maskeli Örümcekkuşu

Masked Shrike

BİLİMSEL ADI
Lanius nubicus

Kanat Açıklığı
23-27 cm

Boy
16-18 cm

Ağırlık
23-28 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Saksağan

Eurasian Magpie

BİLİMSEL ADI
Pica pica

Kanat Açıklığı
52-61 cm

Boy
40-51 cm

Ağırlık
145-240 gr

Özellikleri

Orta boylu, uzun kuyruklu, yanardöner (parlak mor ve yeşil), beyaz-siyah renk tonlarından oluşan gür sesli bir karga türüdür. Bacaklar, gaga ve kuyruk sokumu siyah-tır. Genç bireyler yetişkinlere renk olarak benzese de yanardöner renkleri daha soluktur. Kendine özgü renkleri dolayısıyla başka türlerle karıştırılmaz. Onları sığır ve mandaların üzerindeki keneleri yerken sıklıkla görebiliriz.

Yaşam Alanları

Şehir hayatına adapte olmuş bir kuştur, insan ile iç içe yaşayabilmektedir. Parklarda, bahçelerde, ağaçlık ve açık arazilerde görülmektedir.

Beslenme

Böcekler, larvalar, sürüngenler, kuş yumurtaları, evsel gıda atıkları, meyveler besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Bölgenin parklarında, bahçe ve tarım arazilerinde ayrıca Güzelhisar Deltası boyunca türü gözlemlemek mümkündür.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Yaygın bir karga türü olsa da şehir hayatından biraz uzak olmayı tercih etmektedir. Ağaçlık bölgeleri tercih eden alakarga ülkemizin en renkli kargasıdır. Genel rengi kahvemsı-grimsi tonlardan oluşur. Kanatların dış kısımlarında göz alıcı mavi-beyaz tüyler bulunmakta olup kuyruğu siyah, kuyruk sokumu ise beyazdır. Tepe kısmı siyah ve beyaz tüylerden oluşur ve bıyık çizgisi siyahtır.

Yaşam Alanları

Korular, bahçelik alanlar, karışık ve ibrelili ormanlar türün gözlemlendiği alanlardır.

Beslenme

Böcekler, böcek larvaları, kuş yumurtaları, omurgasız canlılar, meşe palamudu, kabuklu meyve ve çekirdekleri ile beslendiği bilinmektedir. Özellikle sonbahar döneminde ağaçlık alanlara gömmüş olduğu meşe palamutlarının filizlenmesine sebep olup orman ekosisteminin devamının sağlanmasına katkısı bulunur.

Görüldüğü Dönem

Aliğa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nın çevresinde bulunan toplu ağaçlık alanlar, parklar ve meyve bahçeleri türün gözlemlenebileceği yerlerdir.

Alakarga

Eurasian Jay

BİLİMSEL ADI

Garrulus glandarius

Kanat Açıklığı

54-58 cm

Boy

32-36 cm

Ağırlık

140-190 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Küçük Karga

Western Jackdaw

BİLİMSEL ADI

Coloeus monedula

Kanat Açıklığı

64-73 cm

Boy

35-40 cm

Ağırlık

220-270 gr

Özellikleri

Küçük boylu bir karga olup gaga ve ayak rengi siyah-tır. Vücut renkleri siyah-koyu gri ve gri tonlarda olup gözleri çakır rengidir. Uçuşta oldukça hızlı bir kargadır. Genelde grup halinde görülür. İnsanlarla beraber yaşayan zeki bir karga türüdür.

Yaşam Alanları

Ülkemizin birçok yerinde görülen bu karga türünün yaşam alanları içerisinde, yerleşim birimleri, kasabalar, tarlalar, bahçelik ve park alanları, harabeler, kayalık alanlar yer almaktadır. Eski yapılar, ağaç oyukları ve çatı araları yuvalama alanlarındandır.

Beslenme

Geniş bir besin listesi vardır. Salyangoz, böcekler, böcek larvaları, omurgasız canlılar, yumurta ve evsel atıklar başlıca besinleridir.

Görüldüğü Dönem

Bölgenin tarımsal alanları, park ve bahçelik alanları ile sulak alan kıyılarında tüm yıl boyunca gözlemlenebilmektedir.

LC **Düşük Riskli**
Least Concern

Özellikleri

Genel vücut tüy rengi siyah ve grinin tonlarından oluşmaktadır. Baş, gerdan-göğüs ve kanat kısmı parlak siyah olup vücudun geri kalan yerlerinde gri tonları hakimdir. Siyah renkli gagası kalın ve güçlüdür, ayaklar da siyahtır. Uçuşları yavaş kanat çırpma şeklinde olup yerde yürüyerek ve yan taraflara zıplayarak ilerlemektedir. Eşler oldukça birbirine benzemektedir. Güçlü bir yapıya ve sert bir sese sahiptir. Bölgedeki en yaygın karga türüdür. Sosyal bir tür olup zekiliği ile birçok bilimsel çalışmaya konu olmuştur.

Yaşam Alanları

İnsan ile iç içe yaşayan bir türdür. Çok çeşitli alanlarda bulunabilirler. Ağaçlık alanlar, şehir parkları, bahçeler, dağlar, ormanlar, sazlık alanlar, bataklık alanlar, deniz ve göl kıyıları türün gözlemlendiği alanlardır.

Beslenme

Besin menüsü çok çeşitlidir. Gıda atıkları, solucanlar, fareler, leşler, meyve, böcekler ve tohumlar başlıca besinleridir.

Görüldüğü Dönem

Bölgenin her yerinde yıl boyunca bazen tek bazen de grup halde görülmektedir.

Leş Kargası

Corvus cornix

BİLİMSEL ADI
Hooded Crow

Kanat Açıklığı
80-100 cm

Boy
48-54 cm

Ağırlık
450-600 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Kuzgun

Northern Raven

BİLİMSEL ADI
Corvus corax

Kanat Açıklığı
110-130 cm

Boy
55-70 cm

Ağırlık
680-1600 gr

Özellikleri

Oldukça büyük, parlak siyah renklere sahip bir kuştur. İri gagası, sert tonlu sesi ve güçlü-sivri pençeleri ile diğer karga türlerinden ayrılmaktadır. Boğazındaki kabarık tüyler ve kama şeklindeki kuyruk yapısı ile dikkat çekmektedir.

Yaşam Alanları

Çöllere, açık alanlara, ormanlara, kayalık alanlara, bataklık alan ve yaylalar kuzgunların yaşam alanlarıdır. Buldukları bölgede yerleşik bir yaşam süren kuzgunlar yuvalarını kaya oyuklarına ve ağaç dallarına yapmaktadır.

Beslenme

Leşler, küçük memeliler, sürüngenler, yavru kuşlar, kuş yumurtaları, kurbağalar ve omurgasız canlılar besin listesinde yer almaktadır.

Görüldüğü Dönem

Tüm sene boyunca bölgenin delta hattı, açık alanları, kayalık ve ormanlık alanları türün başlıca gözlemlendiği alanlarıdır.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Kuyruk çatalı derin olmayan bu kırlangıç türünün kuyruk sokumu ve alt tarafı beyaz, üst bölgesi koyu lacivert tonlardadır. Kuyruk tüyleri siyah renklidir. Bacaklarda beyaz tüyler hakimdir. Eşlerin görünümü benzerdir. Gençlerde renkler biraz daha donuk ve kirli kahverengi tonlardadır.

Yaşam Alanları

Özellikle küçük yerleşim yerleri, kasabalar, kırsal alanlarla çiftliklerde sıkça görülmektedir. İnsana yakın yaşayan türlerdendir. Çamurdan yaptığı yuva çanak benzeridir ve tavana yapışık şekildedir.

Beslenme

Uçuş esnasında yakalamış olduğu böcekler ve sinekler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

Özellikle ilkbahar ve yaz döneminde bölgenin kırsal alanlarında gözlemlenmektedir.

Ev Kırlangıcı

*Common
House Martin*

BİLİMSEL ADI
Delichon urbicum

Kanat Açıklığı
25-29 cm

Boy
12-15 cm

Ağırlık
15-21 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Kır Kırlangıcı

Barn Swallow

BİLİMSEL ADI

Hirundo rustica

Kanat Açıklığı

29-34 cm

Boy

15-19 cm

Ağırlık

17-25 gr

Özellikleri

Zarif, uzun kanatlı ve derin çatalı bir kırlangıç türüdür. Tepesi, sırtı, kanat ve kuyruk tüyleri parlak siyah-mavi tonlarındadır. Al tarafı beyaz-sarımtırak tonlarında olup kuyruk altı tüyleri siyah renklidir. Göğüs bandında mavi-siyah tüylerden oluşan bir kolye bulunur. Boğaz ve alın kısmında ise kırmızı-turuncu tüyler hakimdir. Gagaları kısa ve geniştir. Eşlerin dış görünüşleri aynıdır. Hızlı ve iyi uçarlar.

Yaşam Alanları

Yerleşim yerleri, kırsal alanlar, çayırlar, tarım alanları, göller, sulak alan etrafı türün yaşam alanlarından olup suya yakın yerlerdeki uygun alanları üremek için tercih etmektedir.

Beslenme

Uçuş esnasında yakaladığı sinek böcekler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

İlkbahar ve yaz döneminde Güzelhisar Deltası etrafındaki sazlık alanlarda ve yapılarda sıkça gözlemlenmektedir.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Erişkin bireylerin tepe, ense, sırt, kanat ve kuyruk tüyleri parlak mavi-siyah tonlarındadır. Göğüs bandı yoktur ve alt tarafları ince çizgi şeklindedir. Gagası kalın olup kuyruk sokumu, boğazı ve ensesi kızıl tonludur. Kırlangıçtan, kızıl boğazı, siyah boynu, beneksiz siyah kuyruğu ve uzun gövdesi ile ayrılır. Eşlerin görünümü benzerdir. Zarif bir uçuşa sahiptir.

Yaşam Alanları

Kayalık alanlar, deniz ve göllerin kayalık yerleri, alçak dağlık ve tepelik alanlar ile kırsal alanlar türün yaşam alanlarıdır. Ayrıca binalar, köprüler, mağara ve kaya oyukları türün yuvalama alanlarındandır.

Beslenme

Havada yakalamış olduğu böcek ve sinekler ile beslenmektedir.

Görüldüğü Dönem

İlkbahar ve yaz dönemlerinde bölgenin kırsal alanları ile delta hattı etrafındaki binalar, köprüler, kayalık alanlar türün gözlemlendiği alanlardandır.

Kızıl Kırlangıç

Red-rumped Swallow

BİLİMSEL ADI
Cecropis daurica

Kanat Açıklığı
30-35 cm

Boy
16-18 cm

Ağırlık
18-21 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Kum Kırlangıcı

Sand Martin

BİLİMSEL ADI
Riparia riparia

Kanat Açıklığı
26-30 cm

Boy
12-13 cm

Ağırlık
12-18 gr

Özellikleri

Türkiye'deki en küçük kırlangıçtır. Üst tarafı toprak rengi, alt tarafı beyaz, göğüs kuşağı kahverengidir. Kuyruğu hafif çatallıdır. Genci erişkine benzer, açık renkli tüy kenarları ile sırtı desenlidir. Kırlangıçlar küçük, ince yapılı, kısa boylu ve zamanının çoğunu havada geçiren kuşlardır. Gagaları kısa ve geniştir. Eşlerin dış görünüşleri aynıdır. Hızlı ve iyi uçarlar.

Yaşam Alanları

Göl, akarsu, delta etrafı, kumul alanlar, kum ocakları, taş ocakları, tatlı su etrafındaki açık araziler türün yaşam alanıdır. Toprak ve kumsal alanları ise yuva alanı olarak kullanılmaktadır.

Beslenme

Su üzerinde yakaladığı böcekler, sinekler ve küçük kelebek türleri ile beslendiği bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Şubat ayı itibariyle yaz sonuna kadar Güzelhisar Delta-sı'nın denize dökülen kısmı ve hat boyunca uzanan kumul ve çamurlu alanlar türün gözlemlendiği alanlardandır.

LC Düşük Riskli
Least Concern

Özellikleri

Bölgedeki tek flamingo türüdür. Sığ sularda heybetli boyu ve güzelliği ile dikkat çekmektedir. Gövdesine nazaran kafası küçüktür. Ucu siyah renkli olan pembe-kırmızı kıvrık bir gagaya sahiptir. Uçar halde gözlemlendiğinde kırmızı kanatları ve siyah uçma tüyleri dikkat çekmektedir. Ergenlerin renk formu kirli-mat görünümündedir. Eşler birbirine benzese de erkek bireylerin daha renkli olduğu gözlemlenmiştir.

Yaşam Alanları

Genellikle acı-sodali sığ suları tercih ederler ve grup halde görünürler. Bunun haricinde lagünler ile tuzlu su göllerinde de görülmektedirler. Yuvalarını çamurdan yapan bu tür, rahatsız edildiğinde üreme popülasyonunda düşüş yaşadığı bilinmektedir.

Beslenme

Karidesler, solucanlar, yumuşakçalar, küçük balıklar ve bazı otların tohumları ile beslendikleri bilinmektedir.

Görüldüğü Dönem

Aliğa Kuş Cenneti'nin sığ sularında yıl boyunca gözlemlenmektedir.

Flamingo

Greater Flamingo

BİLİMSEL ADI
**Phoenicopterus
roseus**

Kanat Açıklığı
120-145 cm

Boy
140-165 cm

Ağırlık
2500-3500 gr

Düşük Riskli
Least Concern

Aliğa'da 2015-2020 Yılları Arasında Yapılan Gözlemlerde Aliğa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nda Belirlenen Kuşlar

NO	Kuş Kodu	Kuş İsmi	NO	Kuş Kodu	Kuş İsmi
1	1540	Ötücü Kuğu	34	5170	Dövüşkenkuş
2	1590	Sakarca	35	5120	Karakarmlı Kumkuşu
3	1730	Suna	36	5010	Küçük Kumkuşu
4	1910	Çıkırıkçın	37	5090	Kızıl Kumkuşu
5	1940	Kaşıkçaga	38	5560	Dere Düdükçünü
6	1820	Boz Ördek	39	5540	Orman Düdükçünü
7	1790	Fiyu	40	5470	Bataklık Düdükçünü
8	1860	Yeşilbaş	41	5530	Yeşil Düdükçün
9	1890	Kilkuyruk	42	5480	Yeşilbacak
10	1840	Çamurcun	43	5460	Kızılback
11	1980	Elmabaş Patka	44	4560	Kılıççaga
12	2030	Tepeli Patka	45	4650	Bataklıklırlangıcı
13	2210	Tarakdiş	46	5750	Akdeniz Martısı
14	1710	Angıt	47	5926	Gümüş Martı
15	7950	Ebabil	48	5927	Hazar Martısı
16	6650	Kaya Güvercini	49	5850	İncegagalı Martı
17	6870	Üveyik	50	5820	Karabaş Martı
18	6840	Kumru	51	6150	Sumru
19	4240	Sutavuğu	52	6240	Küçük Sumru
20	4290	Sakarmeke	53	6280	Akkanathı Sumru
21	70	Küçük Batağan	54	6260	Bıyıklı Sumru
22	120	Karaboyunlu Batağan	55	6050	Gülen Sumru
23	90	Bahri	56	6110	Karagagalı Sumru
24	4550	Uzunback	57	1340	Leylek
25	4870	Mahmuzlu Kızkuşu	58	1310	Kara Leylek
26	4500	Poyrazkuşu	59	820	Küçük Karabatak
27	4860	Gümüş Yağmurcun	60	800	Tepeli Karabatak
28	4700	Halkalı Cılıbit	61	720	Karabatak
29	4690	Halkalı Küçük Cılıbit	62	880	Ak Pelikan
30	4770	Akça Cılıbit	63	890	Tepeli Pelikan
31	5190	Suçulluğu	64	980	Küçük Balaban
32	5320	Çamurçulluğu	65	1360	Çeltikçi
33	5410	Kervançulluğu	66	1190	Küçük Ak Balıkçıl

67	1210	Büyük Ak Balıkçıl	104	12670	Maskeli Ötleğen
68	1220	Gri Balıkçıl	105	12730	Çizgili Ötleğen
69	1240	Erguvani Balıkçıl	106	16360	İspinoz
70	1040	Gece Balıkçılı	107	16380	Dağ İspinozu
71	1080	Alaca Balıkçıl	108	11370	Çayır Taşkuşu
72	2690	Atmaca	109	11393	Taşkuşu
73	2870	Şahin	110	12530	Büyük Kamışçın
74	2610	Gökçe Delice	111	12510	Saz Kamışçını
75	2600	Saz Delicesi	112	12200	Kamışbülbulü
76	7570	Kukumav	113	13120	Söğütbülbulü
77	8460	İbibik	114	16490	Florya
78	8400	Arıkuşu	115	10990	Kızılgerdan
79	8310	Yalıçapkını	116	11210	Kara Kızılkuyruk
80	8780	Alaca Ağaçkakan	117	11220	Kızılkuyruk
81	3040	Kerkenez	118	18770	Bataklık Kirazkuşu
82	3030	Küçük Kerkenez	119	18810	Karabaşlı Kirazkuşu
83	3100	Delice Doğan	120	18820	Tarla Kirazkuşu
84	3200	Gök Doğan	121	9760	Tarlakuşu
85	15910	Serçe	122	11460	Kuyrukkakan
86	15980	Ağaç Serçesi	123	11870	Karatavuk
87	15920	Söğüt Serçesi	124	15820	Sığırçık
88	10200	Ak Kuyruksallayan	125	16530	Saka
89	10190	Dağ Kuyruksallayanı	126	12260	Yelpazekuyruk
90	10170	Sarı Kuyruksallayan	127	16400	Küçük İskete
91	9610	Boğmaklı Toygar	128	15230	Kızılbaşlı Örümcekkuşu
92	9670	Bozkır Toygarı	129	15150	Kızılısırtlı Örümcekkuşu
93	9720	Tepeli Toygar	130	15240	Maskeli Örümcekkuşu
94	9740	Orman Toygarı	131	15490	Saksağan
95	13350	Benekli Sinekkapan	132	15390	Alakarga
96	11040	Bülbul	133	15600	Küçük Karga
97	14640	Büyük Baştankara	134	15673	Leş Kargası
98	10660	Çitkuşu	135	15720	Kuzgun
99	13110	Çıvgın	136	10010	Ev Kırlangıcı
100	10110	Çayır İncirkuşu	137	9920	Kır Kırlangıcı
101	16600	Ketenkuşu	138	9950	Kızıl Kırlangıç
102	12770	Karabaşlı Ötleğen	139	9810	Kum Kırlangıcı
103	12740	Küçük Akgerdanlı Ötleğen	140	1472	Flamingo

Alandaki Rastlantısal Türler

Aliağa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası sınırları içerisinde nispeten az sayıda görülen ve göç zamanı rastlantısal olarak alana uğrayan kuş türleri de mevcuttur. İlerleyen yıllarda kuş gözlemcileri ve kuş fotoğrafçılarının sayısının artmasıyla yeni kuş kayıtlarının gerçekleşmesi mümkün olacaktır.

NO	Türkçe Adı	İngilizce Adı	Bilimsel Adı
1	Ada Doğanı	Eleonora`s Falcon	<i>Falco eleonora</i>
2	Ada Martısı	Audouin`s Gull	<i>Ichthyaeus audouinii</i>
3	Ağaç İncirkuşu	Tree Pipit	<i>Anthus trivialis</i>
4	Ak Kumkuşu	Sanderling	<i>Calidris alba</i>
5	Ak Mukallit	Eastern Olivaceous Warbler	<i>Iduna pallida</i>
6	Akgerdanlı Ötleğen	Common Whitethroat	<i>Sylvia communis</i>
7	Akgözlü Ötleğen	Eastern Orphean Warbler	<i>Sylvia crassirostris</i>
8	Akkarınlı Ebabil	Alpine Swift	<i>Apus melba</i>
9	Akyanaklı Baştankara	Sombre Tit	<i>Poecile lugubris</i>
10	Ala Doğan	Red-footed Falcon	<i>Falco vespertinus</i>
11	Altın Yağmurcun	European Golden Plover	<i>Pluvialis apricaria</i>
12	Arı Şahini	European Honey Buzzard	<i>Pernis apivorus</i>
13	Bahçe Kirazkuşu	Cirl Bunting	<i>Emberiza cirlus</i>
14	Balaban	Eurasian Bittern	<i>Botaurus stellaris</i>
15	Balık Kartalı	Western Osprey	<i>Pandion haliaetus</i>
16	Bataklık Suyelvesi	Little Crane	<i>Porzana parva</i>
17	Benekli Suyelvesi	Spotted Crane	<i>Porzana porzana</i>
18	Bıldırcın	Common Quail	<i>Coturnix coturnix</i>
19	Bıyıklı Kamışçın	Moustached Warbler	<i>Acrocephalus melanopogon</i>
20	Bıyıklı Ötleğen	Subalpine Warbler	<i>Sylvia cantillans</i>
21	Boyunçeviren	Eurasian Wryneck	<i>Jynx torquilla</i>
22	Boz Çıvgın	Eastern Bonelli`s Warbler	<i>Phylloscopus orientalis</i>
23	Boz Doğan	Merlin	<i>Falco columbarius</i>
24	Boz Kuyrukkakan	Isabelline Wheatear	<i>Oenanthe isabellina</i>
25	Boz Ötleğen	Garden Warbler	<i>Sylvia borin</i>
26	Bozkır Delicesi	Pallid Harrier	<i>Circus macrourus</i>
27	Çakır	Northern Goshawk	<i>Accipiter gentilis</i>
28	Çalibülbülü	Rufous-tailed Scrub Robin	<i>Cercotrichas galactotes</i>
29	Çam Baştankarası	Coal Tit	<i>Parus ater</i>
30	Çobanaldatan	European Nightjar	<i>Caprimulgus europaeus</i>
31	Çulhakuşu	Eurasian Penduline Tit	<i>Remiz pendulinus</i>

32	Dağ İncirkuşu	Water Pipit	<i>Anthus spinoletta</i>
33	Dağbülbülü	Dunnock	<i>Prunella modularis</i>
34	Gökardıç	Blue Rock Thrush	<i>Monticola solitarius</i>
35	Gökçe Güvercin	Stock Dove	<i>Columba oenas</i>
36	Gökkuzgun	European Roller	<i>Coracias garrulus</i>
37	Guguk	Common Cuckoo	<i>Cuculus canorus</i>
38	Halkalı Sinekkapan	Collared Flycatcher	<i>Ficedula albicollis</i>
39	Kara Kızılbackak	Spotted Redshank	<i>Tringa erythropus</i>
40	Kara Sinekkapan	European Pied Flycatcher	<i>Ficedula hypoleuca</i>
41	Karaalınlı Örümcekkuşu	Lesser Grey Shrike	<i>Lanius minor</i>
42	Karabaşlı İskete	Eurasian Siskin	<i>Spinus spinus</i>
43	Karaboğazlı Ötleğen	Rüppell's Warbler	<i>Sylvia ruppelli</i>
44	Karakulaklı Kuyrukkakan	Black-eared Wheatear	<i>Oenanthe hispanica</i>
45	Karasırtlı Martı	Lesser Black-backed Gull	<i>Larus fuscus</i>
46	Kaşıkcı	Eurasian Spoonbill	<i>Platalea leucorodia</i>
47	Kaya Kırlangıcı	Eurasian Crag Martin	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>
48	Kaya Sivacısı	Western Rock Nuthatch	<i>Sitta neumayer</i>
49	Kındıra Kamışçını	Sedge Warbler	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>
50	Kır İncirkuşu	Tawny Pipit	<i>Anthus campestris</i>
51	Kızıl Kirazkuşu	Cretzschmar's Bunting	<i>Emberiza caesia</i>
52	Kızıl Şahin	Long-legged Buzzard	<i>Buteo rufinus</i>
53	Kızkuşu	Northern Lapwing	<i>Vanellus vanellus</i>
54	Kirazkuşu	Ortolan Bunting	<i>Emberiza hortulana</i>
55	Küçük Gümüş Martı	Mew Gull	<i>Larus canus</i>
56	Küçük Martı	Little Gull	<i>Hydrocoloeus minutus</i>
57	Macar Ördeği	Red-crested Pochard	<i>Netta rufina</i>
58	Mavi Baştankara	Eurasian Blue Tit	<i>Cyanistes caeruleus</i>
59	Ökse Ardıcı	Mistle Thrush	<i>Turdus viscivorus</i>
60	Öter Ardıç	Song Thrush	<i>Turdus philomelos</i>
61	Peçeli Baykuş	Western Barn Owl	<i>Tyto alba</i>
62	Sarıasma	Eurasian Golden Oriole	<i>Oriolus oriolus</i>
63	Sarıbacaklı Kumkuşu	Temminck's Stint	<i>Calidris temminckii</i>
64	Sukılavuzu	Water Rail	<i>Rallus aquaticus</i>
65	Tahtalı	Common Wood Pigeon	<i>Columba palumbus</i>
66	Tepeli Guguk	Great Spotted Cuckoo	<i>Clamator glandarius</i>
67	Van Gölü Martısı	Armenian Gull	<i>Larus armenicus</i>
68	Yılan Kartalı	Short-toed Snake Eagle	<i>Circaetus gallicus</i>

Kuşların Sınıflandırılması

	Ordo-Familya	Bilimsel Adı	İngilizce Adı	Türkçe Adı
I.Ordo	Galliformes / Tavuksular			
I.Familya	Phasianidae	<i>Coturnix coturnix</i>	Common Quail	Bıldırın
II.Ordo	Anseriformes / Kazılar			
I.Familya	Anatidae	<i>Cygnus cygnus</i>	Whooper Swan	Ötücü Kuğu
		<i>Anser albifrons</i>	Greater White-fronted Goose	Sakarca
		<i>Tadorna tadorna</i>	Common Shelduck	Suna
		<i>Spatula querquedula</i>	Garganey	Çıkrıkçın
		<i>Spatula clypeata</i>	Northern Shoveler	Kaşıkgağa
		<i>Mareca strepera</i>	Gadwall	Boz Ördek
		<i>Mareca penelope</i>	Eurasian Wigeon	Fiyu
		<i>Anas platyrhynchos</i>	Mallard	Yeşilbaş
		<i>Anas acuta</i>	Northern Pintail	Kilkuyruk
		<i>Anas crecca</i>	Eurasian Teal	Çamurcun
		<i>Netta rufina</i>	Red-crested Pochard	Macar Ördeği
		<i>Aythya ferina</i>	Common Pochard	Elmabaş Patka
		<i>Aythya fuligula</i>	Tufted Duck	Tepeli Patka
		<i>Mergus serrator</i>	Red-breasted Merganser	Tarakdiş
		<i>Tadorna ferruginea</i>	Ruddy Shelduck	Angit
III.Ordo	Caprimulgiformes / Çobanalwatanlar			
I.Familya	Caprimulgidae	<i>Caprimulgus europaeus</i>	European Nightjar	Çobanalwatan
II. Familya	Apodidae	<i>Apus apus</i>	Common Swift	Ebabil
		<i>Tachymarptis melba</i>	Alpine Swift	Akkarınlı Ebabil
IV.Ordo	Cuculiformes / Gugukkuşları			
I.Familya	Cuculidae	<i>Cuculus canorus</i>	Common Cuckoo	Guguk
		<i>Clamator glandarius</i>	Great Spotted Cuckoo	Tepeli Guguk
V.Ordo	Columbiformes / Güvercinler			
I.Familya	Columbidae	<i>Columba livia</i>	Rock Dove	Kaya Güvercini
		<i>Columba palumbus</i>	Common Wood Pigeon	Tahtalı
		<i>Columba oenas</i>	Stock Dove	Gökçe Güvercin

	Ordo-Familya	Bilimsel Adı	İngilizce Adı	Türkçe Adı
		<i>Streptopelia turtur</i>	European Turtle Dove	Üveyik
		<i>Streptopelia decaocto</i>	Eurasian Collared Dove	Kumru
VI.Ordo	Gruiformes / Yelveler Ve Turnalar			
I.Familya	Rallidae	<i>Rallus aquaticus</i>	Water Rail	Sukılavuzu
		<i>Porzana parva</i>	Little Crake	Bataklık Suyelvi
		<i>Porzana porzana</i>	Spotted Crake	Benekli Suyelvi
		<i>Gallinula chloropus</i>	Common Moorhen	Sutavuğu
		<i>Fulica atra</i>	Eurasian Coot	Sakarmeke
VII.Ordo	Podicipediformes / Batağanlar			
I.Familya	Podicipedidae	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Little Grebe	Küçük Batağan
		<i>Podiceps cristatus</i>	Great Crested Grebe	Bahri
		<i>Podiceps nigricollis</i>	Black-necked Grebe	Karaboyunlu Batağan
VIII.Ordo	Charadriiformes / Yağmurkuşları			
I.Familya	Recurvirostridae	<i>Himantopus himantopus</i>	Black-winged Stilt	Uzunbacak
		<i>Recurvirostra avosetta</i>	Pied Avocet	Kılıçgaga
II.Familya	Haematopodidae	<i>Haematopus ostralegus</i>	Eurasian Oystercatcher	Poyrazkuşu
III.Familya	Charadriidae	<i>Vanellus spinosus</i>	Spur-winged Lapwing	Mahmuzlu Kızkuşu
		<i>Vanellus vanellus</i>	Northern Lapwing	Kızkuşu
		<i>Pluvialis apricaria</i>	European Golden Plover	Altın Yağmurcun
		<i>Pluvialis squatarola</i>	Grey Plover	Gümüş Yağmurcun
		<i>Charadrius hiaticula</i>	Common Ringed Plover	Halkalı Cılibit
		<i>Charadrius dubius</i>	Little Ringed Plover	Küçük Halkalı Cılibit
		<i>Charadrius alexandrinus</i>	Kentish Plover	Akça Cılibit
IV.Familya	Scolopacidae	<i>Numenius arquata</i>	Eurasian Curlew	Kervançulluğu
		<i>Limosa limosa</i>	Black-tailed Godwit	Çamurçulluğu
		<i>Calidris pugnax</i>	Ruff	Dövüşkenkuş
		<i>Calidris alpina</i>	Dunlin	Karakarınlı Kumkuşu
		<i>Calidris ferruginea</i>	Curlew Sandpiper	Kızıl Kumkuşu
		<i>Calidris alba</i>	Sanderling	Ak Kumkuşu
		<i>Calidris temminckii</i>	Temminck's Sandpiper	Sarıbacaklı Kumkuşu
		<i>Calidris minuta</i>	Little Stint	Küçük Kumkuşu
		<i>Gallinago gallinago</i>	Common Snipe	Suçulluğu

	Ordo-Familya	Bilimsel Adı	İngilizce Adı	Türkçe Adı
		<i>Actitis hypoleucos</i>	Common Sandpiper	Dere Düdükçünü
		<i>Tringa ochropus</i>	Green Sandpiper	Yeşil Düdükçün
		<i>Tringa glareola</i>	Wood Sandpiper	Orman Düdükçünü
		<i>Tringa totanus</i>	Common Redshank	Kızılacak
		<i>Tringa erythropus</i>	Spotted Redshank	Kara Kızılacak
		<i>Tringa stagnatilis</i>	Marsh Sandpiper	Bataklık Düdükçünü
		<i>Tringa nebularia</i>	Common Greenshank	Yeşilacak
V.Familya	Glareolidae	<i>Glareola pratincola</i>	Collared Pratincole	Bataklıklırlangıcı
VI.Familya	Laridae	<i>Chroicocephalus genei</i>	Slender-billed Gull	İncegagalı Martı
		<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Black-headed Gull	Karabaş Martı
		<i>Hydrocoloeus minutus</i>	Little Gull	Küçük Martı
		<i>Ichthyaetus melanocephalus</i>	Mediterranean Gull	Akdeniz Martısı
		<i>Larus canus</i>	Mew Gull	Küçük Gümüş Martı
		<i>Larus cachinnans</i>	Caspian Gull	Hazar Martısı
		<i>Ichthyaetus audouinii</i>	Audouin's Gull	Ada Martısı
		<i>Larus michahellis</i>	Yellow-legged Gull	Gümüş Martı
		<i>Larus fuscus</i>	Lesser Black-backed Gull	Karasırtlı Martı
		<i>Larus armenicus</i>	Armenian Gull	Van Gölü Martısı
		<i>Thalasseus sandvicensis</i>	Sandwich Tern	Karagagalı Sumru
		<i>Gelochelidon nilotica</i>	Gull-billed Tern	Gülen Sumru
		<i>Sterna hirundo</i>	Common Tern	Sumru
		<i>Sternula albifrons</i>	Little Tern	Küçük Sumru
		<i>Chlidonias leucopterus</i>	White-winged Tern	Akkanatlı Sumru
		<i>Chlidonias hybrida</i>	Whiskered Tern	Bıyıklı Sumru
IX.Ordo	Ciconiiformes / Leyleksiler			
I.Familya	Ciconiidae	<i>Ciconia ciconia</i>	White Stork	Leylek
		<i>Ciconia nigra</i>	Black Stork	Kara Leylek
X.Ordo	Suliformes / Sümsükkuşları			
I.Familya	Phalacrocoracidae	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	European Shag	Tepeli Karabatak
		<i>Microcarbo pygmaeus</i>	Pygmy Cormorant	Küçük Karabatak
		<i>Phalacrocorax carbo</i>	Great Cormorant	Karabatak
XI.Ordo	Pelecaniformes / Pelikansılar			
I.Familya	Pelecanidae	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Great White Pelican	Ak Pelikan
		<i>Pelecanus crispus</i>	Dalmatian Pelican	Tepeli Pelikan
II.Familya	Threskiornithidae	<i>Plegadis falcinellus</i>	Glossy Ibis	Çeltikçi
		<i>Platalea leucorodia</i>	Eurasian Spoonbill	Kaşıkçı
III.Familya	Ardeidae	<i>Botaurus stellaris</i>	Eurasian Bittern	Balaban

	Ordo-Familya	Bilimsel Adı	İngilizce Adı	Türkçe Adı
		<i>Ixobrychus minutus</i>	Little Bittern	Küçük Balaban
		<i>Nycticorax nycticorax</i>	Black-crowned Night Heron	Gece Balıkçılı
		<i>Ardeola ralloides</i>	Squacco Heron	Alaca Balıkçıl
		<i>Ardea cinerea</i>	Grey Heron	Gri Balıkçıl
		<i>Ardea purpurea</i>	Purple Heron	Erguvani Balıkçıl
		<i>Ardea alba</i>	Great Egret	Büyük Ak Balıkçıl
		<i>Egretta garzetta</i>	Little Egret	Küçük Ak Balıkçıl
XII.Ordo	Accipitriformes / Gündüz Yırtıcıları			
I.Familya	Pandionidae	<i>Pandion haliaetus</i>	Western Osprey	Balık Kartalı
II.Familya	Accipitridae	<i>Circaetus gallicus</i>	Short-toed Snake Eagle	Yılan Kartalı
		<i>Buteo buteo</i>	Common Buzzard	Şahin
		<i>Buteo rufinus</i>	Long-legged Buzzard	Kızıl Şahin
		<i>Pernis apivorus</i>	European Honey Buzzard	Arı Şahini
		<i>Circus aeruginosus</i>	Western Marsh Harrier	Saz Delicesi
		<i>Circus cyaneus</i>	Hen Harrier	Gökçe Delice
		<i>Circus macrourus</i>	Pallid Harrier	Bozkır Delicesi
		<i>Accipiter nisus</i>	Eurasian Sparrowhawk	Atmaca
		<i>Accipiter gentilis</i>	Northern Goshawk	Çakır
XIII.Ordo	Strigiformes / Baykuşlar			
I.Familya	Tytonidae	<i>Tyto alba</i>	Western Barn Owl	Peçeli Baykuş
II.Familya	Strigidae	<i>Athene noctua</i>	Little Owl	Kukumav
XIV.Ordo	Bucerotiformes / Boymuzgagalar			
I.Familya	Upupidae	<i>Upupa epops</i>	Eurasian Hoopoe	İbibik
XV.Ordo	Coraciiformes / Gökkuzgunlar			
I.Familya	Alcedinidae	<i>Alcedo atthis</i>	Common Kingfisher	Yalıçapkını
II.Familya	Coraciidae	<i>Coracias garrulus</i>	European Roller	Gökkuzgun
III.Familya	Meropidae	<i>Merops apiaster</i>	European Bee-eater	Arikuşu
XVI.Ordo	Piciformes / Ağaçkakansılar			
I.Familya	Picidae	<i>Dendrocopos syriacus</i>	Syrian Woodpecker	Alaca Ağaçkakan
		<i>Jynx torquilla</i>	Eurasian Wryneck	Boyunçeviren
XVII.Ordo	Falconiformes / Doğanlar			
I.Familya	Falconidae	<i>Falco tinnunculus</i>	Common Kestrel	Kerkenez
		<i>Falco naumanni</i>	Lesser Kestrel	Küçük Kerkenez
		<i>Falco vespertinus</i>	Red-footed Falcon	Ala Doğan
		<i>Falco eleonorae</i>	Eleonora's Falcon	Ada Doğanı

	Ordo-Familya	Bilimsel Adı	İngilizce Adı	Türkçe Adı
		<i>Falco columbarius</i>	Merlin	Boz Doğan
		<i>Falco subbuteo</i>	Eurasian Hobby	Delice Doğan
		<i>Falco peregrinus</i>	Peregrine Falcon	Gök Doğan
XVIII.Ordo	Passeriformes / Ötücü Kuşlar			
I.Familya	Laniidae	<i>Lanius collurio</i>	Red-backed Shrike	Kızılsırtlı Örümcekkuşu
		<i>Lanius senator</i>	Woodchat Shrike	Kızılbaşlı Örümcekkuşu
		<i>Lanius nubicus</i>	Masked Shrike	Maskeli Örümcekkuşu
		<i>Lanius minor</i>	Lesser Grey Shrike	Karaalınlı Örümcekkuşu
II.Familya	Oriolidae	<i>Oriolus oriolus</i>	Eurasian Golden Oriole	Sarıasma
III.Familya	Corvidae	<i>Garrulus glandarius</i>	Eurasian Jay	Alakarga
		<i>Pica pica</i>	Eurasian Magpie	Saksağan
		<i>Coloeus modedula</i>	Western Jackdaw	Küçük Karga
		<i>Corvus cornix</i>	Hooded Crow	Leş Kargası
		<i>Corvus corax</i>	Northern Raven	Kuzgun
III.Familya	Paridae	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Eurasian Blue Tit	Mavi Baştankara
		<i>Parus major</i>	Great Tit	Büyük Baştankara
		<i>Poecile lugubris</i>	Sombre Tit	Akyanaklı Baştankara
		<i>Pariparus ater</i>	Coal Tit	Çam Baştankarası
IV.Familya	Remizidae	<i>Remiz pendulinus</i>	Eurasian Penduline Tit	Çulhakuşu
V.Familya	Alaudidae	<i>Lullula arborea</i>	Woodlark	Orman Toygarı
		<i>Alauda arvensis</i>	Eurasian Skylark	Tarlakuşu
		<i>Galerida cristata</i>	Crested Lark	Tepeli Toygar
		<i>Calandrella brachydactyla</i>	Greater Short-toed Lark	Bozkır Toygarı
		<i>Melanocorypha calandra</i>	Calandra Lark	Boğmaklı Toygar
VI.Familya	Hirundinidae	<i>Riparia riparia</i>	Sand Martin	Kum Kırlangıcı
		<i>Hirundo rustica</i>	Barn Swallow	Kır Kırlangıcı
		<i>Delichon urbicum</i>	Common House Martin	Ev Kırlangıcı
		<i>Cecropis daurica</i>	Red-rumped Swallow	Kızıl Kırlangıç
		<i>Ptyonoprogne rupestris</i>	Eurasian Crag Martin	Kaya Kırlangıcı
VII.Familya	Cettiidae	<i>Cettia cetti</i>	Cetti's Warbler	Kamışbülülü
	Phylloscopidae	<i>Phylloscopus collybita</i>	Common Chiffchaff	Çıvgın
		<i>Phylloscopus trochilus</i>	Willow Warbler	Söğütbülülü

	Ordo-Familya	Bilimsel Adı	İngilizce Adı	Türkçe Adı
		<i>Phylloscopus orientalis</i>	Eastern Bonelli's Warbler	Boz Çıvıgın
VIII. Familya	Acrocephalidae	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Great Reed Warbler	Büyük Kamışçın
		<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Eurasian Reed Warbler	Saz Kamışçını
		<i>Acrocephalus melanopogon</i>	Moustached Warbler	Bıyıklı Kamışçın
		<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Sedge Warbler	Kindıra Kamışçını
		<i>Iduna pallida</i>	Eastern Olivaceous Warbler	Ak Mukallit
IX. Familya	Sylviidae	<i>Sylvia atricapilla</i>	Eurasian Blackcap	Karabaşlı Ötleğen
		<i>Sylvia curruca</i>	Lesser Whitethroat	Küçük Akgerdanlı Ötleğen
		<i>Sylvia melanocephala</i>	Sardinian Warbler	Maskeli Ötleğen
		<i>Sylvia nisoria</i>	Barred Warbler	Çizgili Ötleğen
		<i>Sylvia communis</i>	Common Whitethroat	Akgerdanlı Ötleğen
		<i>Sylvia crassirostris</i>	Eastern Orphean Warbler	Akgözlü Ötleğen
		<i>Sylvia cantillans</i>	Subalpine Warbler	Bıyıklı Ötleğen
		<i>Sylvia borin</i>	Garden Warbler	Boz Ötleğen
		<i>Sylvia ruppeli</i>	Rüppell's Warbler	Karaboğazlı Ötleğen
X. Familya	Cisticolidae	<i>Cisticola juncidis</i>	Zitting Cisticola	Yelpazekuyruk
XI. Familya	Troglodytidae	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Eurasian Wren	Çitkuşu
XII. Familya	Sturnidae	<i>Sturnus vulgaris</i>	Common Starling	Siğircık
XIII. Familya	Turdidae	<i>Turdus merula</i>	Common Blackbird	Karatavuk
		<i>Turdus philomelos</i>	Song Thrush	Öter Ardiç
		<i>Turdus viscivorus</i>	Mistle Thrush	Ökse Ardıcı
XIV. Familya	Muscicapidae	<i>Monticola solitarius</i>	Blue Rock Thrush	Gökardıç
		<i>Cercotrichas galactotes</i>	Rufous-tailed Scrub Robin	Çalibülbülü
		<i>Prunella modularis</i>	Dunnock	Dağbülbülü
		<i>Luscinia megarhynchos</i>	Common Nightingale	Bülbül
		<i>Muscicapa streata</i>	Spotted Flycatcher	Benekli Sinekkapan
		<i>Ficedula albicollis</i>	Collared Flycatcher	Halkalı Sinekkapan
		<i>Ficedula hypoleuca</i>	European Pied Flycatcher	Kara Sinekkapan
		<i>Erithacus rubecula</i>	European Robin	Kızılgerdan
		<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Common Redstart	Kızılkuşuk
		<i>Phoenicurus ochruros</i>	Black Redstart	Kara Kızılkuşuk

	Ordo-Familya	Bilimsel Adı	İngilizce Adı	Türkçe Adı
		<i>Saxicola rubetra</i>	Whinchat	Çayır Taşkuşu
		<i>Saxicola rubicola</i>	European Stonechat	Taşkuşu
		<i>Oenanthe oenanthe</i>	Northern Wheatear	Kuyrukkakan
		<i>Oenanthe isabellina</i>	Isabelline Wheatear	Boz Kuyrukkakan
		<i>Oenanthe hispanica</i>	Black-eared Wheatear	Karakulaklı Kuyrukkakan
XV.Familya	Passeridae	<i>Passer domesticus</i>	House Sparrow	Serçe
		<i>Passer hispaniolensis</i>	Spanish Sparrow	Sögüt Serçesi
		<i>Passer montanus</i>	Eurasian Tree Sparrow	Ağaç Serçesi
XVI. Familya	Motacillidae	<i>Motacilla alba</i>	White Wagtail	Ak Kuyruksallayan
		<i>Motacilla cinerea</i>	Grey Wagtail	Dağ Kuyruksallayanı
		<i>Motacilla flava</i>	Western Yellow Wagtail	Sarı Kuyruksallayan
		<i>Anthus campestris</i>	Tawny Pipit	Kır İncirkuşu
		<i>Anthus trivialis</i>	Tree Pipit	Ağaç İncirkuşu
		<i>Anthus spinoletta</i>	Water Pipit	Dağ İncirkuşu
		<i>Anthus pratensis</i>	Meadow Pipit	Çayır İncirkuşu
XVII. Familya	Fringillidae	<i>Fringilla coelebs</i>	Common Chaffinch	İspinoz
		<i>Fringilla montifringilla</i>	Brambling	Dağ İspinozu
		<i>Chloris chloris</i>	European Greenfinch	Florya
		<i>Linaria cannabina</i>	Common Linnet	Ketenkuşu
		<i>Carduelis carduelis</i>	European Goldfinch	Saka
		<i>Serinus serinus</i>	European serin	Küçük İskete
		<i>Spinus spinus</i>	Eurasian Siskin	Karabaşlı İskete
XVIII. Familya	Emberizidae	<i>Emberiza calandra</i>	Corn Bunting	Tarla Kirazkuşu
		<i>Emberiza cirius</i>	Cirl Bunting	Bahçe Kirazkuşu
		<i>Emberiza caesia</i>	Cretzschmar's Bunting	Kızıl Kirazkuşu
		<i>Emberiza melanocephala</i>	Black-headed Bunting	Karabaşlı Kirazkuşu
		<i>Emberiza schoeniclus</i>	Common Reed Bunting	Bataklik Kirazkuşu
		<i>Emberiza hortulana</i>	Ortolan Bunting	Kirazkuşu
XIX. Familya	Sittidae	<i>Sitta neumayer</i>	Western Rock Nuthatch	Kaya Sivacısı
XIX.Ordo	Phoenicopteriformes/ Flamingolar			
I.Familya	Phoenicopteridae	<i>Phoenicopterus roseus</i>	Greater Flamingo	Flamingo

Fotoğrafçı İsim Listesi

NO	Kuş İsmi	Fotoğrafçı İsmi
1	Ötücü Kuğu	Emrah Kayhan
2	Sakarca	Berat Akkaş
3	Suna	Berat Akkaş
4	Çıkırıkçın	Arda Dönerkayalı
5	Kaşıkgağa	Zafer Kurnuç
6	Boz Ördek	Zafer Kurnuç
7	Fiyu	Zafer Kurnuç
8	Yeşilbaş	Arda Dönerkayalı
9	Kılkuyruk	Kenan Ulukaya
10	Çamurcun	Zafer Kurnuç
11	Elmabaş Patka	Zafer Kurnuç
12	Tepeli Patka	Berat Akkaş
13	Tarakdiş	Ahmet Bahadır Çıragöz
14	Angıt	Kenan Ulukaya
15	Ebabil	Arda Dönerkayalı
16	Kaya Güvercini	Kenan Ulukaya
17	Üveyik	Berat Akkaş
18	Kumru	Kenan Ulukaya
19	Sutavuğu	Arda Dönerkayalı
20	Sakarmeke	Berat Akkaş
21	Küçük Batağan	Arda Dönerkayalı
22	Karaboyunlu Batağan	Berat Akkaş
23	Bahri	Arda Dönerkayalı
24	Uzunbacak	Berat Akkaş
25	Mahmuzlu Kızıkuşu	Arda Dönerkayalı
26	Poyrazkuşu	Zafer Kurnuç
27	Gümüş Yağmurcun	Arda Dönerkayalı
28	Halkalı Cılıbit	Berat Akkaş
29	Halkalı Küçük Cılıbit	Berat Akkaş
30	Akça Cılıbit	Berat Akkaş
31	Suçulluğu	Arda Dönerkayalı
32	Çamurçulluğu	Berat Akkaş
33	Kervançulluğu	Berat Akkaş

34	Dövüşkenkuş	Arda Dönerkayalı
35	Karakarınlı Kumkuşu	Berat Akkaş
36	Küçük Kumkuşu	Berat Akkaş
37	Kızıl Kumkuşu	Zafer Kurnuç
38	Dere Düdükçünü	Arda Dönerkayalı
39	Orman Düdükçünü	Berat Akkaş
40	Bataklık Düdükçünü	Kenan Ulukaya
41	Yeşil Düdükçün	Kenan Ulukaya
42	Yeşilbacak	Arda Dönerkayalı
43	Kızılbacak	Arda Dönerkayalı
44	Kılıçgaga	Zafer Kurnuç
45	Bataklıklırlangıcı	Berat Akkaş
46	Akdeniz Martısı	Berat Akkaş
47	Gümüş Martı	Berat Akkaş
48	Hazar Martısı	Berat Akkaş
49	İncegagalı Martı	Berat Akkaş
50	Karabaş Martı	Berat Akkaş
51	Sumru	Berat Akkaş
52	Küçük Sumru	Zafer Kurnuç
53	Akkanathı Sumru	Arda Dönerkayalı
54	Bıyıklı Sumru	Kenan Ulukaya
55	Gülen Sumru	Arda Dönerkayalı
56	Karagagalı Sumru	Berat Akkaş
57	Leylek	Berat Akkaş
58	Kara Leylek	Kenan Ulukaya
59	Küçük Karabatak	Berat Akkaş
60	Tepeli Karabatak	Arda Dönerkayalı
61	Karabatak	Berat Akkaş
62	Ak Pelikan	Kenan Ulukaya
63	Tepeli Pelikan	Berat Akkaş
64	Küçük Balaban	Berat Akkaş
65	Çeltikçi	Arda Dönerkayalı
66	Küçük Ak Balıkçıl	Berat Akkaş
67	Büyük Ak Balıkçıl	Berat Akkaş
68	Gri Balıkçıl	Berat Akkaş
69	Erguvani Balıkçıl	Emrah Kayhan

70	Gece Balıkçılı	Kenan Ulukaya
71	Alaca Balıkçıl	Kenan Ulukaya
72	Atmaca	Kenan Ulukaya
73	Şahin	Kenan Ulukaya
74	Gökçe Delice	Kenan Ulukaya
75	Saz Delicesi	Kenan Ulukaya
76	Kukumav	Berat Akkaş
77	İbibik	Arda Dönerkayalı
78	Arıkuşu	Kenan Ulukaya
79	Yalıçapkını	Arda Dönerkayalı
80	Alaca Ağaçkakan	Arda Dönerkayalı
81	Kerkenez	Kenan Ulukaya
82	Küçük Kerkenez	Kenan Ulukaya
83	Delice Doğan	Arda Dönerkayalı
84	Gök Doğan	Arda Dönerkayalı
85	Serçe	Arda Dönerkayalı
86	Ağaç Serçesi	Kenan Ulukaya
87	Söğüt Serçesi	Berat Akkaş
88	Ak Kuyruksallayan	Berat Akkaş
89	Dağ Kuyruksallayanı	Kenan Ulukaya
90	Sarı Kuyruksallayan	Arda Dönerkayalı
91	Boğmaklı Toygar	Kenan Ulukaya
92	Bozkır Toygarı	Kenan Ulukaya
93	Tepeli Toygar	Berat Akkaş
94	Orman Toygarı	Arda Dönerkayalı
95	Benekli Sinekkapan	Kenan Ulukaya
96	Bülbül	Zafer Kurnuç
97	Büyük Baştankara	Berat Akkaş
98	Çitkuşu	Kenan Ulukaya
99	Çıvgın	Kenan Ulukaya
100	Çayır İncirkuşu	Arda Dönerkayalı
101	Ketenkuşu	Kenan Ulukaya
102	Karabaşlı Ötleğen	Arda Dönerkayalı
103	Küçük Akgerdanlı Ötleğen	Arda Dönerkayalı
104	Maskeli Ötleğen	Berat Akkaş
105	Çizgili Ötleğen	Kenan Ulukaya

106	İspinoz	Kenan Ulukaya
107	Dağ İspinozu	Kenan Ulukaya
108	Çayır Taşkuşu	Kenan Ulukaya
109	Taşkuşu	Kenan Ulukaya
110	Büyük Kamışçın	Arda Dönerkayalı
111	Saz Kamışçını	Zafer Kurnuç
112	Kamışbülbülü	Arda Dönerkayalı
113	Söğütbülbülü	Kenan Ulukaya
114	Florya	Berat Akkaş
115	Kızılgerdan	Kenan Ulukaya
116	Kara Kızılkuyruk	Kenan Ulukaya
117	Kızılkuyruk	Kenan Ulukaya
118	Bataklık Kirazkuşu	Arda Dönerkayalı
119	Karabaşlı Kirazkuşu	Kenan Ulukaya
120	Tarla Kirazkuşu	Berat Akkaş
121	Tarlakuşu	Arda Dönerkayalı
122	Kuyrukkakan	Kenan Ulukaya
123	Karatavuk	Kenan Ulukaya
124	Siğircik	Berat Akkaş
125	Saka	Kenan Ulukaya
126	Yelpazekuyruk	Zafer Kurnuç
127	Küçük İskete	Kenan Ulukaya
128	Kızılbaşlı Örümcekkuşu	Kenan Ulukaya
129	Kızılırtlı Örümcekkuşu	Kenan Ulukaya
130	Maskeli Örümcekkuşu	Arda Dönerkayalı
131	Saksağan	Arda Dönerkayalı
132	Alakarga	Arda Dönerkayalı
133	Küçük Karga	Berat Akkaş
134	Leş Kargası	Berat Akkaş
135	Kuzgun	Arda Dönerkayalı
136	Ev Kırlangıcı	Kenan Ulukaya
137	Kır Kırlangıcı	Kenan Ulukaya
138	Kızıl Kırlangıç	Kenan Ulukaya
139	Kum Kırlangıcı	Arda Dönerkayalı
140	Flamingo	Berat Akkaş

Kaynakça & Dizin

Kaynakça

- Adamaz, K., “16.yüzyılda Güzelhisar kazasının Demografisi”, *Arkeoloji, Tarih, Coğrafya, Turizm ve Kültürüyle Geçmişten Günümüze I. Aliğa Sempozyumu Bildirileri*, (Edt: Çekilmez, M., Vardar, S.), Aliğa Kent Kitaplığı, Ankara, 2018.
- Akkaş, B., Dönerkayalı, A., Güngör, U., Bacak, E., Beşkardeş, V., *Beykoz’un Kuşları ve Tabiat Alanları*, Beykoz Belediyesi Kültür Yayınları, 2020.
- Aliğa Yerel Gündem 21, *Aliğa Kuş Cenneti*, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Küresel Çevre Fonu Küçük Ölçekli Projeler Destekli “Aliğa Kuş Cenneti Projesi” Yayını, İzmir, 2001.
- Anadol, K., *Büyük Ayrılık*, Doğan Kitap, İstanbul, 2003.
- Arıkan, Z., *Şap Ticaretinden Tuz Ticaretine Foça ve Mirası*, İzmir Akdeniz Akademisi Yayınları, İzmir, 2016.
- Bacak, E., Güngör, U., Arslangündoğdu, Z., *Gala Gölü Kuşları*, Tarım ve Orman Bakanlığı 1.Bölge Müdürlüğü Edirne Şube Müdürlüğü, Edirne, 2019.
- Çekilmez, M., “Myrina Antik Kenti Yüzev Araştırmaları, Çalışma Alanı, Yapı ve Kalıntılar”, *Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzev Araştırmaları Belgeler ve Yeni Araştırmalar - 1*, (Edt. Çekilmez, M. Dereboylu Poulain, E.), Aliğa Kent Kitaplığı, Ankra, 2017
- Çelebi, E., *Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi*, (Haz. Kahraman S. A.), 9.Kitap 1. Cilt, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2017.
- Demirel, F., “Osmanlı Devleti’nde Tuz Gelirlerinin Düyûn-ı Umûmiye’ye Devredilmesinden Sonra Tuz Kaçaklığı”, *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları*, Cilt/sayı 1, 2013.
- Doğer, E., *İlk Çağ’dan 21.Yüzyıla Aliğa Tarihi*, Aliğa Kent Kitaplığı, Ankara, 2016.
- Gölbaş, A., Başbüyük, Z., “Anadolu Kültür Oluşumunda Tuzun Rolü”, *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, Cilt 1, Sayı 1, 2012.
- Gülten, S., *XVI. Yüzyılda Batı Anadolu’da Yörükler*, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yeniçağ Bilim Dalı, Ankara, 2008.
- Gürsoy Naskali, E., Şen, M., *Tuz Kitabı*, Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2012.
- Heinzl, H., Fitter, H. Parslow, J., *Türkiye ve Avrupa’nın Kuşları*, (Çev. Edt.: Boyla, K.A), Doğal Hayatı Koruma Derneği, Rotolito Lombarda, 1995.
- Kirazlı, C., *Yeniçağa Kuş Cenneti Avifaunası*, Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü IX. Bölge Müdürlüğü Bolu Şube Müdürlüğü, Bolu, 2019.
- La Marca, A., “Aiolis Kyme’si: Tarih, Ekonomi ve Toplum (M.Ö. 8-M.S. 5. Yüzyıl)”, *Uluslararası Aliğa ve Çevresi Aiolis Bölgesi Arkeoloji ve Disiplinlerarası Araştırmalar Sempozyumu Bildirileri*, (Edt. Çekilmez, M.), Aliğa Kent Kitaplığı, İzmir, 2020.

- Message, S., Taylor, D., *Waders of Europe, Asia and North America*, (Çev.: Çapacı, K., Demirci, B.), *Avrupa, Asya ve Kuzey Amerika'nın Kıyı Kuşları*, Devbelgesel Yayınları, 2005.
- Ortaç, H., *Tapu Tahrir Defterleri'ne Göre 16. Yüzyılda Güzelhisar, Aliğa Kent Kitaplığı*, Ankara, 2018.
- Özşahin, E., Eroğlu, İ., *Aliğa Coğrafya Atlası*, Aliğa Kent Kitaplığı, Ankara, 2019.
- Svensson, L., Mullarney, K., Zetterström, D., *Collins Bird Guide (Second edition)*, Harper Collins Publishers, Trento, 2010.
- T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, *Kış Ortası Su Kuşu Sayımları Raporu*, Ankara, 2020, Erişim Adresi https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Belgeler/YABAN%20HAYATI/KOSKS_Raporu_2020.pdf.
- Umar, B., *Türkiye'deki Tarihsel Adlar*, İnkılap Kitabevi, İstanbul, 1993.
- Yıldırım, C., *Aliğa Çevresi ile Birlikte Güzelhisar*, Aliğa Kent Kitaplığı, Ankara, 2017.

İnternet Kaynakları

- *Avibase Dünya Kuşları Veritabanı Web Sitesi*, Erişim Adresi <https://avibase.bsc-eoc.org/avibase.jsp> , Son Erişim Tarihi 22.02.2021.
- *Ebird Web Sitesi*, Erişim Adresi <https://ebird.org/home> , Son Erişim Tarihi 22.02.2021.
- *Ortino Web Sitesi*, Erişim Adresi <https://ornito.org/> , Son erişim Tarihi 22.02.2021.
- *Türkiye'nin Anonim Kuşları Web Sitesi*, Erişim Adresi <https://www.trakus.org/> , Son Erişim Tarihi 22.02.2021.
- *Oiseaux Web Sitesi*, Erişim Adresi <https://www.oiseaux.net/> , Son Erişim Tarihi 22.02.2021.
- *Palet İnşaat Web Sitesi*, Erişim Adresi <http://www.paletinsaat.com/tr/projeler/tum-tamamlanmis-projeler/guzelhisar-baraji> , Son Erişim Tarihi 22.02.2021.
- *Ramsar Sözleşmesi*, Erişim Adresi <https://www.unesco.org.tr/Pages/577/212/> , Son Erişim Tarihi 22.02.2021.
- *The IUCN Red List of Threatened Species Web Sitesi*, Erişim Adresi <https://www.iucnredlist.org/> , Son Erişim Tarihi 22.02.2021.

Özel Arşivler

- Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Erişim Kodu BOA DH-MKT-02830-0098-001-001-002.

Dizin

A

<i>Accipiter gentilis</i>	184 • 189
<i>Accipiter nisus</i>	113 • 189
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	151 • 191
<i>Acrocephalus melanopogon</i>	184 • 191
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	185 • 191
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	191
<i>Actitis hypoleucos</i>	79 • 188
Ada Doğanı	184 • 189
Ada Martısı	184 • 188
Ağaç İncirkuğu	184 • 192
Ağaç Serçesi	6 • 127 • 183 • 192 • 195
Ak Kumkuğu	184 • 187
Ak Kuyruksallayan	6 • 129 • 183 • 192 • 195
Ak Mukallit	184 • 191
Ak Pelikan	5 • 103 • 182 • 188 • 194
Akça Cılıbit	4 • 71 • 182 • 187 • 193
Akdeniz Martısı	5 • 87 • 182 • 188 • 194
Akgerdanlı Ötleğen	7 • 144 • 183-184 • 191 • 195
Akgözlü Ötleğen	184 • 191
Akkanatlı Sumru	5 • 94 • 182 • 188 • 194
Akkarınlı Ebabil	184 • 186
Akyanaklı Bağtankara	184 • 190
Ala Doğan	184 • 189
Alaca Ağaçkakan	6 • 121 • 183 • 189 • 195
Alaca Balıkçıl	5 • 112 • 183 • 189 • 195
Alakarga	7 • 173 • 183 • 190 • 196
<i>Alauda arvensis</i>	162 • 190

<i>Alcedo atthis</i>	120 • 189
Alpine Swift	184 • 186
Altın Yağmurcun	23 • 184 • 187
<i>Anas platyrhynchos</i>	186
<i>Anas acuta</i>	50 • 186
<i>Anas crecca</i>	51 • 186
Angıt	4 • 55 • 182 • 186 • 193
<i>Anser albifrons</i>	43 • 186
<i>Anthus campestris</i>	185 • 192
<i>Anthus pratensis</i>	141 • 192
<i>Anthus spinoletta</i>	185 • 192
<i>Anthus trivialis</i>	184 • 192
<i>Apus apus</i>	56 • 186
<i>Ardea alba</i>	108 • 189
<i>Ardea cinerea</i>	109 • 189
<i>Ardea purpurea</i>	110 • 189
<i>Ardeola ralloides</i>	112 • 189
Arı Şahini	184 • 189
Arikuşu	6 • 119 • 183 • 189 • 195
Armenian Gull	185 • 188
<i>Athene noctua</i>	117 • 189
Atmaca	6 • 113 • 183 • 189 • 195
Audouin`s Gull	184 • 188
<i>Aythya ferina</i>	52 • 186
<i>Aythya fuligula</i>	53 • 186

B

Bahçe Kirazkuşu	184 • 192
Bahri	4 • 64 • 182 • 187 • 193
Balaban	5 • 105 • 182 • 184 • 188-189 • 194
Balık Kartalı	184 • 189

Barn Swallow	178 • 190
Barred Warbler	146 • 191
Bataklık Ddkn	5 • 81 • 182 • 188 • 194
Bataklık Kirazkuu	7 • 159 • 183 • 192 • 196
Benekli Suyelgesi	184 • 187
Bataklkrlangc	5 • 86 • 182 • 188 • 194
Benekli Sinekkapan	6 • 136 • 183 • 191 • 195
Bataklık Suyelgesi	184 • 187
Bldrcn	184 • 186
Bıyıklı Kamcn	184 • 191
Bıyıklı tleğen	184 • 191
Bıyıklı Sumru	5 • 95 • 182 • 188 • 194
Black Redstart	157 • 191
Black Stork	99 • 188
Blackcap	143 • 191
Black-crowned Night Heron	111 • 189
Black-eared Wheatear	185 • 192
Black-headed Bunting	160 • 192
Black-headed Gull	91 • 188
Black-necked Grebe	63 • 187
Black-tailed Godwit	73 • 187
Black-winged Stilt	65 • 187
Blue Rock Thrush	185 • 191
<i>Botaurus stellaris</i>	184 • 188
Boyunçeviren	184 • 189
Boz vgn	184 • 191
Boz Doğan	184 • 190
Boz Kuyrukkakan	184 • 192
Boz rdek	3 • 47 • 182 • 186 • 193
Boz tleğen	184 • 191

Bozkır Delicesi	184 • 189
Bozkır Toygarı	6 • 133 • 183 • 190 • 195
Brambling	148 • 192
<i>Buteo buteo</i>	114 • 189
<i>Buteo rufinus</i>	185 • 189
Bülbül	6 • 137 • 183 • 191 • 195
Büyük Ak Balıkçıl	5 • 182 • 189 • 194
Büyük Baştankara	6 • 138 • 183 • 190 • 195
Büyük Kamışçın	7 • 151 • 183 • 191 • 196

C

Calandra Lark	132 • 190
<i>Calandrella brachydactyla</i>	190
<i>Calidris alba</i>	184 • 187
<i>Calidris alpina</i>	76 • 187
<i>Calidris ferruginea</i>	78 • 187
<i>Calidris minuta</i>	77 • 187
<i>Calidris pugnax</i>	75 • 187
<i>Calidris temminckii</i>	185 • 187
<i>Caprimulgus europaeus</i>	184 • 186
<i>Carduelis carduelis</i>	192
Caspian Gull	89 • 188
<i>Cecropis daurica</i>	179 • 190
<i>Cercotrichas galactotes</i>	184 • 191
<i>Cettia cetti</i>	153 • 190
Cettiidae	190
Cetti's Warbler	190
<i>Charadrius alexandrinus</i>	71 • 187
<i>Charadrius dubius</i>	187
<i>Charadrius hiaticula</i>	69 • 187
<i>Chlidonias hybrida</i>	95 • 188

<i>Chlidonias leucopterus</i>	188
<i>Chloris chloris</i>	155 • 192
<i>Chroicocephalus genei</i>	90 • 188
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	91 • 188
<i>Ciconia ciconia</i>	98 • 188
<i>Ciconia nigra</i>	99 • 188
<i>Circaetus gallicus</i>	185 • 189
<i>Circus aeruginosus</i>	116 • 189
<i>Circus cyaneus</i>	115 • 189
<i>Circus macrourus</i>	184 • 189
Cirl Bunting	184 • 192
<i>Cisticola juncidis</i>	167 • 191
<i>Clamator glandarius</i>	185-186
Coal Tit	184 • 190
Collared Flycatcher	185 • 191
Collared Pratincole	86 • 188
<i>Coloeus modedula</i>	190
<i>Columba livia</i>	57 • 186
<i>Columba oenas</i>	185-186
<i>Columba palumbus</i>	185-186
Common Blackbird	164 • 191
Common Buzzard	114 • 189
Common Chaffinch	147 • 192
Common Chiffchaff	140 • 190
Common Cuckoo	185-186
Common Greenshank	83 • 188
Common House Martin	190
Common Kestrel	122 • 189
Common Kingfisher	120 • 189
Common Linnet	142 • 192

Common Moorhen	60 • 187
Common Nightingale	137 • 191
Common Pochard	52 • 186
Common Quail	184 • 186
Common Redshank	84 • 188
Common Redstart	158 • 191
Common Reed Bunting	192
Common Ringed Plover	69 • 187
Common Sandpiper	79 • 188
Common Shelduck	44 • 186
Common Snipe	72 • 187
Common Starling	165 • 191
Common Swift	56 • 186
Common Tern	92 • 188
Common Whitethroat	184 • 191
Common Wood Pigeon	185 • 186
<i>Coracias garrulus</i>	185 • 189
<i>Corvus corax</i>	190
Corn Bunting	161 • 192
<i>Corvus cornix</i>	175 • 190
<i>Coturnix coturnix</i>	184 • 186
Crested Lark	134 • 190
Cretzschmar`s Bunting	185 • 192
<i>Cuculus canorus</i>	185-186
Curlew Sandpiper	78 • 187
<i>Cyanistes caeruleus</i>	190
<i>Cygnus cygnus</i>	42 • 186
Ç	
Çakır	184 • 189
Çalibülbülü	184 • 191

Çam Baştankarası	184 • 190
Çamurcun	4 • 45 • 51 • 182 • 186 • 193
Çamurçulluğu	4 • 73 • 182 • 187 • 193
Çayır İncirkuşu	6 • 141 • 183 • 192 • 195
Çayır Taşkuşu	7 • 149 • 183 • 192 • 196
Çeltikçi	5 • 106 • 182 • 188 • 194
Çıkrıkçın	3 • 45 • 182 • 186 • 193
Çıvgın	6 • 140 • 154 • 183-184 • 190-191 • 195
Çitkuşu	6 • 139 • 183 • 191 • 195
Çizgili Ötleğen	7 • 146 • 183 • 191 • 195
Çobanaldatan	184 • 186
Çulhakuşu	184 • 190

D

Dağ İncirkuşu	185 • 192
Dağ İspinozu	7 • 148 • 183 • 192 • 196
Dağ Kuyruksallayanı	6 • 183 • 192 • 195
Dağbülbülü	185 • 191
Dalmatian Pelican	104 • 188
Delice Doğan	6 • 124 • 183 • 190 • 195
<i>Delichon urbicum</i>	177 • 190
<i>Dendrocopos syriacus</i>	121 • 189
Dere Düdükçünü	4 • 79 • 182 • 188 • 194
Dövüşkenkuş	4 • 75 • 182 • 187 • 194
Dunlin	76 • 187
Duncock	185 • 191

E

Eastern Bonelli`s Warbler	184 • 191
Eastern Olivaceous Warbler	184 • 191
Eastern Orphean Warbler	184 • 191
Ebabil	4 • 56 • 182 • 184 • 186 • 193

<i>Egretta garzetta</i>	107 • 189
Eleonora's Falcon	189
Elmabaş Patka	4 • 52 • 182 • 186 • 193
<i>Emberiza caesia</i>	185 • 192
<i>Emberiza calandra</i>	161 • 192
<i>Emberiza cirrus</i>	184 • 192
<i>Emberiza hortulana</i>	185 • 192
<i>Emberiza melanocephala</i>	192
<i>Emberiza schoeniclus</i>	159 • 192
Erguvani Balıkçıl	5 • 110 • 183 • 189 • 194
<i>Erithacus rubecula</i>	191
Eurasian Blackcap	143 • 191
Eurasian Blue Tit	185 • 190
Eurasian Bittern	184 • 188
Eurasian Collared Dove	187
Eurasian Coot	61 • 187
Eurasian Crag Martin	185 • 190
Eurasian Curlew	74 • 187
Eurasian Golden Oriole	185 • 190
Eurasian Hobby	124 • 190
Eurasian Hoopoe	118 • 189
Eurasian Jay	173 • 190
Eurasian Magpie	172 • 190
Eurasian Oystercatcher	67 • 187
Eurasian Penduline Tit	184 • 190
Eurasian Reed Warbler	191
Eurasian Siskin	185 • 192
Eurasian Skylark	162 • 190
Eurasian Sparrowhawk	113 • 189
Eurasian Spoonbill	185 • 188

Eurasian Teal	51 • 186
Eurasian Tree Sparrow	192
Eurasian Wigeon	48 • 186
Eurasian Wren	139 • 191
Eurasian Wryneck	184 • 189
European Bee-eater	119 • 189
European Golden Plover	184 • 187
European Goldfinch	166 • 192
European Greenfinch	155 • 192
European Honey Buzzard	184 • 189
European Nightjar	184 • 186
European Pied Flycatcher	185 • 191
European Robin	156 • 191
European Roller	185 • 189
European serin	168 • 192
European Shag	101 • 188
European Stonechat	150 • 192
European Turtle Dove	187
Ev Kirlangıcı	7 • 177 • 183 • 190 • 196

F

<i>Falco columbarius</i>	184 • 190
<i>Falco eleonora</i>	184 • 189
<i>Falco naumanni</i>	123 • 189
<i>Falco peregrinus</i>	125 • 190
<i>Falco subbuteo</i>	124 • 190
<i>Falco tinnunculus</i>	122 • 189
<i>Falco vespertinus</i>	184 • 189
<i>Ficedula albicollis</i>	185 • 191
<i>Ficedula hypoleuca</i>	185 • 191
Fiyu	4 • 48 • 182 • 186 • 193

Flamingo	7 • 23 • 181 • 183 • 192 • 196
Florya	7 • 155 • 183 • 192 • 196
<i>Fringilla coelebs</i>	147 • 192
<i>Fringilla montifringilla</i>	192
<i>Fulica atra</i>	61 • 187
G	
Gadwall	47 • 186
<i>Galerida cristata</i>	134 • 190
<i>Gallinago gallinago</i>	72 • 187
<i>Gallinula chloropus</i>	60 • 187
Garden Warbler	184 • 191
Garganey	45 • 186
<i>Garrulus glandarius</i>	173 • 190
Gece Balıkçılı	5 • 111 • 183 • 189 • 195
<i>Gelochelidon nilotica</i>	188
<i>Glareola pratincola</i>	86 • 188
Glossy Ibis	106 • 188
Gök Doğan	6 • 125 • 183 • 190 • 195
Gökardıç	185 • 191
Gökçe Delice	6 • 115 • 183 • 189 • 195
Gökçe Güvercin	185-186
Gökkuzgun	185 • 189
Great Cormorant	102 • 188
Great Crested Grebe	64 • 187
Great Egret	189
Great Reed Warbler	151 • 191
Great Spotted Cuckoo	185-186
Great Tit	138 • 190
Great White Pelican	103 • 188
Greater Flamingo	181 • 192

Greater Short-toed Lark	190
Greater White-fronted Goose	43 • 186
Green Sandpiper	82 • 188
Grey Heron	109 • 189
Grey Plover	68 • 70 • 187
Grey Wagtail	130 • 192
Gri Balıkçıl	5 • 109 • 182 • 189 • 194
Guguk	185-186
Gull-billed Tern	96 • 188
Gülen Sumru	5 • 96 • 182 • 188 • 194
Gümüş Martı	5 • 88 • 182 • 185 • 188 • 194
Gümüş Yağmurcun	4 • 68 • 182 • 187 • 193

H

<i>Haematopus ostralegus</i>	67 • 187
Halkalı Cılibit	4 • 69 • 182 • 187 • 193
Halkalı Küçük Cılibit	4 • 182 • 193
Halkalı Sinekkapan	185 • 191
Hazar Martısı	5 • 89 • 182 • 188 • 194
Hen Harrier	115 • 189
<i>Himantopus himantopus</i>	65 • 187
<i>Hirundo rustica</i>	178 • 190
Hooded Crow	175 • 190
House Sparrow	126 • 128 • 192
<i>Hydrocoloeus minutus</i>	185 • 188

I - İ - J

<i>Ichthyaetus melanocephalus</i>	188
<i>Ichthyaetus audouinii</i>	184 • 188
<i>Iduna pallida</i>	184 • 191
Isabelline Wheatear	184 • 192
<i>Ixobrychus minutus</i>	105 • 189

İbibik	6 • 118 • 183 • 189 • 195
İncegagalı Martı	5 • 90 • 182 • 188 • 194
İspinoz	7 • 147-148 • 168 • 183 • 192 • 196
<i>Jynx torquilla</i>	184 • 189
K	
Kamışbülbulü	7 • 153 • 183 • 190 • 196
Kara Kızılbacak	185 • 188
Kara Kızılkuşruk	7 • 157 • 183 • 191 • 196
Kara Leylek	5 • 99 • 182 • 188 • 194
Kara Sinekkapan	185 • 191
Karaalınlı Örümcekkuşu	185 • 190
Karabaş Martı	5 • 87 • 91 • 182 • 188 • 194
Karabaşlı İskete	185 • 192
Karabaşlı Kirazkuşu	7 • 160 • 183 • 192 • 196
Karabaşlı Ötleğen	7 • 143 • 183 • 191 • 195
Karabatak	5 • 100-102 • 182 • 188 • 194
Karaboğazlı Ötleğen	185 • 191
Karaboyunlu Batağan	4 • 63 • 182 • 187 • 193
Karagagalı Sumru	5 • 97 • 182 • 188 • 194
Karakarınlı Kumkuşu	4 • 76 • 182 • 187 • 194
Karakulaklı Kuyrukkakan	185 • 192
Karasırtlı Martı	185 • 188
Karatavuk	7 • 164 • 183 • 191 • 196
Kaşıkcı	185 • 188
Kaşıkgaga	3 • 46 • 182 • 186 • 193
Kaya Güvercini	4 • 57 • 182 • 186 • 193
Kaya Kırlangıcı	185 • 190
Kaya Sıvacısı	185 • 192
Kentish Plover	71 • 187
Kerkenez	6 • 122-123 • 132 • 183 • 189 • 195

Kervançulluğu	4 • 74 • 182 • 187 • 193
Ketenkuşu	7 • 142 • 183 • 192 • 195
Kılıçgaga	5 • 85 • 182 • 187 • 194
Kilkuyruk	4 • 50 • 182 • 186 • 193
Kındıra Kamışını	185 • 191
Kır İncirkuşu	185 • 192
Kır Kırlangıcı	7 • 178 • 183 • 190 • 196
Kızıl Kırlangıç	7 • 179 • 183 • 190 • 196
Kızıl Kirazkuşu	185 • 192
Kızıl Kumkuşu	4 • 78 • 182 • 187 • 194
Kızıl Şahin	185 • 189
Kızılbacak	5 • 84 • 182 • 185 • 188 • 194
Kızılbaşlı Örümcekkuşu	7 • 169 • 183 • 190 • 196
Kızılgerdan	7 • 156 • 183 • 191 • 196
Kızılkuyruk	7 • 157-158 • 183 • 191 • 196
Kızılırtlı Örümcekkuşu	7 • 170 • 183 • 190 • 196
Kızkuşu	4 • 66 • 182 • 185 • 187 • 193
Kirazkuşu	7 • 159-161 • 183-185 • 192 • 196
Kukumav	6 • 117 • 183 • 189 • 195
Kum Kırlangıcı	7 • 180 • 183 • 190 • 196
Kumru	4 • 59 • 182 • 187 • 193
Kuyrukkakan	7 • 163 • 183-185 • 192 • 196
Kuzgun	7 • 176 • 183 • 190 • 196
Küçük Ak Balıkçıl	5 • 108 • 182 • 189 • 194
Küçük Akgerdanlı Ötleğen	7 • 144 • 183 • 191 • 195
Küçük Balaban	5 • 105 • 182 • 189 • 194
Küçük Batağan	4 • 62 • 182 • 187 • 193
Küçük Gümüş Martı	185 • 188
Küçük İskete	7 • 168 • 183 • 192 • 196
Küçük Karabatak	5 • 100 • 182 • 188 • 194

Küçük Karga	7 • 174 • 183 • 190 • 196
Küçük Kerkenez	6 • 123 • 183 • 189 • 195
Küçük Kumkuşu	4 • 77 • 182 • 187 • 194
Küçük Martı	185 • 188
Küçük Sumru	5 • 93 • 182 • 188 • 194

L

<i>Lanius collurio</i>	170 • 190
<i>Lanius minor</i>	185 • 190
<i>Lanius nubicus</i>	171 • 190
<i>Lanius senator</i>	169 • 190
<i>Larus armenicus</i>	185 • 188
<i>Larus cachinnans</i>	188
<i>Larus canus</i>	185 • 188
<i>Larus fuscus</i>	185 • 188
<i>Larus michahellis</i>	88 • 188
Lesser Black-backed Gull	185 • 188
Lesser Grey Shrike	185 • 190
Lesser Kestrel	123 • 189
Lesser Whitethroat	144 • 191
Leş Kargası	7 • 175 • 183 • 190 • 196
Leylek	5 • 35 • 98-99 • 128 • 182 • 188 • 194
<i>Limosa limosa</i>	73 • 187
<i>Linaria cannabina</i>	142 • 192
Little Bittern	105 • 189
Little Crake	184 • 187
Little Egret	107 • 189
Little Grebe	62 • 187
Little Gull	185 • 188
Little Owl	117 • 189
Little Ringed Plover	70 • 187

Little Stint	187
Little Tern	93 • 188
Long-legged Buzzard	185 • 189
<i>Lullula arborea</i>	135 • 190
<i>Luscinia megarhynchos</i>	137 • 191

M

Macar Ördeği	185-186
Mahmuzlu Kızkuşu	4 • 66 • 182 • 187 • 193
Mallard	49 • 186
<i>Mareca penelope</i>	48 • 186
<i>Mareca strepera</i>	47 • 186
Marsh Sandpiper	81 • 188
Masked Shrike	171 • 190
Maskeli Örümcekkuşu	7 • 171 • 183 • 190 • 196
Maskeli Ötleğen	7 • 145 • 183 • 191 • 195
Mavi Baştankara	185 • 190
Meadow Pipit	141 • 192
Mediterranean Gull	87 • 188
<i>Melanocorypha calandra</i>	132 • 190
<i>Mergus serrator</i>	54 • 186
Merlin	184 • 190
<i>Merops apiaster</i>	119 • 189
Mew Gull	185 • 188
<i>Microcarbo pygmaeus</i>	188
Mistle Thrush	185 • 191
<i>Monticola solitarius</i>	185 • 191
<i>Motacilla alba</i>	129 • 192
<i>Motacilla cinerea</i>	130 • 192
<i>Motacilla flava</i>	131 • 192

Moustached Warbler 184 • 191

Muscicapa streata 191

N

Netta rufina 185-186

Northern Goshawk 184 • 189

Northern Lapwing 185 • 187

Northern Pintail 50 • 186

Northern Raven 176 • 190

Northern Shoveler 46 • 186

Northern Wheatear 163 • 192

Numenius arquata 74 • 187

Nycticorax nycticorax 111 • 189

O - Ö

Oenanthe hispanica 185 • 192

Oenanthe isabellina 184 • 192

Oenanthe oenanthe 163 • 192

Oriolus oriolus 185 • 190

Orman Dödükünü 5 • 80 • 182 • 188 • 194

Orman Toygarı 6 • 135 • 183 • 190 • 195

Ortolan Bunting 185 • 192

Ökse Ardıcı 185 • 191

Öter Ardıç 185 • 191

Ötücü Kuğu 3 • 42 • 182 • 186 • 193

P

Pallid Harrier 184 • 189

Pandion haliaetus 184 • 189

Parus major 138 • 190

Passer domesticus 126 • 192

Passer hispaniolensis 192

<i>Passer montanus</i>	127 • 192
Peçeli Baykuş	185 • 189
<i>Pelecanus crispus</i>	104 • 188
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	103 • 188
Peregrine Falcon	125 • 190
<i>Periparus ater</i>	184 • 190
<i>Pernis apivorus</i>	184 • 189
<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	101 • 188
<i>Phalacrocorax carbo</i>	102 • 188
<i>Phoenicopterus roseus</i>	23 • 181 • 192
<i>Phoenicurus ochruros</i>	191
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	191
<i>Phylloscopus collybita</i>	190
<i>Phylloscopus orientalis</i>	184 • 191
<i>Phylloscopus trochilus</i>	154 • 190
<i>Pica pica</i>	172 • 190
Pied Avocet	85 • 187
<i>Platalea leucorodia</i>	185 • 188
<i>Plegadis falcinellus</i>	106 • 188
<i>Pluvialis apricaria</i>	23 • 184 • 187
<i>Pluvialis squatarola</i>	68 • 187
<i>Podiceps cristatus</i>	64 • 187
<i>Podiceps nigricollis</i>	63 • 187
<i>Poecile lugubris</i>	184 • 190
<i>Porzana parva</i>	184 • 187
<i>Porzana porzana</i>	184 • 187
Poyrazkuşu	4 • 67 • 182 • 187 • 193
<i>Prunella modularis</i>	185 • 191
<i>Ptyonoprogne rupestris</i>	185 • 190

Purple Heron	110 • 189
Pygmy Cormorant	100 • 188

R

<i>Rallus aquaticus</i>	185 • 187
<i>Recurvirostra avosetta</i>	187
Red-backed Shrike	170 • 190
Red-breasted Merganser	54 • 186
Red-crested Pochard	185-186
Red-footed Falcon	184 • 189
Red-rumped Swallow	179 • 190
<i>Remiz pendulinus</i>	184 • 190
<i>Riparia riparia</i>	180 • 190
Rock Dove	57 • 186
Ruddy Shelduck	55 • 186
Ruff	75 • 187
Rufous-tailed Scrub Robin	191
Rüppell's Warbler	185 • 191

S - Ş

Saka	7 • 166 • 183 • 192 • 196
Sakarca	3 • 43 • 182 • 186 • 193
Sakarmeke	4 • 61 • 182 • 187 • 193
Saksağan	7 • 172 • 183 • 190 • 196
Sand Martin	180 • 190
Sanderling	184 • 187
Sandwich Tern	97 • 188
Sardinian Warbler	145 • 191
Sarı Kuyruksallayan	6 • 131 • 183 • 192 • 195
Sariasma	185 • 190
Sarıbacaklı Kumkuşu	185 • 187

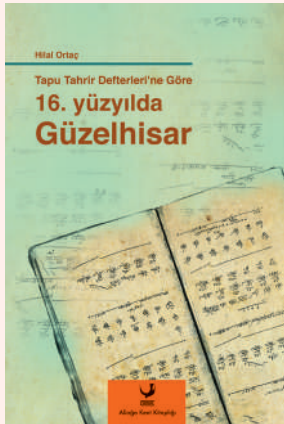
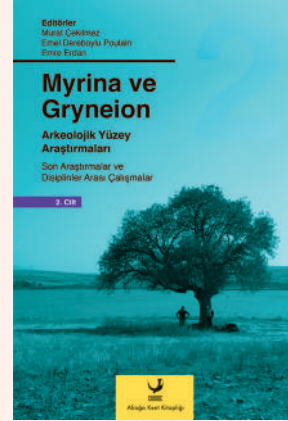
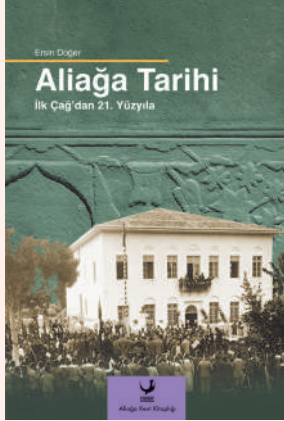
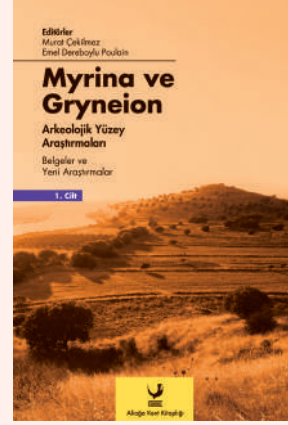
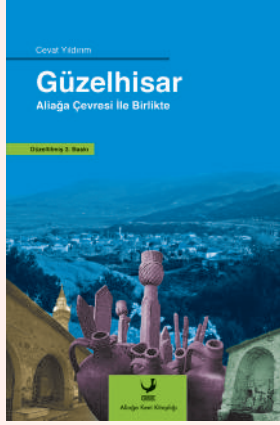
<i>Saxicola rubetra</i>	149 • 192
<i>Saxicola rubicola</i>	150 • 192
Saz Delicesi	6 • 116 • 183 • 189 • 195
Saz Kamışını	7 • 152 • 183 • 191 • 196
Sedge Warbler	185 • 191
Serçe	6 • 36 • 126-127 • 183 • 192 • 195
<i>Serinus serinus</i>	168 • 192
Short-toed Snake Eagle	185 • 189
Sığırcık	7 • 165 • 183 • 191 • 196
<i>Sitta neumayer</i>	185 • 192
Slender-billed Gull	90 • 188
<i>Sylvia communis</i>	191
Sombre Tit	184 • 190
Song Thrush	185 • 191
Söğüt Serçesi	6 • 128 • 183 • 192 • 195
Söğütbülbülü	7 • 154 • 183 • 190 • 196
Spanish Sparrow	192
<i>Spatula clypeata</i>	46 • 186
<i>Spatula querquedula</i>	45 • 186
<i>Spinus spinus</i>	185 • 192
Spotted Crake	184 • 187
Spotted Flycatcher	136 • 191
Spotted Redshank	185 • 188
Spur-winged Lapwing	66 • 187
Squacco Heron	112 • 189
<i>Sterna hirundo</i>	92 • 188
<i>Sternula albifrons</i>	93 • 188
Stock Dove	185-186
<i>Streptopelia decaocto</i>	59 • 187

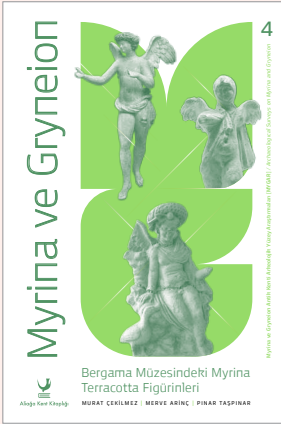
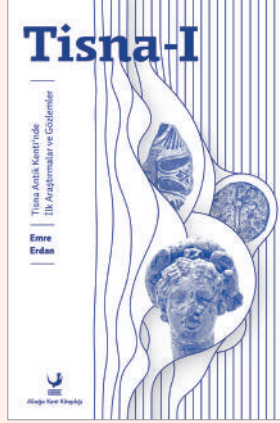
<i>Streptopelia turtur</i>	58 • 187
<i>Sturnus vulgaris</i>	165 • 191
Subalpine Warbler	184 • 191
Suçulluğu	4 • 72 • 182 • 187 • 193
Sukılavuzu	185 • 187
Sumru	5 • 92-97 • 182 • 188 • 194
Suna	3 • 44 • 182 • 186 • 193
Sutavuğu	4 • 60 • 182 • 187 • 193
<i>Sylvia atricapilla</i>	143 • 191
<i>Sylvia borin</i>	184 • 191
<i>Sylvia cantillans</i>	184 • 191
<i>Sylvia crassirostris</i>	184 • 191
<i>Sylvia curruca</i>	144 • 191
<i>Sylvia melanocephala</i>	145 • 191
<i>Sylvia nisoria</i>	146 • 191
<i>Sylvia ruppeli</i>	185 • 191
Syrian Woodpecker	121 • 189
Şahin	6 • 35 • 114 • 183 • 185 • 189 • 195
T	
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	187
<i>Tachymarptis melba</i>	186
<i>Tadorna ferruginea</i>	55 • 186
<i>Tadorna tadorna</i>	44 • 186
Tahtalı	185-186
Tarakdiş	4 • 54 • 182 • 186 • 193
Tarla Kirazkuşu	7 • 161 • 183 • 192 • 196
Tarlakuşu	7 • 162 • 183 • 190 • 196
Taşkuşu	7 • 149-150 • 183 • 192 • 196
Tawny Pipit	185 • 192

Temminck's Sandpiper	187
Tepeli Guguk	185-186
Tepeli Karabatak	5 • 101 • 182 • 188 • 194
Tepeli Patka	4 • 53 • 182 • 186 • 193
Tepeli Pelikan	5 • 104 • 182 • 188 • 194
Tepeli Toygar	6 • 134 • 183 • 190 • 195
<i>Thalasseus sandvicensis</i>	97 • 188
Tree Pipit	184 • 192
<i>Tringa erythropus</i>	185 • 188
<i>Tringa glareola</i>	80 • 188
<i>Tringa nebularia</i>	83 • 188
<i>Tringa ochropus</i>	82 • 188
<i>Tringa stagnatilis</i>	81 • 188
<i>Tringa totanus</i>	84 • 188
<i>Troglodytes troglodytes</i>	139 • 191
Tufted Duck	53 • 186
<i>Turdus merula</i>	164 • 191
<i>Turdus philomelos</i>	191
<i>Turdus viscivorus</i>	185 • 191
<i>Tyto alba</i>	185 • 189
U - Ü - V	
<hr/>	
<i>Upupa epops</i>	118 • 189
Uzunbacak	4 • 65 • 182 • 187 • 193
Üveyik	4 • 58 • 182 • 187 • 193
Van Gölü Martısı	185 • 188
<i>Vanellus spinosus</i>	66 • 187
<i>Vanellus vanellus</i>	185 • 187
W	
<hr/>	
Water Pipit	185 • 192

Water Rail	185 • 187
Western Barn Owl	185 • 189
Western Jackdaw	174 • 190
Western Marsh Harrier	189
Western Osprey	184 • 189
Western Rock Nuthatch	185 • 192
Western Yellow Wagtail	192
Whinchat	149 • 192
Whiskered Tern	95 • 188
White Stork	98 • 188
White Wagtail	129 • 192
White-winged Tern	188
Whooper Swan	42 • 186
Willow Warbler	154 • 190
Wood Sandpiper	80 • 188
Woodchat Shrike	169 • 190
Woodlark	135 • 190
Y - Z	
<hr/>	
Yalıçapkını	6 • 120 • 183 • 189 • 195
Yellow-legged Gull	88 • 188
Yelpazekuyruk	7 • 167 • 183 • 191 • 196
Yeşil D�d�k�n	5 • 80 • 82 • 182 • 188 • 194
Yeşilbacak	5 • 83 • 182 • 188 • 194
Yeşilbaş	4 • 46 • 48-49 • 182 • 186 • 193
Yılan Kartalı	185 • 189
Zitting Cisticola	167 • 191

Aliğa Kent Kitaplığı Yayınları

Aliğa Kent Kitaplığı

Doğanın estetik canlıları kuşlar... Gökyüzünde dans edercesine uçuşları, melodik sesleri ve göz alıcı renkleriyle insanoğlunda her zaman merak uyandırmıştır. Öyle ki, Dünya'nın birçok yerinde bulunan farklı medeniyet ve kültürlerin tarihinde, hayvanlardan en çok kuşlara yer verilmiştir. Onlar haberleşme aracı, çiftçinin dostu, güçlerin simgesi olan, fotoğrafçının kadrajını ve ressamın tuvalini süsleyen yaban hayat çeşitliliğinin önemli canlılarıdır. Kuşlar biyolojik çeşitlilik için gösterge canlılar olarak kabul edildiğinden, bir yerde bulunan kuş varlığı, o yerde sağlıklı bir biyoçeşitliliğin olduğuna da işaret eder. Özellikle, bölgemizdeki kuşların yaşam, beslenme ve göç alanları olarak, çoğunlukla sulak alanları tercih ettikleri bilinmektedir. Ülkemizin birçok yerinde bulunan önemli sulak alanlarda da kuşların varlığına dayalı biyoçeşitlilik gözlemlenmektedir.

Güzelhisar Deltası, Tarihi Tuzla ve Aliağa Kuş Cenneti de doğal, tarihi, arkeolojik ve kültürel miras olarak büyük bir zenginliğe sahip olmanın yanı sıra kadim ve kültürel tarihini, biyoçeşitlilik bakımından ülkemize kattığı değerlerle pekiştirmektedir. Aliağa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası, içinde barındırdığı kuş çeşitliliği bakımından önemli sulak alanlarımızdandır. "Geçmişten Miras, Geleceğe Emanet" diyerek Türkiye'de bugüne kadar gözlemi yapılan dört yüz doksan dört kuş türünden yüz kırkının görüldüğü Aliağa Kuş Cenneti ve Güzelhisar Deltası'nın, Aliağa ve bölgemize kattığı doğal güzellikleri ve bu ekosistemin ev sahipleri olan, birbirinden sevimli kuşları ayrıntılarıyla bu kitabımızda tanıtıyoruz.